

Jaarstukken 2019

Inhoud

Algemeen	3
Kerngegevens	4
Leeswijzer	6
Programmaverantwoording	7
Bestuur en ondersteuning	8
Veiligheid	19
Beheer openbare ruimte	26
Economie	33
Samenleving	38
Milieu	49
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	57
Algemene dekkingsmiddelen	69
Overhead	73
Vennootschapsbelasting	75
Onvoorzien	75
Paragrafen	76
Lokale heffingen	77
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	84
Onderhoud kapitaalgoederen	92
Financiering	96
Bedrijfsvoering	101
Verbonden partijen	104
Grondbeleid	117
Financiën	122
Overzicht van baten en lasten	123
Balans en de toelichting	132
Verantwoording Specifieke Uitkering	160
Overzicht van baten en lasten per taakveld	162
Bijlagen	165
Voortgang op de aanbeveling van de rekenkamercommissie	166
Controleverklaring	168

Algemeen

Kerngegevens

De kerngegevens zijn opgedeeld in de categorieën sociale-, fysieke- en financiële structuur.

	2017	2018	2019
Sociale structuur			
Aantal inwoners	21.672	21.702	21.720
waarvan:			
- 0 t/m 4 jaar	1.175	1.146	1.199
- 5 t/m 17 jaar	3.338	3.275	3.176
- 18 t/m 44 jaar	6.588	6.625	6.716
- 45 t/m 64 jaar	6.032	6.004	5.905
- 65 jaar en ouder	4.539	4.652	4.724
Aantal leerlingen	4.418	4.319	4.224
waarvan:			
- leerlingen basisonderwijs	2.075	2.046	2.045
- leerlingen voortgezet onderwijs	2.343	2.273	2.179
Aantal uitkeringsgerechtigden	269	248	236
waarvan:			
- WWB	249	229	223
- IOW	17	15	11
- IOZ	2	1	1
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	1	3	1
WMO (aanvragen)			
- Financiële Tegemoetkoming Meerkosten	82	103	65
- Parkeerkaart gehandicapten	178	163	155
- Huishoudelijke hulptoelage	33	28	50
- Maatwerkvoorziening	523	517	692
- Herindicatie	32	47	48
Jeugd			
- Aanvragen	426	528	474

Fysieke structuur

Aantal woonruimten	9.305	9.384	9.377
Waarvan:			
- woningen	8.967	9.046	9.039
- recreatiewoningen	-	-	0
- wooneenheden	37	37	37
- capaciteit bijzondere woongebouwen	301	301	301
Oppervlakte gemeente (in hectaren)	1.642	1.642	1.642

Financiële structuur

	2017	2018	2019
Totaal lasten	47.662	57.058	54.330
Totaal baten	46.715	47.706	50.855
Saldo voor mutaties reserves	-947	-9.353	-3.475
Mutaties reserves	4.062	9.422	3.053
Saldo na mutaties reserves	3.115	69	-422
Belastingopbrengsten	3.325	3.108	3.284
Rioolheffing	1.569	1.629	1.651
Algemene uitkering	28.208	29.718	32.117
Saldo reserves	25.865	19.558	16.956
Saldo voorzieningen	5.434	6.111	7.191

Leeswijzer

Resultaat

Het resultaat wordt onderscheiden in gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten en gerealiseerd resultaat. Het verschil bestaat uit de mutaties in de reserves.

Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt voor elk programma beschreven wat is beoogd, wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan.

Per programma zijn de verschillen tussen de begroting 2019 en de realisatie 2018 geanalyseerd.

Onder het kopje 'Met wie hebben we samengewerkt' worden alleen de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen genoemd waarmee in 2019 is samengewerkt.

Getal notatie

Voor zover mogelijk zijn de bedragen gedeeld door 1.000. Een bedrag als 66.731 wordt weergegeven als 67.

Programmaverantwoording

Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De gemeente Stede Broec staat voor een betrouwbaar bestuur dat op een open en transparante wijze inwoners, bedrijven en instellingen betreft bij haar besluitvorming en over de uitvoering hiervan verantwoording aflegt. Stede Broec biedt goede dienstverlening door:

- oog te hebben voor haar inwoners
- snel te reageren
- de juiste informatie te verstrekken
- samen te werken
- digitale diensten aan te bieden waar mogelijk en maatwerk te leveren waar nodig

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuur

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Slagvaardige volksvertegenwoordiging	Het jaar 2019 was het eerste gehele jaar van deze regeerperiode. Meerdere onderdelen en projecten zijn opgepakt, afgerond of worden binnenkort afgerond. Veelal betrof dit onderwerpen vanuit het College uitvoeringsprogramma 2018-2022.	Vanuit een duidelijke opdrachtverlening door de gemeenteraad op een interactieve wijze geparticipeerd met het gehele maatschappelijke speelveld.
Krachtige speler in de regio	Een vooraanstaande rol die onze bestuurder kan vervullen bij regionale projecten en programma's (agendalid VVRE, bestuurlijk trekker van regionale projecten) en samenwerkingsverbanden zoals RSW.	Door het bundelen van kennis en dit op een effectieve wijze in te brengen, kunnen wij ons in de VVRE, Madivosa en ABZ-overlegvormen beter manifesteren.
Efficiënt en effectief uitvoeren van taken	Vanuit het programma SED Perspectief (voorheen Organisatie Ontwikkel Plan) is verder gewerkt aan het slimmer, efficiënter, effectiever en anders uitvoeren van taken. De resultaten hiervan zijn dan ook pas op langere termijn meetbaar.	Met inzet van de hiervoor beschikbaar gestelde middelen wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen die in het kader van het verbeteren van het functioneren van de SED organisatie zijn gedaan.
Kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de SED organisatie	Verder uitvoering gegeven aan de organisatieontwikkeling. Topstructuur krijgt vorm.	Invulling gegeven aan de Topstructuur. Analyse gemaakt van de strategische personeelsplanning (SPP). Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden en hierover het gesprek gevoerd. Benchmarkonderzoek gehouden naar de organisatieformatie.
Ontwikkelen en onderschrijven van	In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan (boven)lokale	Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven

gezamenlijke regionale ambities	opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij waar mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven.	wordt een optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.
Onderzoeken van mogelijke rol gemeenteraad in regionale beleidsvoorbereiding	Het tot stand komen van het Pact van Westfriesland is hierin een eerste stap. Na vaststelling van het Pact wordt het programma verder uitgevoerd.	Vorbereiden van regionale bestuursvergaderingen waarin lokale bestuurders zitting hebben.

Juridische zaken

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Tijdige besluitvorming op bezwaarschriften	100% van de bezwaarschriften is binnen de wettelijke termijn afgehandeld.	Het op een juiste wijze registreren van binnenkomende bezwaarschriften en toezien op de termijnen die staan voor afdoening.
Streven naar hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie	Jaarverslag kwaliteitscontrole is uitgevoerd.	Het aantal bezwaarschriften stijgt. De afdeling juridische zaken zet ook in 2020 in op het verbeteren van de juridische kwaliteit op de afdelingen. Zie de infographic hieronder.

Communicatie

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Proactief informeren van inwoners en ondernemers	De informatie op onze website is actueel en juist. Publicaties op gemeentepagina. Opzet Burgerpanel. Inzet social media.	Informatie op de website wordt wekelijks geactualiseerd. Informeren van inwoners via social media.
Burgerparticipatie	Inwoners betrokken bij beleid door burgerpanel en inwonersavonden.	Inwoners van Stede Broec zijn uitgenodigd voor het burgerpanel. Dit is ingezet om informatie over de waardering van onze website te krijgen. Dit wordt gebruikt om de website te verbeteren.

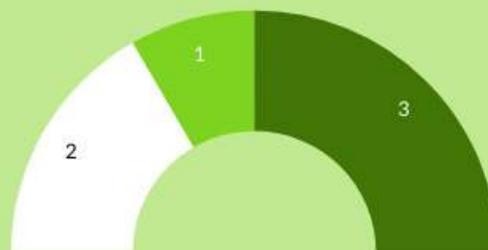
Dienstverlening

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Dienstverlening op maat aan inwoners, bedrijven en instellingen	De dienstverlening is gewaardeerd met een 6.9.	Visie op dienstverlening afgerond in 2019. Uitvoeringsplan staat voor 2020 op de agenda.
Een betrouwbare Basisregistratie personen (BRP)	Onderzoek naar adressen waarvan vanuit de LAA een risicosignaal is ontvangen. Gestart met huisbezoeken naar aanleiding van een risicosignaal. Overleg met OOV en de wijkagent. Training identiteit en identiteitsdocumenten.	Aangesloten bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. De zelfevaluatie burgerzaken en de PNIK (zelfevaluatie paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten) uitgevoerd en gehaald.
Betere dienstverlening aan inwoners en maatschappelijke partners	Verhoging van het aantal aanvragen dat bij eerste contact beantwoord kan worden. Verbetering van het online meldingensysteem voor openbare ruimte.	Ingezet op verhoging van het aantal vragen dat direct bij eerste contact beantwoord kan worden door verbetering kennisportaal. Aandacht voor dienstverlening en bereikbaarheid in gesprekken met medewerkers. Nieuw meldingensysteem geïmplementeerd waardoor meldingen en afhandeling beter en makkelijker verlopen.

Beroepszaken

Totaal 6

■ Ongegrond (33.33%)
 ■ Ingetrokken (16.67%)
 ■ Geground (50%)

- Het totaal aantal afgehandelde beroepszaken bedraagt 6. In 2018 waren dat er 9, in 2017 7 en in 2016 5
- Van de 6 beroepszaken zien er 3 op de afdeling Samenleving en 3 op de afdeling Ruimte
- Er zijn 3 beroepen geground verklaard. Dat waren er in 2018 0, in 2017 2 en in 2016 ook 2

Behandelde bezwaarschriften per afdeling totaal 78

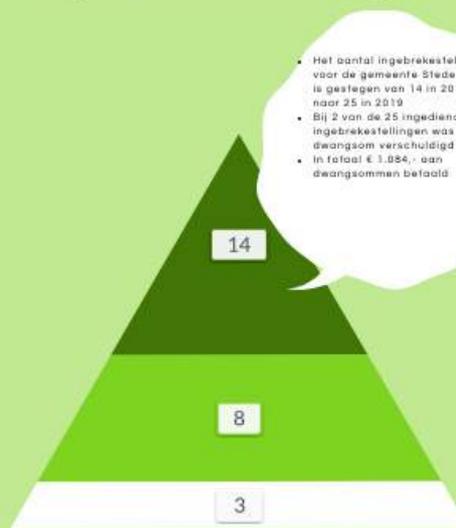

■ Herroepen
 ■ Niet herroepen
 ■ Ingetrokken
 ■ Niet-ontvankelijk
 ■ Loopt nog

- 100% van de bezwaarzaken zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In 2018 was dat 89%, in 2017 97% en in 2016 92%
- 53% is binnen de LEAN-termijn afgehandeld. Dat was in 2018 43%, in 2017 70% en in 2016 56%
- Het aantal bezwaarschriften voor de gemeente Stede Broec is ten opzichte van 2018 gestegen van 46 naar 78. Dat is een stijging van 69,7%. In 2018 was het aantal bezwaarzaken vergeleken met 2017 en 2016 met gemiddeld 29,6% toegenomen
- Het aantal bezwaarschriften voor de afdeling Samenleving is ten opzichte van 2018 gestegen van 29 naar 61 zaken. Dat is meer dan een verdubbeling. Het aantal aanvragen is nagenoeg hetzelfde gebleven
- 6,5% van de bezwaarschriften voor de afdeling Samenleving is geground verklaard. In 2018 was dat 13,8%, in 2017 37,5% en in 2016 19%

INGEBREKESTELLINGEN 25

• Het aantal ingebrekestellingen voor de gemeente Stede Broec is gestegen van 14 in 2018 naar 25 in 2019
 • Bij 2 van de 25 ingediende ingebrekestellingen was een dwangsom verschuldigd
 • In totaal € 1.084,- aan dwangsommen betaald

■ Facilitair & Vastgoed (12%)
 ■ Financiën (32%)
 ■ Samenleving (56%)

Klachten 19

- Alle ingekomen klachten zijn informeel afgehandeld. In 2018 was dat 92%
- Bij de Nationale ombudsman zijn er 2 klachten ingediend. Daarvan is er 1 zonder onderzoek afgedaan en 1 na een interventie tussentijds beëindigd

powered by

Indicatoren

Juridische zaken

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Tijdige besluitvorming op bezwaarschriften	Percentage afdoening bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn	89%	95%	100%	Laag
	Percentage afdoening bezwaarschriften binnen de LEAN-termijn (zes weken na ontvangst bezwaarschrift)	43%	70%	69%	Laag

Communicatie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Proactief informeren van inwoners en ondernemers	Gemiddelde waardering voor de communicatiemiddelen van de gemeente	7,1	7,3	6,8	Middel

Dienstverlening

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Een betrouwbare Basisregistratie personen (BRP)	Percentage van de kwaliteit van de gegevens in de BRP. Per gegevenssoort moet aan een percentage worden voldaan. In totaal is het gemiddelde 97,4% voor de wettelijke norm.	99,84%	> 97,4%	99,98%	Laag

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	2019: 0,54
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	SED organisatie	2019: 0,54
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	SED organisatie	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern*)	SED organisatie	*
Overhead	% van totale lasten	SED organisatie	2019: 8%

*) De indicatoren zoals deze hier zijn weergegeven, kunnen alleen worden berekend voor gemeenten waarbij de ambtelijke ondersteuning niet is uitbesteed. In het geval van Stede Broec is de ambtelijke ondersteuning ondergebracht bij de SED organisatie. Wanneer deze indicatoren worden berekend, geeft dit een afwijkend beeld ten opzichte van andere gemeenten. Daarom zijn deze indicatoren niet ingevuld

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - SED organisatie

Doelstelling en openbaar belang:

Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Dienstverlening

Het verbeteren van onze dienstverlening is een continu proces waar we samen aan werken. Het vraagt om voortdurende aandacht voor houding en gedrag en het doen van de juiste dingen op het juiste moment.

Personeel

Vanuit HR is er in 2019 veel geïnvesteerd in kennis om de organisatie verder te kunnen professionaliseren.

Zo is er in 2019 uitgebreid aandacht besteed aan strategische personeelsplanning. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor de verdere ontwikkeling van de medewerkers en de organisatie in het licht van onze ontwikkelingsplannen.

Ook is er in 2019 een medewerkers tevredenheidsonderzoek gehouden. De resultaten van dit onderzoek en de signalen die afgegeven zijn, nemen we mee in de ontwikkeling van onze organisatie.

Daarnaast is er in 2019 een slag gemaakt met de herstructurering van de organisatie door in te zetten op de topstructuur. Een nieuwe indeling van de organisatie met nieuwe leidinggevenden en een organisatieplan voor de jaren 2020-2024 moet zorgen voor meer grip op kwaliteit en kwantiteit. Ook de resultaten van de benchmark die eind 2019 gehouden is, worden meegenomen in de verdere groei van onze organisatie

ICT

Eind 2019 is de nieuwe digitale werkomgeving ingevoerd.

Facilitaire dienstverlening

Door actief contractbeheer en diensten opnieuw aan te besteden, is de interne dienstverlening steeds meer vormgegeven.

Met dienstverleningsafspraken is er duidelijkheid voor opdrachtgever, opdrachtnemer en klant. Deze afspraken zijn gericht op prestatie, gekoppeld aan prijs.

Duurzaamheid, anticiperen op ontwikkelingen in de organisatie en heldere communicatie zijn terugkerende onderwerpen.

Control

Met een team van Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB) en businesscontrollers worden de processen en het financieel beheer van de verschillende teams beoordeeld. Bevindingen worden met aanbevelingen gerapporteerd aan de directie.

Gemeenschappelijke regeling - Shared Service Centrum ICT DeSom

Doelstelling en openbaar belang:

Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken. Ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte en veilige bedrijfsvoering en een efficiënte, veilige en klantgerichte dienstverlening.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Er is in 2019 veel werk verricht aan vernieuwing. In 2019 is gestart met de in 2018 vastgestelde "Road to the cloud". Twee belangrijke projecten waarvan in 2019 de uitrol is gestart zijn: De nieuwe digitale werkomgeving (DWO) en de Hybride Cloud Infrastructuur (HCI).

In 2020 is DeSom bezig met regionale projecten, het realiseren van migratie van applicaties naar de 'cloud' en bestendigen van de nieuwe 'Digitale Werkomgeving'.

Gemeenschappelijke regeling - Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerde en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).

In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan (boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale

thema's met regionale opgaven wordt een optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Als dienstverlenende gemeente voert de gemeente Hoorn jaarlijks een aantal regiotaken uit voor de gezamenlijke Westfriesse gemeenten, op hoofdlijnen:

- Ondersteuning bij de regionale overleggen, het Madivo en VVRE.
- Coördinatie van het regionaal jeugdbeleid;
- Ambtelijk secretariaat van de regionale urgentiecommissie;
- Doelgroepenvervoer.

In juni 2019 heeft uw raad ingestemd met de maatschappelijke opgaven en ambities van het Pact van Westfriesland. Tevens heeft u toen het besluit genomen om € 1 per inwoner tot en met einde looptijd van het Pact van Westfriesland beschikbaar te stellen voor onder meer het programmamanagement. Deze incidentele bijdrage is toegevoegd aan het budget van deze regeling.

In 2020 zal de raad gevraagd worden een besluit te nemen over het einddocument en het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland. De komende jaren zal indien de zeven Westfriesse gemeenteraden instemmen met het einddocument en het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland vervolgens in het teken staan van de uitvoering .

Gemeenschappelijke regeling - Westfries Archief

Doelstelling en openbaar belang:

De zorg, bewaring en het beheer van oude archieven van aangesloten gemeenten. Na overbrenging van de archiefstukken zijn deze voor iedereen openbaar en beschikbaar, tenzij er bijzondere beperkingen gelden.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het WFA slaagt er in om de digitale dienstverlening op een hoger niveau te brengen. De behoefte aan meer traditionele dienstverlening op de studiezaal zal echter niet verdwijnen. Om de digitale en fysieke dienstverlening goed af te stemmen op de behoeften van de klanten is het project modernisering dienstverlening gestart.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	3.014	3.928	4.666
Totaal baten	-299	-1.007	-1.393
Saldo van baten en lasten	2.715	2.921	3.273
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0
Resultaat	2.715	2.921	3.273

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-45	N
Bijdrage DeSom	-357	N
Communicatie	20	V
Griffie	23	V
Historisch archief	-25	N
Raad	63	V
Website	46	V
Wethouders	-466	N
Onderhoud vastgoed	-28	N
Overige verschillen	32	V
Totaal lasten:	-738	N
Baten:		
Bijdrage DeSom	384	V
Overige verschillen	2	V
Totaal baten:	386	V
Totaal verschil	-352	N

Lasten

Bijdrage SED (€ 45.0000 nadeel)

In 2019 was de bijdrage aan de SED organisatie € 10.995.000. De bijdrage wordt toegerekend aan de taakvelden. De werkelijke toerekening wijkt af van de begrote toerekening. Dit komt mede doordat door het afschaffen van de koepelvrijstelling bij de SED er voor een deel kostprijsverhogende BTW bij de gemeente bij komt. Ook wijken de over de taakvelden verdeelde kosten af van de werkelijk toegerekende kosten.

Bijdrage DeSom (€ 357.000 nadeel)

De bijdrage van DeSom wordt door de DeSom in rekening gebracht bij de gemeente. Dit geldt ook voor de losse aankopen welke bij DeSom gedaan worden. Deze aankopen worden niet begroot bij de gemeente, maar bij de SED. De totale kosten van DeSom worden doorbelast aan de SED, vandaar dat er zowel bij de baten als bij de lasten een verschil ontstaat.

Communicatie (€ 20.000 voordeel)

In de begroting 2019 was een bedrag opgenomen voor advertentie- en publicatiekosten. Deze waren deels bestemd voor de inhuur van social media experts. Omdat deze taken in 2019 zijn uitgevoerd door een trainee in tijdelijke dienst, is er nu sprake van onderschrijding. Deze post was om deze reden bij de najaarsnota al deels afgeraamd.

Griffie (€ 23.000 voordeel)

Er is sprake van een overschot op de loonkosten bij de griffie. Dit is het gevolg van het feit dat we in 2017 structureel een bedrag opgenomen hebben in de begroting, waar dit incidenteel had moeten zijn. Een bedrag van € 16.000 kunnen we aframen.

Historisch archief (€ 25.000 nadeel)

Dit jaar waren we verplicht archieven te bewerken en over te brengen naar het Westfries archief. Dit is bewerkelijk en kost veel tijd. De hoeveelheid archieven is ten behoeve van de projectopdracht juist ingeschat, alleen de hoeveelheid werk niet. De werkzaamheden betreffen een wettelijke verplichting en hebben geleid tot een overschrijding van € 25.000.

Raad (€ 63.000 voordeel)

Er is sprake van een onderbesteding op de post onkostenvergoeding. We hebben hier € 31.000 minder uitgegeven dan begroot. Ook was er een bedrag begroot voor accountantskosten. De aanbesteding voor de accountant valt gunstig uit. Er is sprake van een onderbesteding van € 29.000. Daarnaast is er sprake van een schijnbaar overschot op de begroting van € 31.000 op de post onkostenvergoeding. In onze meerjarenbegroting is het bruto bedrag opgenomen, gebaseerd op de situatie voor de invoering van de WKR. We hebben dit bedrag niet aangepast aan de effecten van de WKR. Dit zorgt nu voor het overschot van € 31.000. Dit bedrag dekt de kosten die we nog moeten betalen bij de eindheffing.

Ter toelichting: Voor de invoering van de WKR betaalden we onkostenvergoedingen bruto uit. Met de invoering van de WKR moeten we de onkostenvergoedingen netto uitbetalen en betalen we aan het eind van het jaar de 80% eindheffing. In de begroting 2021 e.v. passen we dit aan.

Website (€ 46.000 voordeel)

We zijn in 2019 terughoudend geweest met investeringen in de huidige website aangezien we in afwachting zijn van de aanbesteding van een nieuwe. € 20.000 van het voordeel is structureel.

Wethouders (€ 466.000 nadeel)

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor de opbouw en uitbetaling van de pensioenen en wachtgeld van onze (oud) collegeleden. Dit is een wettelijke verplichting.

Wij bouwen voorzieningen op om aan onze pensioen- en wachtgeldverplichtingen te voldoen. De accountants verplichten ons om onze voorzieningen voor de pensioenen en wachtgeld aan te laten sluiten op het beoogde doelkapitaal. Fluctuaties in de rekenrente en een wijziging van de sterftetabel zijn van invloed op het doelkapitaal. Wij ontvangen hiervoor twee keer per jaar een actuariële berekening.

Het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met een dalende rekenrente en een wijziging in de sterftetabel (mensen worden gemiddeld ouder), waardoor er een gat is ontstaan tussen de hoogte van onze voorzieningen en het beoogde doelkapitaal van € 312.000. Daarnaast moeten we in 2019 het wachtgeldkapitaal voor één van onze oud-collegeleden aanvullen. Dit bedrag van € 313.000 storten we eenmalig en geldt voor de hele verwachte looptijd van het wachtgeld. In een deel van deze kosten was voorzien in de begroting. Er rest nog een bedrag van € 466.000 dat we bij moeten storten om de voorzieningen pensioenen en wachtgeld weer op het gewenste niveau te brengen.

Onderhoudskosten (€ 28.000 nadeel)

Nadeel is ontstaan door incidenteel extra onderhoud aan en reparatie van het gemeentehuis.

Baten

Bijdrage DeSom (€ 384.000 voordeel)

De bijdrage van DeSom wordt door de DeSom in rekening gebracht bij de gemeente. Dit geldt ook voor de losse aankopen die bij DeSom worden gedaan. Deze aankopen worden niet begroot bij de gemeente, maar bij de SED organisatie. De totale kosten van DeSom worden doorbelast aan de SED organisatie, vandaar dat er zowel bij de baten als bij de lasten een verschil ontstaat.

Veiligheid

Inleiding

Een samenleving waar iedereen zich veilig en prettig voelt is een taak van iedereen in Stede Broec. We streven een cultuur na waar mensen een eigen verantwoordelijkheid hebben en elkaar blijven aanspreken op ongemakken in de openbare ruimte, ook richting de gemeente. Hierbij zetten we verschillende instrumenten in zoals buurtbemiddeling en toezichthouders. Schoon, heel en veilig is daarbij ons mantra, waarbij we indien nodig handhavend optreden. Ook hebben we aandacht voor ondermijning. Bewustwording, woon- en adresfraude en illegale bewoning zijn thema's waar wij op inzetten.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Samen veilig wonen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Aanpak overlast en kleine ergernissen	De Fixi app is live gegaan en meldingen kunnen op een simpele manier worden gedaan bij de gemeente. Toezicht kan zo gericht gaan kijken.	Registratie overlastmeldingen, snelle respons op meldingen, inzet van BOA's/toezichthouders waar nodig.
Afname huiselijk geweld	De landelijke campagne van de Rijksoverheid zet Veilig Thuis op de kaart.	Samenwerking met Veilig Thuis is voortgezet en signalen worden besproken met Welzijn Stede Broec en waar nodig volgt actie.
Afname woninginbraken (HIC)	Het aantal woninginbraken is gestegen. Door inzet van de politie is een verder stijging een halt toegeroepen. In 2019 zijn 55 inbraken geweest, bijna een verdubbeling van 2018 toen er 24 inbraken waren. Mede door besmettingsbrieven en een informatiebijeenkomst is bewustwording en preventie onder de aandacht gekomen.	Periodiek via social media aandacht voor voorkoming woninginbraken, besmettingsbrieven versturen bij omwonenden na woninginbraak, preventieavond organiseren na piek woninginbraken. Heterdaad aanhouding na alerte melding door burger als gevolg van besmettingsbrief.
Kwetsbaarheid en gevoel van onveiligheid verminderen.	Burgers weten ons goed te vinden.	Er is frequent contact met onze partners, waarbij met de politie wekelijkse afstemming plaatsvindt. Dit helpt beter te sturen op de preventieve maatregelen, bijvoorbeeld inzet van social media of bijeenkomsten organiseren. Daarnaast is buurtbemiddeling opgestart.

Zorg voor elkaar

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Risicoburgers	De domeinen zorg en veiligheid zijn sterker verbonden doordat met elkaar wordt gecommuniceerd over casuïstiek. Het Veiligheidshuis pakt casussen op waar beide domeinen kruisen.	Het Veiligheidshuis heeft 25 Individuele Casusoverleggen (ICO's) geïnitieerd. Voorbereiding op WVGZ: meldpunt, privacy, daar waar zorg en veiligheid elkaar raken in de keten en afzonderlijke gevallen zijn besproken.
Jeugdproblematiek	Samen met het Welzijn Stede Broec, de woningcorporatie en de jongerenwerker wordt adequaat ingespeeld op hangproblematiek en jeugdoverlast. Na signalering volgt snelle actie.	Intensievere samenwerking in de jeugdketen, frequenter overleg, onder andere aan de hand van een matrix met locaties waar jongeren zich ophouden en de afspraken die hierover worden gemaakt.
Afname jeugdcriminaliteit	Er wordt nauw samengewerkt met de politie om jeugdcriminaliteit aan te pakken. In het jeugdveiligheidsoverleg worden casussen met partners besproken.	Intensievere samenwerking in de jeugdketen, zie ook hierboven.
Afname buurt- en burenp Problemen, zoals burenruzies.	Verruiming van ons instrumentarium door een toevoeging in de APV en de mogelijkheid voor inzet van buurtbemiddeling.	In april is een contract gesloten met Stichting Netwerk Hoorn voor buurtbemiddeling, waarna werving gestart is. Dit heeft geleid tot 14 opgeleide buurtbemiddelaars. In de zomer zijn de eerste bemiddelingstrajecten gestart. Totaal 25 aanvragen in 2019, waarvan 24 daadwerkelijke buurtbemiddelingstrajecten en daarvan is 79% succesvol afgerond. In de APV is artikel 273 Woonoverlast opgenomen, wat de mogelijkheid geeft om woonoverlast aan te pakken. Snelle actie op meldingen door toezichthouders helpt.

Samen veilig ondernemen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Stappen maken KVO-B Centrale Zone	Het waarborgen van een veilige, schone bedrijfsomgeving.	Veiligheidsproblemen zijn in kaart gebracht door de werkgroep. Er zijn maatregelen genomen op basis van onder meer. incidentcijfers. Voor ondernemers

		zijn bijeenkomsten georganiseerd over schoon, heel en veilig. De voorbereidingen voor hercertificering in 2020 zijn gestart.
Continueren veilig uitgaan, inclusief evenementen	Veiligere evenementen. Pro-actieve houding in het kader van vergunningverlening.	<p>Bij grotere evenementen worden in de voorbereiding gesprekken gevoerd met organisatoren. Zij nemen ook deel aan het maandelijks evenementenoverleg wat een pro-actieve houding van organisator vraagt.</p> <p>Het vergunningenbestand drank- en horeca is doorgelopen en ondernemers worden gecontroleerd. Waar nodig wordt handhavend opgetreden.</p>

Bestuurlijke aanpak

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Georganiseerde criminaliteit	Er is meer bewustwording over ondermijning. Het blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de keten om de aanpak hierin op te pakken. Belangrijk is om barrières op te werpen tegen mogelijke ondermijning.	<p>Bewustwording Thema-avond voor de raad.</p> <p>Woon- en adresfraude Gestart is met de LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit).</p> <p>Bibob-beleid vastgesteld door de raad.</p> <p>Aanpak illegale bewoning, voorheen Kompas.</p> <p>Hennep & Drugs: 2 hennepplantages, en 1x sluiting drugspand.</p>
Afname van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren ("In Control")	Het onderzoek door een mystery guest levert voor Stede Broec een nalevingspercentage op van 39%.	Het preventie- en handavingsplan is vernieuwd. Er is een regionale bijeenkomst geweest met ketenpartners. . In het kader van nalevingsonderzoek zijn bezoeken met een mystery guest uitgevoerd.
Toezicht en handhaving	<p>Toezicht op straat is steeds meer zichtbaar in het straatbeeld</p> <p>19 Lokaliteiten zijn gecontroleerd en inmiddels op orde.</p>	<p>Toezicht kan gericht op pad dankzij inzichten Fixi-app en Zaaksysteem.</p> <p>Vergunningenbestand Drank en Horeca en Exploitaties</p>

		doorlichten. Bij onvolkomenheden wordt waar nodig handhavend opgetreden.
Aanpak ondermijnende activiteiten.	Er is meer bewustwording over ondermijning. De aanpak blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de keten. Belangrijk is om barrières op te werpen tegen mogelijke ondermijning.	Thema-avond voor de raad. Woon- en adresfraude. Gestart is met de LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit). Bibob-beleid vastgesteld door de raad.

Indicatoren

Samen veilig wonen

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Aanpak overlast en kleine ergernissen	Sociale overlast	-	<54	61	laag
	Vernielingen/baldadigheid Slachtofferschap overige vernielingen	34	<67	44	
Afname huiselijk geweld	Misdriven huiselijk geweld en huiselijke twist	83	<18	n.n.b.	laag
		20	<19	25	
Afname vaaroverlast	Vaarsurveillance met politie en gemeenten Enkhuizen en Medemblik	68	70	niet bekend	laag

Zorg voor elkaar

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Risicoburgers	Overlast verwarde personen	64	<65	79	laag
Jeugdoverlast beperken	Overlast jeugd	95	< 115	147	laag
Afname buurt- & burenp Problemen (burenruzies)	Overlast buurtbewoners	-	-	n.n.b.	laag
	Burenruzie	30	<36	n.n.b.	

Bestuurlijke aanpak

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Horecabestand op orde	Overtreding vergunde horeca	-	<1	4	laag
Afname alcohol- en drugsgebruik onder jongeren	Drugsoverlast	23	<15	n.n.b.	laag

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2019: 12,58
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2019: 0,69
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2019: 3,2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2019: 2,53
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2019: 2,53

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang:

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wil leed en schade bij incidenten beperken en voorkomen. De brandweer realiseert zich dat de grote investering die de incidentbestrijding vergt, eindig is. Het streven is om branden en ongevallen te voorkomen. Daarom wil de brandweer aan de voorkant komen van brand en ongevallen en inzetten op voorkomen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord wil leed en schade bij incidenten voorkomen en beperken. Hoe zij dit willen realiseren staat in het regionaal beleidsplan 2016-2019.

In het algemeen richt de Veiligheidsregio zich op het verkleinen van risico's en het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Zij worden actief betrokken bij de hulpverlening. .

In 2019 heeft de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zich specifiek gericht op:

- het analyseren van risico's in de regio;
- het zorgen voor gedragsverandering bij inwoners en bedrijven;
- het adviseren van gemeenten, inwoners en bedrijven en uitvoeren van controles;

- het opleiden en oefenen van de medewerkers en samen met de partners plannen opstellen.

Voor Stede Broec waren er in 2019 geen GRIP-incidenten, 996 spoedinzetten van de ambulance, 153 spoedinzetten van de brandweer, 25 casussen voor het Veiligheidshuis, 24 adviezen voor evenementen, 206 adviezen van de brandweer en 14 alarmeringen burger AED. Er zijn 19 lessen gegeven op scholen en er zijn 3 voorlichtingen geweest na brand.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	1.439	1.537	1.491
Totaal baten	-5	-5	-6
Saldo van baten en lasten	1.434	1.532	1.484
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	-13	-11
Resultaat	1.434	1.520	1.473

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-49	N
Overheveling ondermijning	60	V
Overige verschillen	35	V
Totaal lasten:	47	V
Baten:		
Overige verschillen	1	V
Totaal baten:	1	V
Totaal verschil	48	V

Lasten

Bijdrage SED (€ 49.000 nadeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Ondermijning (€ 60.000 voordeel)

De uitwerking van activiteiten op het terrein van ondermijning heeft meer tijd gekost dan ingeschat. De werkzaamheden zijn in het laatste kwartaal echt gestart, waardoor de uitgaven

achter zijn gebleven bij de raming. Ook speelt mee dat de gemeente voor de uitvoering deels afhankelijk is van ketenpartners als politie, collega-gemeenten en het openbaar ministerie. Wanneer een of meerdere ketenpartners laat of niet levert, dan kan de gemeente haar doelstelling niet realiseren.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Overige verschillen	-2	N
Totaal verschil	-2	

Beheer openbare ruimte

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en heeft een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen zoals verhardingen, groen, verlichting, water en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van deze voorzieningen is een kerntaak van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2017 zijn door de gemeenteraad de financiële consequenties van het Kwaliteitsplan kapitaalgoederen voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld. De openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden. Over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Uitzonderingen hierop zijn de centra en haven. Hier is sprake van een plus: goed, mooi en comfortabel. De openbare ruimte wordt daar goed onderhouden, het is er vrijwel geheel schoon en netjes. Op basis van dit Kwaliteitsplan zijn in 2017 door het college beheerplannen vastgesteld.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Veilige toegankelijke (water)wegen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Verkeersveiligheid	Verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid verbeteren. Beperken van verkeersoverlast en bewustwording bij weggebruikers.	Bij het Streekhof zijn gedeeltes van de Burgemeester J.N. Stuijbergenlaan en de Zesstedenweg heringericht. Ook is een gedeelte van de Middenweg heringericht. Voor het verkeersplan is een conceptplan van aanpak opgesteld. Verder zijn scholen in het kader van gedragsbeïnvloeding uitgenodigd om deel te nemen aan verkeersveiligheidsprojecten. Het grootste deel van de scholen heeft hieraan deelgenomen.
Wegen	Veilige toegankelijkheid van wegen, fiets- en voetpaden.	Uitvoeren van klein en groot onderhoud aan verhardingen. Uitvoering groot onderhoud elementenverhardingen, onder andere aan de Outger Jacobstraat.

		<p>Uitvoering groot onderhoud asfaltverhardingen, onder andere aan de Dirk Essenlaan.</p> <p>Het fietspad in de noordelijke groenstrook en de Raadhuislaan vanaf de toegang van Waterweide tot aan de rotonde met de Stede Broecweg zijn vervangen.</p>
Civiele kunstwerken	Veilig en functioneel beheer van de objecten van gemiddeld beeldkwaliteit niveau B.	<p>Kademuren Rondom de Kolk (Broekerhaven) zijn in 2019 omvangrijke werkzaamheden afgerond die in 2017 waren gestart.</p> <p>Bruggen In Stede Broec is klein onderhoud (waaronder nieuw houten brugdek, nieuwe leuningen, aanbrengen antislip laag) uitgevoerd aan 22 bruggen en groot onderhoud aan 4 houten bruggen. Onderzoek naar de constructieve veiligheid van vijf betonnen verkeersbruggen in de Zesstedenweg heeft uitgewezen dat de constructieve veiligheid nu en de komende jaren op orde is.</p>
Watergangen en beschoeiingen	Veilige en functionele objecten in de walkant.	<p>Beschoeiing In verband met vaarbewegingen door de ontwikkeling van Waterweide is langs de noordoever van de Prins Willem Alexanderstraat, nabij de Madame Curiestraat, kunststofbeschoeiing aangebracht.</p> <p>Op enkele plaatsen is beschoeiing aangebracht, hersteld of functioneel verbeterd als de gewijzigde situatie rondom de watergang dit noodzakelijk maakte.</p>

Sociaal- en verkeersveilige openbare ruimte

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Duurzaam inrichten, beheer en onderhoud openbare verlichting	De openbare verlichting is veilig en functioneel.	Het vervangen van de openbare verlichting Plan Zuid in Bovenkarspel is gestart en

		wordt begin 2020 afgerond. In alle openbare verlichting kasten zijn in- en uitschakelklokken aangebracht in verband met uitfaseren van het TF-signaal.
Verkeerskundig meubilair	Minder en juridisch juiste verkeersborden.	Jaarlijks wordt 20% van het verkeersbordenareaal gecontroleerd op juridische juistheid, waarbij een deel wordt gesaneerd of vervangen.
Doelmatige inzet gladheidsbestrijding	Strooiroutes begaanbaar gehouden	Inzet van eigen dienst voor de gladheidsbestrijding. Er is een aantal in 2018 aangeschafte zoutkisten geplaatst bij onder meer bruggen om handmatig zout te kunnen strooien. Ook heeft de buitendienst proefgedraaid voor de gladheidsbestrijding van de fietspaden in de noordelijke groenstrook met klein materieel en pekewater.

Groene woonomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Duurzame groen inrichting en beheer op Beeldkwaliteit Basis+	De huidige kwaliteit ligt op hoofdlijnen ruim op B-niveau. Op onderdelen wordt incidenteel lager gescoord. Het gras is vooral hoog en in de beplanting staat veel onkruid en hangt vaak over. Ook heeft het snoeibeeld van hagen een lagere kwaliteit.	Regulier onderhoud waarbij het accent lag bij het snoeien van de heesterbeplanting.
Hogere (bio)diversiteit	Hogere biodiversiteit laat zich moeilijk in meetbare doelen beschrijven. Bij vervanging van beplanting wordt meer rekening gehouden met insectvriendelijke beplanting.	Bij nieuwe aanplant wordt een insectenvriendelijker beplanting gebruikt.
	Opstellen maatregelenpakket biodiversiteit, zoals maaibeheer, selectie aan te planten soorten en de aanleg van ecologische oevers en van bijenlinten (CUP).	Bij de behandeling van het College Uitvoeringsprogramma is besloten geen extra geld beschikbaar te stellen. Om toch een goede invulling te geven aan de bezuinigingsopdracht in het openbaar groen en de gevolgen voor de biodiversiteit worden scenario's verkend hoe en waar verbetering van biodiversiteit mogelijk is.

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)

Doelstelling en openbaar belang

Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Activiteiten en ontwikkelingen

Het uitbrengen van (pre-)adviezen (quickscans) om bij ruimtelijke ontwikkelingen een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader milieutechnisch onderzoek nodig is of onderzoek in het kader van de wet natuurbescherming en ook waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoert.

Gemeenschappelijke regeling - Archeologie West-Friesland

Doelstelling en openbaar belang

Het conform wettelijke vereisten borgen van cultuurhistorische waarden.

Activiteiten en ontwikkelingen

Het uitbrengen van pre-adviezen quickscans om in geval van ruimtelijke ontwikkelingen een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is en ook waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoert.

Gemeenschappelijke regeling - WerkSaam Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang

Beschut werk

Beschut werk is bedoeld voor mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat het niet van werkgevers mag worden verwacht deze mensen in dienst te nemen. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. WerkSaam biedt iemand die een indicatie Beschut werk van het UWV heeft gekregen een dienstverband aan.

Activiteiten en ontwikkelingen

Voor groenonderhoud en reiniging van de buitenruimte worden medewerkers van WerkSaam ingezet.

Gemeenschappelijke regeling - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord+

Doelstelling en openbaar belang

De GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord is een samenwerking tussen gemeenten, de regionale brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverlening), de Gemeenschappelijke Meldkamer, Ambulancezorg Noord-Holland Noord en het Veiligheidshuis op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie en hebben als doel te zorgen voor verkleining van risico's op crises, een betere

voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Activiteiten en ontwikkelingen

Periodiek heeft overleg plaatsgevonden over verkeerskundige onderwerpen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	4.677	4.863	4.066
Totaal baten	-65	-143	-169
Saldo van baten en lasten	4.612	4.720	3.897
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-173	-273	-166
Resultaat	4.439	4.447	3.731

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	404	V
Bijdrage SED	230	V
Onderhoud wegen	20	V
Overheveling herstel/verbetering wandelpaden	25	V
Gladheidsbestrijding	-27	N
Onderhoud bruggen	49	V
Waterwegen	76	V
Overige verschillen	20	V
Totaal lasten:	797	V
Baten:		
Onderhoud wegen	21	V
Overige verschillen	5	V
Totaal baten:	26	V
Totaal verschil	823	V

Lasten

Kapitaallasten (€ 404.000 voordeel)

Minder kapitaallasten op onder andere bruggen, verkeer en vervoer (ook Raadhuislaan) en Centrumplan, doordat investeringen nog niet zijn gerealiseerd. Ook is de toegerekende rente op dit programma lager. De toegerekende rente is op het totaal van alle programma's budgettair neutraal.

Bijdrage SED (€ 230.000 voordeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Onderhoud wegen (€ 20.000 voordeel)

De lasten voor wegenbeheer zijn lager doordat reconstructie fietspad Noordelijke Groenstrook gekapitaliseerd is (investering in plaats van groot onderhoud).

Overheveling herstel/verbetering wandelpaden (€ 25.000 voordeel)

Door de slechtere terreinomstandigheden in december en capaciteitsproblemen bij de aannemer zijn de werkzaamheden niet tijdig gerealiseerd. De werkzaamheden zullen als het weer het toelaat in januari 2020 zijn afgerond. Daarom wordt er € 25.000 overgeheveld naar 2020. Dit geldt voor de wandelpaden in dit programma en de paden die onderdeel uitmaken van de hondenuitlaatroute in programma 8.

Gladheidsbestrijding (€ 27.000 nadeel)

Er is meer uitgegeven aan gladheidsbestrijding doordat de structurele kosten voor huur en onderhoudskosten voor materieel hoger zijn uitgevallen.

Onderhoud bruggen (€ 49.000 voordeel)

Er is minder besteed aan kleine vervangingen.

Waterwegen (€ 76.000 voordeel)

Doordat het onderhoud van de watergangen grotendeels is overgedragen aan het HHNK is er minder geld nodig om het onderhoud op peil te houden.

Baten

Onderhoud wegen (€ 21.000 voordeel)

Jaarlijks wordt een inschatting gemaakt van de te verwachten MOOR-opbrengsten (meldingen ontgravingen in openbare ruimte door derden). Dit is echter niet exact te bepalen waardoor het werkelijke bedrag dat wordt ontvangen aan leges en bijdragen van derden af kan wijken van het begrote bedrag.

Toelichting mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Doordat de investeringen in het centrum nog niet gereed zijn, zijn de afschrijvingslasten lager dan geraamd. Ook de onttrekking uit de reserve ter dekking van deze kapitaallasten is daardoor lager.	-107	N
Totaal verschil	-107	

Economie

Inleiding

Het programma Economische zaken, toerisme en recreatie is vooral gebaseerd op de uitgangspunten van het College Uitvoeringsprogramma. Het sluit ook aan op de regionale doelstellingen en activiteiten. Er is specifieke aandacht voor het MKB, toerisme en de kwaliteit van werklocaties.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Vitale lokale & regionale economie

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Optimaal vestigingsklimaat	De herstructurering Centrale Zone is afgerond. De Centrale Zone heeft opnieuw het certificaat Veilig Ondernemen behaald.	Met ondernemers, brandweer en politie wordt samengewerkt voor het Keurmerk veilig ondernemen Centrale Zone en Streekhof. Er is structureel overleg met alle ondernemersorganisaties in de gemeente.
Behoud werkgelegenheid en bedrijvigheid	De Regionale Economische Agenda is uitgevoerd en positief geëvalueerd.	Uitvoering Regionale Economische Agenda met onder andere Regionaal startersloket, Kom Binnen Bij Bedrijvendag, Ondersteuning Greenport en uitvoering jaarplan Ontwikkelingsbedrijf.
In stand houden en verbeteren van een evenwichtige detailhandelsstructuur	Ontwikkeling Streekhof verder opgepakt.	Afstemming in de Regionale adviescommissie detailhandel heeft plaatsgevonden.
Regio Westfriesland toeristisch aantrekkelijker maken	Regionaal is het aantal toeristen toegenomen.	Promotie van de regio Holland Boven Amsterdam. Regionale uitvoering van de Gouden Eeuw.
Economische ontwikkelingen stimuleren door bedrijven de mogelijkheid te bieden om zich verder te ontwikkelen.	Het ondernemersklimaat en de dienstverlening van de gemeente wordt over redelijk goed beoordeeld.	Er worden ambtelijk en door het college regelmatig bedrijfsbezoeken gedaan. Voor bedrijven wordt een aanspreekpunt gecreëerd.
Verbeteren van de doorvaarbaarheid in Stede Broec.	Goede doorvaarbaarheid staat in de plannen voor Waterweide.	Opnemen van doorvaarbaarheid als eis bij de ontwikkeling van Waterweide.

Indicatoren

Vitale lokale & regionale economie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Optimaal vestigingsklimaat	Aantal klachten	0	0	0	laag
	Aantal bijeenkomsten werkgroep Duurzaam Beheer Centrale Zone	4	4	4	laag
	Aantal contacten met ondernemersorganisaties	6	10	8	laag
	Huisvestigingsvragen Stede Broec Centraal coördinatiepunt WF	3	6	3	laag
	Huisvestigingsvragen totaal Centraal coördinatiepunt WF	-	20	12	laag
Behoud (lokale) werkgelegenheid en bedrijvigheid	Aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners 15-64 jaar (in 2019 15-74 jaar)	83,5	102	86,9*	laag
	Aantal banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar (in 2019 15-75 jaar)	335.6	425	351,1*	laag
Het in stand houden en verbeteren van een evenwichtige detailhandel-structuur	Aantal m2 leegstand	-	400	400	laag
	Aantal winkels leegstand	-	3	3	laag

* in 2019 heeft het CBS de referentieleeftijden voor de werkzame beroepsbevolking aangepast in verband met hogere leeftijden. Daardoor zijn de cijfers van 2018 en 2019 niet 1:1 te vergelijken.

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Funcziemenging	%	LISA	2018: 38,8
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2018:106

Met wie hebben we samengewerkt?

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV

Doelstelling en openbaar belang:

Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV bevordert de onderlinge samenwerking in de regio waardoor efficiënter aan economische doelstellingen gewerkt wordt en stimulering van de economische structuur en de werkgelegenheid in Noord-Holland Noord. Het Ontwikkelingsbedrijf richt zich vooral op regiopromotie, (internationale) acquisitie en bovenregionale projecten in de agrarische sector, het toerisme, de nautische sector en de energiesector. Vanuit de regio Westfriesland vragen we in het jaarplan van het Ontwikkelingsbedrijf meer aandacht voor het MKB.

Gemeenschappelijke regeling - Recreatieschap Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland is in 2019 voortgezet. In 2019 zijn meerdere projecten afgerond en opgestart. Zo is de vuilinzameling op verschillende terreinen opgewaarderd door het plaatsen van nieuwe bakken met ondergrondse vuilopslag. In samenwerking met Holland boven Amsterdam zijn 44 Gouden Eeuw-munten geplaatst bij iconische objecten in de regio. In het vaarrouthenetwerk is een aantal knelpunten in Medemblik opgelost en zijn de voorbereidingen voor het oplossen van knelpunten in Drechterland gestart. Een omvangrijk project is het wandelnetwerk Westfriesland. Hiervan is het eerste deel Het Grootslag in 2019 afgerond.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	409	400	462
Totaal baten	-69	-58	-186
Saldo van baten en lasten	339	342	276
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0
Resultaat	339	342	276

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	-187	N
Bijdrage SED	105	V
Overige verschillen	21	V
Totaal lasten:	-61	N
Baten:		
Erfpachten	15	V
Verkoopopbrengst snippergroen	126	V
Overige verschillen	-13	N
Totaal baten:	128	V
Totaal verschil	67	V

Lasten

Kapitaallasten (€ 187.000 nadeel)

Het is verplicht om rente toe te rekenen aan de boekwaarde van grondexploitaties. Verwacht werd dat deze boekwaarde van de gronden in 2019 nihil zou zijn. De gronden zijn echter nog niet verkocht, waardoor er rente aan dit programma moet worden toegerekend. Aan andere investeringen op andere programma's wordt nu minder rente toegerekend. Zie ook de toelichting op programma 3.

Bijdrage SED (€ 105.000 voordeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Baten

Erfpachten (€ 15.000 voordeel)

De inkomsten van erfpachten zijn niet gebudgetteerd. In 2020 zal dit worden rechtgetrokken.

Verkoopopbrengst snippergroen (€ 126.000 voordeel)

In bepaalde gevallen kunnen inwoners een strook grond die aan hun erf grenst kopen. Er is in 2019 een hogere opbrengst van deze stukjes snippergroen gerealiseerd.

Samenleving

Inleiding

In Stede Broec streven we ernaar dat iedereen mee doet. In 2019 is weer gebleken dat het grootste deel van de inwoners zichzelf redt en tegenslagen kan opvangen. Waar inwoners dit niet kunnen, heeft de gemeente in samenwerking met Stichting Welzijn Stede Broec ondersteuning geboden. De ondersteuning richtte zich op zelfredzaamheid, participatie en behoud van regie. Verder hebben wij ingespeeld op initiatieven van inwoners zelf. We hebben zo een actieve deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving gestimuleerd. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Stede Broec ingezet.

In 2019 is een visiedocument sociaal domein opgesteld met als titel Thuis in Stede Broec. Deze visie past in de compacte visie sociaal domein die op 27 juni 2019 door de gemeente is vastgesteld. De inzet op meedoen en behoud van regie versterkt de sociale cohesie. Dit zorgt voor een prettige samenleving waarin iedereen zich thuis kan voelen.

Het ontwikkelen van de nieuwe werkwijze van de gemeente was het afgelopen jaar een belangrijk aandachtspunt. We kunnen niet van onze inwoners verwachten dat zij meer regie en verantwoordelijkheid nemen, terwijl we zelf niet veranderen. De gemeente heeft voor een belangrijk deel een visie op haar veranderde rol beschreven. Die rol zal echter ook in het proces verder worden uitgevonden. De nieuwe rol bestaat uit 'meer loslaten', maar vooral uit 'anders vasthouden'. Het eenrichtingsverkeer en de regierol van de gemeente maken plaats voor tweerichtingsverkeer tussen gemeente en samenleving. Daarnaast heeft de gemeente een faciliterende en ondersteunende rol.

Vervolgens komen de drie thema's en een overkoepelende missie aan bod. Deze missie is gericht op een **sterke samenleving**. Het maatschappelijk effect is dat er sprake is van economische zelfredzaamheid van inwoners, kinderen die gezond opgroeien, een aantrekkelijke omgeving en inwoners die oog hebben voor elkaar. Daarna volgen drie thema's die weer bouwstenen zijn voor de missie.

Het eerste thema luidt **samen leven**. Enerzijds ligt de focus op het bieden van een aantrekkelijk aanbod aan diverse algemene voorzieningen. Anderzijds ligt deze op het gebruik van deze voorzieningen en het ontmoeten van en verbinden met elkaar. Het doel is dat mensen zich op een prettige manier om elkaar bekommeren.

Het tweede thema luidt **regie op ons eigen leven**. Hier komen het meedoen en de zelfredzaamheid terug. Er wordt waar nodig (individuele) ondersteuning geboden. Het uitgangspunt is dat iedereen tijdig afgewogen keuzes maakt om de regie op het eigen leven zoveel mogelijk te behouden.

Het derde thema luidt **kansen voor iedereen**, waarbij het de bedoeling is dat iedereen in staat wordt gesteld en gehouden om mee te kunnen doen. Centraal onder dit thema staat de positieve werkwijze waarbij talenten en krachten worden benut en minder sterke kanten van inwoners naar behoefte worden ontwikkeld.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Samen leven

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Het subsidiebeleid van Stede Broec vraagt om herijking.	Er is een subsidieverordening met bijbehorende subsidieregelingen opgesteld.	Op basis van het eerder vastgestelde Beleidskader Subsidies en de Subsidieverordening is in januari 2019 een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de commissie waarbij input is geleverd voor de Subsidieregelingen 2020 die in mei 2019 zijn vastgesteld.
Eenzaamheid tegengaan	Er is een integraal plan van aanpak bestrijding eenzaamheid opgesteld.	Er is een procesplan opgesteld om te komen tot een integraal uitvoeringsplan Eenzaamheid. Dit proces bestaat uit 6 stappen. De eerste twee stappen zijn doorlopen. Welzijn Stede Broec moet de volgende stappen uitvoeren: het opstellen van een gedragen uitvoeringsplan.

Regie op ons eigen leven

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Schuldhelpverlening richt zich naast problematische schulden op vroegsignalering en preventie.	In samenwerking met woningbouwvereniging De Woonschakel, nutsbedrijven, zorgverzekeraars en scholen is ingezet op laagdrempelig aanbieden van hulp aan inwoners.	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente ontvangt vroegtijdige meldingen van de woningbouwvereniging. We hebben campagne gevoerd met belangrijke ketenpartners. We hebben een specifiek op ondernemers gerichte campagne gevoerd. Er zijn 2 schuldhelpverleners en 1 budgetcoach aangesteld.
De gemeente heeft een integrale aanpak voor het voorkomen en terugdringen van laaggeletterdheid, digibetisme en taalachterstand.	Met de lokale aanpak van laaggeletterdheid wordt in eerste instantie ingezet op bewustwording en deskundigheidsbevordering van de ambtenaren en de medewerkers van het gebiedsteam.	De nota Aanpak Laaggeletterdheid is in december vastgesteld.
De gemeente faciliteert en stimuleert gezonde leefstijl.	Er is een nota gezondheidsbeleid opgesteld.	Uit de landelijke nota gezondheidsbeleid, het college uitvoeringsprogramma en de nota lokaal gezondheidsbeleid komen speerpunten naar voren. Deze zijn voorgelegd aan lokale organisaties. Dit heeft geleid tot een selectie. Per

		speerpunt volgt een uitvoeringsplan.
--	--	--------------------------------------

Kansen voor iedereen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De gemeente stimuleert en faciliteert Het Postkantoor dat zich zo verder kan ontwikkelen en profileren als sociaal-culturele voorziening in en van Stede Broec.	Met de Stichting Exploitatie Postkantoor zijn bij de subsidieverlening prestatieafspraken gemaakt. Deze zijn kwalitatief en kwantitatief. Er zijn jaarlijks meerdere gesprekken met de stichting om te zien waar kansen liggen.	Sinds de realisatie van de foyer zijn de mogelijkheden van de theaterexploitatie vergroot. Dit uit zich in kleinschalige optredens in de foyer met ondersteunende horeca. Er liggen nog kansen op het gebied van verhuur en het opzetten van een vriendenstichting, maar de mogelijkheden zijn niet eindeloos. De reguliere bedrijfsvoering en de hoeveelheid vrijwilligers op een hele kleine formatie vragen veel van de organisatie.
De gemeente faciliteert een hoog voorzieningenniveau. In 2019 is er extra aandacht voor de toekomst van Sporthal De Kloet.	Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de economische levensduur van Sporthal De Kloet en het zwembad.	Eind 2019 is in samenwerking met Vastgoed een onderzoeksopdracht opgesteld voor de economische levensduur van De Kloet. In 2020 wordt deze opdracht uitgezet en daarna afgerond.
Opstellen van een Integraal Onderwijs huisvestingsplan.	In samenwerking met de schoolbesturen zijn scenario's uitgewerkt die verwerkt zullen worden in het nog op te stellen IHP.	Onder leiding van een externe projectleider zijn overleggen gevoerd over eventuele mogelijke scenario's. Er is een informatiebijeenkomst geweest voor de raad over de wettelijke taak van onderwijshuisvesting en de analyse van de huidige schoolgebouwen.

Transformatie Sociaal Domein

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De gemeentelijke taken binnen het Sociaal Domein verdienen de komende bestuursperiode verfijning. Klantgerichte uitvoering en aandacht voor preventie zijn uitgangspunt, naast focus op de Jeugdwet en financiële beheersbaarheid.	Verbetering betrouwbaarheid cliëntgebonden kosten in de uitvoering van Jeugdwet en Wmo.	<ul style="list-style-type: none"> Opzetten uitvoeringsplan de 'Basis op Orde' Sociaal Domein. Dit is gericht op het ontwikkelen van een dashboard waarmee informatie kan worden gegeven over besteding van de gelden Jeugd en Wmo. Afspraak met het college over aanlevering van kwartaal-rapportages aan de raad. Er is gestart met uitwerking van de aanbevelingen in het BMC-rapport.
Stichting Welzijn Stede Broec (SWS) vervult een spilfunctie in het welzijnswerk van de gemeente. SWS speelt ook een belangrijke rol bij de uitvoering van de taken binnen het Sociaal Domein.	Helderheid in rollen, taken en verantwoordelijkheden van consultants uit de SED organisatie en hulpverleners SWS.	Opzetten werkateliers om de samenwerking tussen Stichting Welzijn Stede Broec en SED uitvoering te verbeteren.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	2018: 351,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2018: 1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2018: 4
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2018: 67,6
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2018: 1,9
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2018: 2

Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2019: 190,9
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	CBS	2018: 363,3
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2019: 10,3
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2019: 1,4
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2018: 0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	2019: 280
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2017: 0,9
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2018: 16
Niet-wekelijkse sporters	% inwoners dat niet wekelijks gesport (vanaf 12 jaar)	RIVM, CBS	2016: 48,6

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - WerkSaam Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfrieze gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken, begeleid wordt naar werk, het liefst bij een reguliere werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching en loonkostensubsidie. Lukt het (nog) niet om te werken, dan zorgt WerkSaam Westfriesland indien nodig voor een uitkering.

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2019 heeft WerkSaam uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2018-2022. Een aantal taken zijn regulier zoals het zoeken naar de juiste match tussen arbeidsaanbod en de vraag naar arbeid. In het WerkgeversServicepunt krijgen werkgevers advies en ondersteuning bij personele vraagstukken. Cliënten kregen ondersteuning bij het ontwikkelen van werkvaardigheden en bij zoeken naar werk. Ook werden instrumenten als loonkostensubsidie ingezet om mensen die het minimumloon niet kunnen verdienen aantrekkelijker te maken voor werkgevers. Beschut Werk is bedoeld voor mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat niet van een werkgever mag worden verwacht deze mensen in dienst te nemen. Deze mensen hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. WerkSaam bood in 2019 iedereen een dienstverband aan die een indicatie beschut Werk van het UWV had.

In 2019 waren er enkele eenmalige en bijzondere activiteiten. Een paar voorbeelden:

Gouden Eeuw producten

WerkSaam verpakt in opdracht van bedrijven diverse producten. In 2019 is WerkSaam begonnen met de verkoop van eigen producten. Geïnspireerd op het jaar van de Gouden Eeuw, waarbij de scheepvaart van de VOC onmisbaar was, maken mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het naaiatelier van WerkSaam Westfriesland-producten met materiaal als oude zeildoeken en restanten leer dat een tweede kans verdient. Handgemaakte, duurzame, regionale producten.

Gecertificeerd voor biologische producten

WerkSaam ontving in 2019 het biologische certificaat. WerkSaam voldoet daarmee aan de eisen om biologische producten te mogen verpakken. WerkSaam heeft in 2019 gelijk een mooie opdracht kunnen uitvoeren: het verpakken van biologische dadels.

Pilot met efficiënter verwerken van inkomensgegevens

Circa 9% van de cliënten van WerkSaam heeft inkomsten uit parttime werk. Deze inkomsten moeten verrekend worden met de uitkering. Dit is arbeidsintensief en moet elke maand gebeuren. In juni startte WerkSaam, samen met de 4 grote gemeenten en het Inlichtingenbureau, met een pilot Inkomstenverrekening. De aanleiding voor de pilot kwam vanuit de gemeente Amsterdam die wilde onderzoeken of maandelijkse levering van inkomstensignalen een compleet beeld kan geven van de door bijstandsccliënten totaal ontvangen inkomsten. Ze gaan onderzoeken of dit proces sneller, efficiënter en toegankelijker kan worden voor cliënten en voor WerkSaam.

WerkSaam Campus ontwikkelt 'Menukaart'

WerkSaam heeft geïnventariseerd welke instrumenten zij haar cliënten nu aanbiedt en wat er nodig is om hen te ondersteunen op weg naar werk. Hier kwam uit dat medewerkers behoefte hebben aan trainingsproducten waar ze cliënten groepsgewijs kunnen ondersteunen, onder andere op het gebied van het stimuleren van een gezond zelfvertrouwen, vergroten van zelfredzaamheid en het versterken van werknemersvaardigheden. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van een 'menukaart' waarbij verschillende instrumenten geschakeld aan cliënten kunnen worden aangeboden.

Intranet & Kennisbank

Om medewerkers verder te ondersteunen bij efficiënt en effectief werken, heeft WerkSaam op intranet een kennisbank ingericht. Medewerkers van WerkSaam hebben zo toegang tot beleid, werkinstructies en andere informatie die nodig is voor het werk. Met de komst van deze kennisbank geven wij uitvoering aan een wens van de medewerkers van WerkSaam en een aanbeveling uit het rapport van de rekenkamercommissie SED van 29 november 2018.

Subsidie voor vluchtelingen (AMIF)

WerkSaam heeft subsidie aangevraagd en gekregen voor de doelgroep vluchtelingen. Deze subsidie betekent dat WerkSaam voor een periode van 2 jaar extra kan inzetten op de re-integratie van 800 vluchtelingen. De subsidie is gelabeld aan de doelgroep en aan specifieke activiteiten, zoals:

- Assessments om kansen en beperkingen in kaart te brengen;
- Trainingen voor jongeren over onderwijs en arbeidsmarkt;

- Trajecten voor vluchtelingen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- Trajecten om zelfstandig ondernemer te worden;
- Extra taaltraining specifiek gericht op werksituaties;
- Veiligheidsstraining op de werkvloer.

Nieuwe wet inburgering & pilot Brede intake PIP

In opdracht van de Westfriese gemeenten is WerkSaam in 2019 met een pilot Brede Intake PIP (plan inburgering en participatie). Hiervoor hebben de gemeenten subsidie gekregen van het Rijk. WerkSaam heeft in de AZC's in Den Helder en Heerhugowaard intakes uitgevoerd.

Drempels schuldhulpverlening voor ondernemers verlagen

Een ondernemer is burger maar kan ook opdrachtgever en werkgever zijn. Ondernemers vinden het vaak lastig om hulp te vragen en weten niet goed waar zij terecht kunnen bij schuldenproblematiek. Daarom is het noodzakelijk dat gemeenten en WerkSaam goede voorlichting aan ondernemers en boekhouders geven. Stede Broec is in het najaar gestart met een campagne voor ondernemers en monitort actief de ondernemer tijdens het schuldhulptraject. WerkSaam participeert met de gemeente Stede Broec en schuldhulpverlener Zuidweg en partners met als doel ondernemers beter te helpen door de lijnen tussen gemeenten en instanties duidelijker en korter maken.

Gemeenschappelijke regeling - Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Noorden

Doelstelling en openbaar belang:

De basistaken van GGD Hollands Noorden zijn kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie, uitvoering van infectieziektebestrijding en de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het voorveld (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De GGD voert haar taken uit volgens de vastgestelde afspraken in de gemeenschappelijke regeling. Deze taken zijn verdeeld in de programma's: 1) Jeugd, 2) Infectieziekten, 3) Kwetsbare Burger, 4) Veilig Thuis en 5) Onderzoek, Beleid en Preventie. Er zijn vier activiteiten die we terug zien in 2019. Allereerst valt per 1 januari 2019 de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten. Tussen de GGD en gemeenten zijn contractuele afspraken gemaakt en gerealiseerd. Hierdoor voldoet de uitvoering van het RVP aan de gestelde normen en eisen. Ten tweede heeft GGD zich voorbereid op de omgevingswet. Naast de gemeenschappelijke regelingen VR en OD is gesproken met gemeenten over de mogelijkheden die de omgevingswet biedt. Ten derde heeft de GGD afspraken gemaakt over de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz). Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. Per 1 januari 2020 is deze wet van kracht. Tot slot heeft de GGD gewerkt aan de ontwikkeling en implementatie van het digitaal dossier Jeugdgezondheidszorg (GGiD).

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	28.153	32.192	31.539
Totaal baten	-6.063	-6.426	-6.398
Saldo van baten en lasten	22.090	25.766	25.141
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-658	-806	-802
Resultaat	21.432	24.961	24.339

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	-84	N
Bijdrage SED	-566	N
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	298	V
Sportbeleid en activering	68	V
Sportaccommodaties	-71	N
Media	151	V
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-49	N
Jeugd en Wmo	824	V
Inkomensregelingen	32	V
Overige verschillen	50	N
Totaal lasten:	653	V
Baten:		
Openbaar basisonderwijs	-31	N
Sportaccommodaties	-31	N
Media	-73	N
Openbaar groen en (Openlucht) recreatie	90	V
Jeugd en Wmo	-224	N
Inkomensregelingen	237	V
Overige verschillen	4	V
Totaal baten:	-28	N
Totaal verschil	625	V

Lasten

Kapitaallasten (€ 84.000 nadeel)

Het verschil wordt met name verklaard door de toegerekende rente. De toegerekende rente is voor dit programma hoger dan geraamd. Op het totaal van de programma's is de toegerekende rente budgettair neutraal.

Bijdrage SED (€ 566.000 nadeel)

Zie toelichting bij programma Bestuur en ondersteuning.

Onderwijsbeleid en Leerlingzaken (€ 298.000 voordeel)

De gemeente verstrekt per kwartaal een gemeentelijke tegemoetkoming voor het reguliere peuterpeelzaalwerk, de VVE voorzieningen en de SMI kindplaatsen. Er wordt nog een nabetaling van de subsidie plaats omdat op het moment van sluiten er nog geen subsidievaststelling van het laatste kwartaal heeft plaatsgevonden.

In 2019 hebben wij een verhoging van de OAB middelen ontvangen. Voor de nieuwe beleidsperiode moeten er nog (aanvullende) afspraken worden gemaakt voor de inzet van de OAB middelen. Hierdoor zijn de middelen voor 2019 niet volledig ingezet. De OAB middelen vallen onder een specifieke doeluitkering en moeten over een periode van 4 jaar worden afgerekend. Middelen die niet aan de doelen van de OAB regeling worden uitgegeven vallen terug naar het Rijk.

Sportbeleid en activering (€ 68.000 voordeel)

De landelijke regeling 'Gelegenheid geven tot sportbeoefening' is niet meer van kracht als gevolg hiervan wordt er een voordeel gerealiseerd.

Sportaccommodaties (€ 71.000 nadeel)

De overschrijding wordt veroorzaakt door:

- Het incidenteel en noodzakelijk vervangen van pompen en leidingen
- Het aanpassen van brandmeldinstallaties n.a.v. nieuwe wettelijke bepalingen

Onvoorziene uitgaven voor legionella bestrijding

Media (€ 151.000 voordeel)

Openbare bibliotheken een verschil van € 151.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een verschil in huurbedrag (73). De huur wordt voor 100% gesubsidieerd. Tot en met 2017 betaalde de bibliotheek huur voor het hele pand, dus ook voor het gedeelte waar de Stichting Welzijn gebruik van maakt. Met ingang van 2018 is dit aangepast. Beide organisaties hebben nu een eigen huurcontract. Ook is de huurprijs aangepast. Er wordt een marktconforme huurprijs in rekening gebracht. Dit is overigens een budgettair neutrale uitgave omdat aan de inkomstenkant hetzelfde verschil te zien is.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 49.000 nadeel)

De raming van de detachering van personeel aan het RSW is zowel aan de lastenkant (de personeelslasten) als aan de batenkant (de detacheringsofbrengst) niet geraamd.

Jeugd en Wmo (€ 824.000 voordeel)

Het betreft een incidenteel voordeel op de lasten Jeugdwet en de Wmo, het voordeel is reeds verwerkt in de meerjarenbegroting. Het voordeel bestaat enerzijds uit een voordeel op de cliëntgebonden lasten (503), de door de zorgaanbieders per cliënt gedeclareerde zorgkosten. Hier staat een nadeel op de eigen bijdrage tegenover, zie baten.

Anderzijds uit een voordeel op de collectieve lasten (321). Onder de collectieve lasten vallen o.a. advieskosten, cliëntenraad, het gebiedsteam, Veilig thuis, de Regiotaxi, Mantelzorgvergoedingen, vrijwilligers en seniorenbeleid, beschermd wonen en diverse subsidies inzake preventieve voorzieningen.

Inkomensregelingen (€ 32.000 voordeel)

De Rijksmiddelen voor re-integratie en WSW worden 1 op 1 overgedragen naar WerkSaam en is taakstellend. De BUIG wordt verrekend op basis van realisatie. Eventuele overschotten of tekorten zijn voor rekening van de gemeente. In 2019 is een voordeel op de lasten gerealiseerd (130).

De uitgaven bijzondere bijstand zijn (-61) hoger dan begroot en ook de lasten kwijtschelding zijn hoger dan begroot (-38). Het betreffen beiden open einderegelingen.

Baten

Openbaar Basisonderwijs (€ 31.000 nadeel)

Contractuele inkomsten zijn lager dan de begrote inkomsten.

Sportaccommodaties (€ 31.000 nadeel)

De huurinkomsten zijn lager dan begroot. Dit wordt deels veroorzaakt doordat er overeenkomsten tot gelegenheid tot sportbeoefening omgezet zijn naar bruikleenovereenkomsten waarbij vereniging om niet gebruik kunnen maken van hun accommodatie. Hierdoor is de interne verrekening van subsidiemiddelen tussen de afdeling Samenleving en Vastgoed komen te vervallen.

Media (€ 73.000 nadeel)

Zie lasten.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 90.000 voordeel)

De raming van de detachering van personeel aan het RSW is zowel aan de lastenkant (de personeelslasten) als aan de batenkant (de detacheringsofbrengst) niet geraamd.

Jeugd en Wmo (€ 224.000 nadeel)

Dit betreft een nadeel op de eigen bijdrage van de Wmo als gevolg het vaste abonnementstarief. De eigen bijdrage is niet meer afhankelijk van het gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling maar een vast tarief van € 17,50 per vier weken.

Inkomensregelingen (€ 237.000 voordeel)

De Rijksmiddelen voor re-integratie en WSW worden een-op-een overgedragen aan WerkSaam en is taakstellend. De BUIG wordt verrekend op basis van realisatie. Eventuele overschotten of tekorten zijn voor rekening van de gemeente. In 2019 is een voordeel op de baten gerealiseerd (€ 257.000).

De ontvangen bijdrage kwijtschelding afvalstoffenheffing van het HVC is lager (- € 20.000) dan voorzien.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Overige verschillen	-4	N
Totaal verschil	-4	

Milieu

Inleiding

Goed en duurzaam leefklimaat

Wij dragen bij aan een duurzame samenleving, bereiken onze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen en bevorderen een goed woon-, werk- en leefmilieu. Wij zorgen voor een efficiënte afvalinzameling waarin een afweging is gemaakt tussen milieurendement, kosten en serviceniveau.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Goed en duurzaam leefklimaat

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners actief betrekken bij het verduurzamen van onze gemeente	<p>Een met de raad afgestemd plan van aanpak voor opwekken van duurzame energie. Dit leidt tot het eerste concept (het bod) voor de Regionale Energie Strategie (RES) in juni 2020.</p> <p>De regionale organisatie voor de RES en de samenwerking binnen Westfriesland is verder vorm gegeven.</p>	<p>Er is een startnotitie aan de raad voorgelegd.</p> <p>Er zijn thema-avonden georganiseerd voor stakeholders en raadsleden.</p> <p>Er zijn rapportages opgesteld om mogelijke locaties voor het opwekken van duurzame energie in kaart te brengen.</p> <p>Er heeft afstemming plaatsgevonden met de verschillende regionale werk-, project- en programmagroepen. In verschillende bijeenkomsten (ateliers) is afgestemd met inwoners, bedrijven, agrariërs, belangenorganisaties.</p>
Vormgeven aan de energietransitie.	<p>Er is een eerste inzicht naar mogelijke oplossingen voor aardgasvrij in de bestaande bebouwde omgeving.</p> <p>Een met de raad afgestemd plan van aanpak voor het opstellen van een transitievisie Warmte</p>	<p>Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een aardgasvrije bestaande omgeving.</p> <p>Er is een startnotitie opgesteld om te komen tot een visie in 2021.</p> <p>Met een thema-avond is de raad geïnformeerd en het rapport van het verkennend onderzoek is met de raad gedeeld.</p>

	<p>De productie van duurzame energie is verhoogd door het project Zonnepanelen op bedrijfsdaken.</p> <p>Terugdringen van het energieverbruik door stimulering van verduurzaming woningen en bedrijfspanden.</p>	<p>Een aanpak voor zonnepanelen op bedrijfsdaken buiten de bedrijventerreinen is opgesteld. De uitvoering staat voor begin 2020 gepland.</p> <p>De aanpak voor verduurzaming van het bedrijfsterrein is opgesteld. Uitvoering wordt verwacht in 2020.</p> <p>Een regionaal energiebesparingsprogramma particulier bestaande bouw 2018 -2022 is opgesteld.</p> <p>Een aanpak om de jaren '80 woningen te verduurzamen is opgesteld. De uitvoering (voorlichting, collectieve inkoop) volgt in begin 2020.</p>
Vorbereiding op consequenties van klimaatverandering.	In regionaal verband is een plan van aanpak opgeleverd met daarin hoe de opgaven uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) worden opgepakt.	<p>In 2019 is gestart met de klimaatstresstest.</p> <p>Er is een klimaatatelier georganiseerd waar betrokken (semi)overheidsorganisaties inbreng hebben gegeven voor de klimaatstresstest.</p>
Verduurzamen van de eigen organisatie.	<p>Er is inzicht in de mogelijkheden om gemeentelijke gebouwen te verduurzamen en welke gebouwen onder de informatieplicht energiebesparing vallen.</p> <p>Bij inkoop is gebruik gemaakt van marktkennis.</p>	<p>Er is een onderzoek uitgevoerd naar het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen. De gebouwen die onder de informatieplicht vallen, zijn in kaart gebracht.</p> <p>Bij enkele aanbestedingen is het aspect duurzaamheid expliciet meegenomen.</p>
Optimale afvalinzameling.	<p>Het voorbereidingstraject voor een nieuw afvalbeleidsplan (GGP) is gestart.</p> <p>Er is meer regie op het afvalbeleid, waardoor de juiste afweging gemaakt kan worden tussen kosten, milieu en service.</p>	
Onderzoek circulaire economie in perspectief	We hebben inzicht in welke bedrijfsmatige materialen en afvalstoffen jaarlijks worden hergebruikt en verwerkt.	<p>Data en materiaalstromen in kaart gebracht. Gesprekken zijn gaande met externe partijen.</p> <p>De week van de circulaire economie is georganiseerd en verschillende projecten zijn verkend.</p>

Samenwerking verbeteren tussen SED, CAW, West-Friesland en andere partijen	<p>Bij inkoop is gebruik gemaakt van marktkennis.</p> <p>Informereren en uitwisselen van kennis over duurzame onderwerpen.</p>	<p>Bij enkele aanbestedingen is het aspect duurzaamheid expliciet meegenomen.</p> <p>Er zijn gesprekken gevoerd met verschillende bedrijven en ondernemers over de mogelijkheden die de markt biedt op het gebied van duurzame producten.</p> <p>Er is gestart met de opzet van de website Samen en duurzaam.</p>
Uitbreiden capaciteit duurzaamheid	De capaciteit duurzaamheid is uitgebreid met 1 fte.	<p>Er is een nieuwe beleidsmedewerker duurzaamheid aangetrokken.</p> <p>De voorbereidingen om in 2020 verder uit te breiden zijn uitgevoerd.</p>
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's	<p>Bedrijven voldoen aan de geldende milieuwet- en regelgeving</p> <p>Goed opdrachtgeverschap RUD NHN.</p>	<p>Uitvoering gegeven aan het VTH-beleid omgevingsrecht, onderdeel milieu, conform uitvoeringsprogramma.</p> <p>Gewerkt volgens de vastgestelde bodemkwaliteitskaart, bodemfunctieklassenkaart en bodembeheernota.</p> <p>Adequaat invulling gegeven aan het opdrachtgeverschap OD NHN. Jaarlijkse verantwoording wordt door OD NHN afgelegd.</p>

Verantwoorde afvoer afvalwater en waterbeheer

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Goed functionerend rioelstelsel	<p>Riool Oosterweed bereikbaar voor inspectie en onderhoud.</p> <p>Afvoer woningen P.J. Jongstraat gewaarborgd.</p> <p>Afvoer rioolwater deel Pastoor Gielenstraat verbeterd en gewaarborgd.</p>	<p>Putkoppen bereikbaar gemaakt.</p> <p>Aantal rioolaansluitingen P.J. Jongstraat vervangen.</p> <p>Deel van het riool in de Pastoor Gielenstraat vervangen en afgekoppeld.</p>
Kostendekkende rioelheffing	Inzicht in benodigd budget voor beheer van de riolering.	Nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan opgesteld.

Indicatoren

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Bevorderen van energiebesparingen door duurzaam energiegebruik.	Duurzame energieproductie Doelstelling 14% in 2020 (2016: 6,8%)	9%	10%	n nb %	laag
	Energiebesparing sinds 2010: doelstelling + 2% per jaar (2016: 18,6%)	11%	13%	n nb %	laag
	Besparing CO2-uitstoot van fossiele brandstoffen sinds 2010: doelstelling 49% in 2030 (2016: 13,1%)	9 %	12%	n nb %	laag
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's.	Percentage vergunningen en meldingen dat tijdig wordt afgegeven en genomen.	nieuw	100%	100%	laag
	Percentage vergunningen dat stand houdt bij de rechter.	nieuw	95%	100%	laag
	Percentage inrichtingen dat de milieuregels bij 1e (her)controle naleeft.	nieuw	75%	1e controle 57% 1e hercontrole 86%	laag
	Percentage handhavingsbeschikkingen dat voldoet aan wet- en regelgeving.	nieuw	95%	100%	laag
	Percentage adviezen en projecten dat tijdig wordt verstrekt en uitgevoerd.	nieuw	100%	100%	laag
	Percentage adviezen dat voldoet aan de kwaliteitseisen.	nieuw	100%	100%	laag
	Optimale afvalinzameling	Restafval (kg/inw/jr) (VANG Doelstelling)	160	120	Nnb
Afvalscheiding (VANG Doelstelling)		75%	72,5%	n nb %	middel
Tarief éénpersoonshuishoudens		€ 281,26	€ 283,70	€ 297,75	middel
Tarief meerpersoonshuishoudens		€ 394,84	€ 381,00	€ 417,56	middel

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Huishoudelijk restafval *	Kg/inwoner	CBS	2018: 139
Hernieuwbare elektriciteit *	%	RWS	2018: 6,8

*) De cijfers voor deze verplichte beleidsindicatoren over 2016 zijn niet beschikbaar.

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang:

Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2019 is de naam van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) gewijzigd in Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De OD NHN voert sinds 1 januari 2014 de milieutaken voor de gemeente uit. Jaarlijks wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de werkafspraken tussen het dagelijks bestuur van de OD NHN en het college van burgemeester en wethouders worden vastgelegd. Het is aan de opdrachtgever om te bewaken of de afspraken conform worden uitgevoerd. De OD NHN levert hiervoor de managementrapportages. De OD NHN legt jaarlijks via de jaarstukken verantwoording af aan de deelnemers. De bevoegd gezag-verantwoordelijkheid blijft bij de gemeente die daarmee verantwoordelijk blijft voor de taakuitvoering en het beleid.

Gemeenschappelijke regeling - Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW)

Doelstelling en openbaar belang:

Het CAW verricht activiteiten voor het vaststellen en (doen) uitvoeren van het beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen, beheert de voormalige stortplaats te Westwoud, en verzorgt de uitoefening van de rechten en plichten zoals verbonden aan het aandeelhouderschap in de HVC.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De eerstgenoemde activiteiten zullen met ingang van 2020 niet meer bij het CAW zijn ondergebracht maar weer worden uitgevoerd door de individuele gemeenten. De huidige Dienstverleningsovereenkomst (dvo) tussen het CAW en HVC is vervangen door dvo's met individuele gemeenten. Ook de beleidsontwikkeling ten aanzien van het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen zal zijn verschoven van het CAW naar de individuele gemeenten waarbij afstemming over dit beleid plaats vindt binnen CAW-verband. De in verband hiermee gewijzigde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling is eind 2019 vastgesteld.

Nazorg van de voormalige stortplaats Westwoud valt onder verantwoordelijkheid van de GR-CAW waarbij de feitelijke werkzaamheden in opdracht van het CAW sinds 1 oktober 2019

worden uitgevoerd door Bodemzorg. Bij deze beheerswerkzaamheden is sprake van het verschuiven van activiteiten gericht op het grondwater, waar uit langjarige metingen geen noemenswaardige negatieve effecten van de voormalige stortplaats worden geconstateerd, naar activiteiten gericht op het voorkomen van verontreiniging door lozing van water afkomstig van de voormalige stortplaats, op het oppervlaktewater.

De GR-CAW is aandeelhouder van de NV-HVC. Met 338 aandelen A bezit de GR-CAW 11,6% van het totaal aan aandelen A van de NV-HVC. In deze kadernota wordt uitgegaan van een voortzetting van het huidige collectieve aandeelhouderschap.

Het secretariaat van de GR-CAW wordt op dit moment ingevuld door HVC. Deze invulling vormt onderdeel van de huidige discussies over de toekomstige rol en taken van de GR-CAW. Naar verwachting zal er in 2020 besluitvorming plaatsvinden over de gewenste toekomstige structuur van het CAW.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	4.063	4.210	4.364
Totaal baten	-4.785	-5.004	-5.091
Saldo van baten en lasten	-723	-794	-727
Toevoeging aan de reserves	10	10	10
Onttrekking aan de reserves	0	-40	-40
Resultaat	-713	-824	-757

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	18	V
Afvalinzameling	-40	N
Klimaat- en duurzaamheid	43	V
Circulaire Economie	40	V
Wet op de lijkbezorging	25	V
Riolering	-230	N
Overige verschillen	-10	N
Totaal lasten:	-154	N
Baten:		
Afvalstoffenheffing (opgevraagd bij Aaron)	76	V
Hogere opbrengsten riolering	20	V
Overige verschillen	-9	N
Totaal baten:	87	V
Totaal verschil	-67	N

Lasten

Bijdrage SED (€ 18.000 voordeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Afvalinzameling (€ 43.000 nadeel)

In de begroting 2019 is rekening gehouden met minder woonhuisaansluitingen dan waar dienstverlening is uitgevoerd. Om deze reden hebben we meer lasten op deze post. Deze lasten worden gecompenseerd door hogere baten uit de heffingen (meer aanslagen opgelegd dan geprognosticeerd).

Klimaat- en duurzaamheid (€ 43.000 voordeel)

Ondertekening van het klimaatakkoord is een aantal malen uitgesteld. Ondertekening was een voorwaarde voor het starten van de Regionale energiestrategie (RES). De uitvoering is hierdoor maar voor een klein deel in 2019 gedaan. In 2020 worden nog wel verschillende activiteiten in het kader van de RES verwacht waardoor een deel van de middelen van 2019 nodig zijn. Overigens wordt een deel van de kosten van het RES proces zoals de ateliers bekostigd uit het programmabudget van RES NHN.

Uitvoering van de verschillende klimaat- en verduurzamingsactiviteiten is door het vertragen van de RES en beperkte capaciteit vertraagd.

Circulaire economie (€ 40.000 voordeel)

Er zijn voorbereidingen getroffen voor planvorming en projecten. Kosten worden medio 2020 verwacht.

Wet op de lijkbezorging (€ 25.000 voordeel)

In de Wet op de lijkbezorging is vastgelegd dat iedereen recht heeft op een uitvaart, ook als niemand hierin voorziet. Indien er geen nabestaanden zijn, dan geeft de gemeente opdracht voor de uitvaart. Voor de begroting is rekening gehouden met een gemiddeld aantal verzorgde uitvaarten. In 2019 heeft de gemeente echter geen opdracht hoeven geven voor een uitvaart.

Riolering (€ 230.000 nadeel)

De overschrijding wordt met name veroorzaakt door een hogere storting in de voorziening riolering. Er was een onttrekking van € 11.000 begroot. Dit is uiteindelijk een storting van € 272.000 geworden.

Baten

Afvalstoffenheffing (€ 76.000 voordeel)

Het verschil wordt veroorzaakt door extra controles binnen de systemen en het hanteren van aanvullende aanslagen bij wijzigingen op het aantal inwoners. In verleden was de situatie op 1 januari hierin leidend.

Rioolheffing (€ 20.000 voordeel)

Jaarlijks wordt een inschatting gemaakt van de inkomsten uit de rioolheffing. Het is echter niet exact te bepalen waardoor het werkelijke bedrag af kan wijken van het begrote bedrag.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Ontwikkelingen

VTH-kwaliteit

De taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) hebben betrekking op de fysieke leefomgeving. Primair gaat het om de toestemmingen en toezichthoudende taken op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) waarbij wij de juiste kennis en kunde toepassen.

Ons beleid is integraal. We streven naar samenwerking met onze (keten)partners. Daarbij willen wij met behoud van eigen identiteit de regionale kracht optimaal benutten. We zijn een goede gesprekspartner voor burgers en bedrijven en zijn duidelijk over onze taak en onze resultaten. De interne en externe VTH-dienstverlening is klantgericht, effectief en efficiënt geregeld. Onze eindproducten willen we transparant, integer en op tijd leveren.

Wij geven het goede voorbeeld en leggen verantwoordelijkheden waar deze horen. Door de veranderde opvatting over burgerschap en de rol van de overheid wordt een groter beroep gedaan op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving bij het aanvragen van vergunningen en het naleven van regels.

Vergunningverlening

In 2019 hebben we 125 omgevingsvergunningen verleend. Dat is meer dan in voorgaande jaren (2016 - 82, 2017 - 86 en 2018 - 110 vergunningen). De toename is niet aan één enkele activiteit toe te schrijven. Er zijn meer vergunningen verleend voor bouwen waar bij elke derde vergunningaanvraag een ruimtelijke afwijkingsprocedure wordt gevoerd omdat het bouwplan niet binnen de bestemmingsplanmogelijkheden past. Opvallend is het aantal van 16 vergunningen voor het maken van een uitweg op de openbare weg. Dit is een verdubbeling ten opzichte van voorgaande jaren.

Er zijn 80 sloopmeldingen geaccepteerd die voor het grootste deel betrekking hebben op het saneren van asbestcement golfplaten. Er komt voorlopig geen verbod op asbestdaken. De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel, dat asbestdaken per 2025 verbiedt, verworpen.

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges zijn € 397.000 en dat is ongeveer € 56.000 meer als in de begroting voor 2019 is opgenomen. Dat komt met name omdat er meer vergunningen zijn verleend voor seriematige woningbouw in de wijk Waterweide (in totaal 88 woningen in 2019).

Private kwaliteitsborging

Op 1 januari 2021 treedt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten.

Het proces voor vergunningverlening kent twee stappen:

1. De ruimtelijke component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid), deze loopt via de gemeente.
2. De bouwtechnische component wordt getoetst door een onafhankelijke kwaliteitsborger die tijdens de bouw toetst op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit. De kwaliteitsborger verklaart ook of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen.

De rol van de gemeente gaat dus door deze nieuwe wet veranderen.

Welstand

In 2019 zijn er 42 aanvragen omgevingsvergunning voor advies voorgelegd aan de welstandscommissie. Voor een zeer beperkt aantal aanvragen was nog een tweede of derde advies van de welstandscommissie nodig alvorens de omgevingsvergunning kon worden verleend. Voor 39 aanvragen omgevingsvergunning is ambtelijk getoetst of de aanvraag voldoet aan redelijke eisen van welstand. Bij een ambtelijke welstandstoetsing kan er sneller worden getoetst en worden er geen legeskosten voor het welstandsadvies in rekening gebracht.

Ruimtelijke kwaliteit

De beschikbare ruimte zo effectief, duurzaam en kwalitatief mogelijk invullen, waarbij de juiste functie op de juiste plaats wordt gerealiseerd. Het zorgen voor een goede en efficiënte benutting van de schaarse ruimte, onder meer door het zorgen voor ruimtelijke plannen die enerzijds de kwaliteit van de ruimte bewaren en anderzijds flexibel inspelen op wensen van de bevolking.

Ruimtelijke efficiency

Als verstedelijkte plattelandsgemeente biedt Stede Broec alles wat nodig is voor een prettige woonomgeving: rust en ruimte, water en groen, maar ook de voordelen en faciliteiten van een stedelijke omgeving. We zetten ons in om nu en in de toekomst een duurzame woon- en werkgemeente te blijven. Dit betekent het respecteren en versterken van de kernwaarden van de gemeente en het tegengaan van ontwikkelingen die daaraan afbreuk doen. Het al dan niet faciliteren van initiatieven mag niet betekenen dat er sprake is van achteruitgang in de ruimtelijke kwaliteit.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is gepland op 1-1-2021, maar werpt zijn schaduw vooruit.

In 2019 is een impactanalyse uitgevoerd. Daaropvolgend is een Uitvoeringsprogramma opgesteld dat voorzien van een budgetaanvraag aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Omdat de uitvoering vertraging heeft opgelopen, stellen wij voor de restantbudgetten over te hevelen naar 2020, het jaar waarin de verschillende projecten in uitvoering zullen worden genomen.

Structuurschets Westfriesland 'Een Dijk van een Regio'

Begin 2017 is door alle gemeenteraden in de regio de Structuurschets Westfriesland vastgesteld. De Structuurschets is uitvoeringsgericht en biedt een uitnodigend verhaal dat regionale partijen en initiatiefnemers verleidt om mee te bouwen aan de toekomst van de

regio. Het is een structuurschets die niet alles vastlegt, maar ruimte en flexibiliteit biedt aan initiatieven van en gericht is op samenwerking tussen publieke, private en maatschappelijke partijen.

Het kernteam structuurschets ziet toe op beoordeling van ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de in de structuurschets gemaakte keuzen. Het kernteam voert regelmatig overleg met de provincie. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe Omgevingsverordening die de provinciale Omgevingsvisie moet vatten in regelgeving. Onze werkwijze hierbij is dat we in een zo vroeg mogelijk stadium zijn betrokken bij nieuw op te zetten beleid. De sturingsfilosofie zoals verwoord in de provinciale Omgevingsvisie: lokaal wat kan, regionaal wat moet, is hierbij uitgangspunt.

Als lobbydocument heeft de structuurschets zijn waarde bewezen. Wij hebben in de vastgestelde provinciale Omgevingsvisie NH2050 een extra hoofdstuk kunnen toevoegen: Sterke kernen, Sterke regio's. Dit hoofdstuk gaat uit van de potenties die elke kern of stad heeft en sluit naadloos aan op onze structuurschetsvisie 'vitale regio met onderscheidende kernen'. Hierin gaan we uit van de potenties van onze steden en dorpen om de leefbaarheid te behouden en te vergroten.

De Structuurschets vormt de basis voor nieuw op te stellen gemeentelijke omgevingsvisie- en plannen. Zo wordt de Structuurschets geborgd in gemeentelijk beleid.

Passend woningaanbod voor iedereen

In 2019 is lokaal woningmarktonderzoek uitgevoerd voor Stede Broec. Hoe ziet de voorraad er nu eigenlijk uit, wat is de verhouding tussen koop en huur, waaraan is nog behoefte, en wat zouden we idealiter moeten bijbouwen of transformeren om voor alle woningzoekenden een passende woning te hebben? Dit is gedaan in het kader van de nieuwe lokale woonvisie. Daarnaast is een actief traject doorlopen waarbij marktpartijen, woningzoekenden en collega's en raadsleden met diverse vakgebieden zijn geraadpleegd. De uitkomsten zijn samen met de bestaande ambities voeding voor nieuwe beleidsvoornemens. Deze worden eerste kwartaal 2020 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd. Zo streven we naar een nog passender woningaanbod.

Woonbeleid/Volkshuisvesting

Regionaal afwegingskader Wonen Westfriesland 2019

Met het voltooiën van een regionaal woningmarktbehoefteonderzoek voor de gehele regio Westfriesland, is het afwegingskader Wonen aangevuld en compleet gemaakt met een kwalitatieve component. Met dit afwegingskader kunnen nieuwe woningbouwplannen voortaan worden onderbouwd naar hun behoefte. Zo voldoen we als Westfriesland aan de landelijke regels en we hebben gezamenlijke ambities over wonen in onze regio een plek gegeven. Wanneer een plan past binnen het kader, dan doet de provincie een stapje terug, en ook dat is winst.

Prestatieafspraken

In 2019 hebben we weer de Jaarschijf opgesteld. Deze was eenvoudig, omdat we niet vooruit konden lopen op de lokale woonvisie, maar vooral omdat we aan nieuwe afspraken toe zijn. De huidige prestatieafspraken zijn aan hun vierde en daarmee laatste jaar gekomen. In 2020 gaan we samen met de Woonschakel en de Huurdersraad aan het werk om een

nieuwe set prestatieafspraken te maken. Uw raad wordt hiervan actief op de hoogte gehouden.

Bouwgrondexploitatie

In zijn algemeenheid gaat het om het tijdig realiseren van de bestuurlijk vastgestelde ruimtelijke plannen binnen vastgestelde financiële kaders van de Nota Grondbeleid Stede Broec 2016. Deze doelstelling - (ver)kopen en beheren van gronden voor het realiseren van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen - wordt per complex meer in detail uitgewerkt. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Kwaliteit in de gebouwde omgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Bouwwerken voldoen aan wet- en regelgeving	Toetsing van aangevraagde vergunningen en toezicht houden op (ver)bouw van objecten.	In 2018 zijn 125 omgevingsvergunningen verleend, behoorlijk meer dan in voorgaande jaren (2016 - 82, 2017 - 86 en 2018 - 110 vergunningen).
Terugdringen van illegale bouw en sloop	Er zijn minder bouwwerken die niet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.	Er zijn twee verzoeken tot handhaving afgerond. Daarnaast zijn vier trajecten met (voornemen) tot dwangsom uitgevoerd. Er is één bouwstop opgelegd die snel ingetrokken kon worden.

VTH-kwaliteit

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Kwaliteit in uitvoering	De provincie Noord-Holland heeft in haar rol van toezichthouder de gemeente over 2019 onder versoberd toezicht geplaatst.	Tijdig aanleveren van informatie aan de provincie over uitgevoerd beleid.
Met eigen identiteit de regionale kracht benutten	Voor de toetsing van aanvragen maken we gebruik van de expertise van onder meer de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio.	Kwalitatief goede dienstverlening binnen de gestelde termijnen.
Zelfredzaamheid burgers en bedrijven bevorderen	Toegankelijke informatie voor de burger.	Verschillende publicaties op website over wet- en regelgeving.

Ruimtelijke kwaliteit

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Ruimtelijke efficiency	Uitvoering geven aan plan van aanpak Omgevingswet, regionaal en lokaal.	Het afgelopen jaar is benut voor het opstellen van een impactanalyse. Van daaruit is een Uitvoeringsprogramma opgesteld, dat vanaf eind dit jaar tot en met 1-1-2021 in projecten wordt uitgewerkt.
	<p>Afronding onderzoek haalbaarheid ontwikkeling vrijkomende voetbalvelden Sportpark Rozeboom.</p> <p>Uit het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek blijkt dat een combinatie van de scenario's Recreatie, Wellness en Health het meest kansrijk is. Zeker gezien de combinatie met het Streekbos dat in het verlengde van het gebied ligt. De locatie is goed bereikbaar en een ontwikkeling binnen het scenario biedt de meeste kansen op extra werkgelegenheid en andere economische voordelen. Maar uit deze verkenningsfase bleek ook dat het nu aangeboden gebied door marktpartijen als te klein wordt beschouwd voor een rendabele ontwikkeling.</p>	<p>Op 6 juni 2019 zijn de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd.</p> <p>Met de terugkoppeling van het haalbaarheidsonderzoek is de opdracht formeel afgerond.</p>
	<p>Actualiseren Erfgoedverordening</p> <p>De erfgoedverordening is nog niet geactualiseerd.</p>	<p>In het kader van de Omgevingswet zal eerst beoordeeld worden wat het beste moment is om te actualiseren. Het is een optie om de vaststelling gelijk te laten lopen met de vaststelling van het erfgoedbeleid in 2020. Een andere optie is om de aanpassing van de erfgoedverordening gelijk op te laten lopen met de overgang naar het omgevingsplan.</p>
	<p>Opstellen Nota Erfgoed</p> <p>In de begrotingstekst is aangegeven dat naar schatting € 50.000,- nodig is om een beleidsnota Erfgoed op te laten stellen door MOOI Noord-Holland of een ander extern bureau. Dit bedrag is niet beschikbaar gesteld, dus is er geen extern bureau ingehuurd.</p>	<p>De vereniging Oud Stede Broec heeft vooral input geleverd op het onderwerp 'potentieel aan te wijzen gemeentelijke monumenten'.</p> <p>In 2019 is de beleidskaart Archeologie vastgesteld door de gemeenteraad. De volgende stap is om een bestemmingsplan op te laten stellen, waarin de archeologische waarden en</p>

		verwachtingen planologisch verankerd worden.
Actuele bestemmingsplannen	<p>Bestemmingsplan Streekhof fase 4 en 6 is door de gemeenteraad op 28 maart 2019 vastgesteld en in werking getreden.</p> <p>Bestemmingsplan Middenweg 7 (Op/maat) is in procedure gebracht. Er is een inloopavond georganiseerd die druk is bezocht.</p> <p>Bestemmingsplan de Zwaan is met de uitspraak van de Raad van State onherroepelijk geworden waardoor gestart kan worden met de bouw van de woningen.</p> <p>Bestemmingsplan De Klamp 2 is op 27 juni 2019 vastgesteld en de woning kan worden gebouwd.</p> <p>Voor de herontwikkeling van voormalig uitvaartcentrum Oosterweed is een bestemmingsplan opgesteld en in procedure gebracht.</p>	Voor een aantal ruimtelijke projecten is - al dan niet in samenwerking met een ontwikkelaar - een bestemmingsplanprocedure opgestart en afgerond.
Passend woningaanbod voor iedereen	Met de realisatie van het winkelpand voor Smit Tweewielers, de bouw van 20 sociale huurappartementen boven de uitbreiding Streekhof fase 4 en 6, instemming met de herontwikkeling van het uitvaartcentrum Oosterweed en Middenweg 7 wordt hard gewerkt om een bijdrage te leveren aan een passend woningaanbod binnen de gemeente.	Het project is gestart en wordt eerste kwartaal 2020 afgerond.
Opstellen van een nieuwe woonvisie voor Stede Broec	Tijdens bijeenkomsten is input opgehaald voor de lokale woonvisie.	Het project is gestart en wordt eerste kwartaal 2020 afgerond.
Stede Broec is een woongemeente met een divers en evenredig woningaanbod	<p>De programmering van de reeds lopende plannen heeft geen bijsturing. Er is reeds voorzien in een divers woonprogramma.</p> <p>Het Afwegingskader Wonen Westfriesland is vastgesteld. Nieuwe woningbouwplannen worden getoetst op behoefte en op de kwalitatieve programmering. Zo wordt gekeken of het type woning iets toevoegt aan de voorraad en bijdraagt aan het realiseren van onze gezamenlijke</p>	<p>In 2019 is niet bijgestuurd op de programmering van de reeds lopende plannen</p> <p>Nieuwe woningbouwplannen worden getoetst aan het Afwegingskader Wonen Westfriesland.</p>

	ambities en de ambities van Stede Broec op lokaal woningmarktniveau.	
Verkorten wachttijden (sociale) huurwoningen	Het regionale platform van corporaties, het PWW, heeft een eindvoorstel gereed dat in de loop van komend jaar wordt geïmplementeerd.	In 2019 is gestart met de aanpassing van inschrijvingsstelsel Woonmatch. aan te passen. Er is onderzoek gedaan naar de huidige problematiek rondom inschrijving en wachttijden.
Aandacht voor evenredige verdeling koop-en (sociale) huurwoningen in regioverband	Tijdens diverse bijeenkomsten is input opgehaald voor de lokale woonvisie.	In de nieuwe lokale woonvisie wordt expliciet aandacht besteed aan de verdeling koop/huur en de invloeden die we daarop kunnen uitoefenen op nieuwe projecten.
Winkelcentrum Het Streekhof zal tot een toekomstbestendige afronding komen.	<p>Er wordt gewerkt aan de realisatie van de laatste fase van het Streekhof en omgeving Middenweg.</p> <p>De werkzaamheden blijven, tot heden, binnen het gestelde financiële budget.</p> <p>Opstellen stedenbouwkundige uitwerking Streekhof fase 5. samen met de stedenbouwkundige is gestart met het opstellen van de visie. er zijn oa gesprekken gevoerd met ondernemers en belanghebbenden in het centrumgebied.</p> <p>Aansluitend aan het bovenvermelde wordt een visie opgesteld voor de resterende gronden aan de Schaperstraat. Dit betreft het gebied omsloten door de Burgemeester Stuijbergenlaan, de Middend, fase 4 en het Streeklein. Wij noemen dit fase 5.</p> <p>Eenzijds moet dit gebied worden afgemaakt, anderzijds verlangt de accountant duidelijkheid m.b.t. de bestemming resp. de grondwaarde. Misschien is het een idee om dit onderdeel te laten uitmaken van een groter geheel, als bijv. een centrumvisie. het opstellen van de visie wordt bekostigd uit het beschikbaar gestelde budget fase 4.</p>	<p>In 2019 is het winkelpand voor Smit Tweewielers met daarboven 12 appartementen opgeleverd en in gebruik genomen door de nieuwe bewoners.</p> <p>Eind januari heeft de Aldi haar nieuwe winkel geopend en wordt doorgewerkt aan het overige gedeelte met de daarbij behorende 20 bovenliggende appartementen. Deze komen beschikbaar voor de Woonschakel t.b.v. de sociale huurmarkt. De eerste fase van het parkeerterrein en aanpassing van de Burgemeester Stuijbergenlaan is afgerond.</p> <p>De herindeling en nieuw aanleg van de Zesstedenweg nabij het centrum afgerond. De laatste werkzaamheden waaronder het aanbrengen van de beplanting zijn voor zover mogelijk afgerond.</p>
Invulling geven aan de locatie v/h Op/maat.	De gemeenteraad heeft ingestemd met het ontwerp voor de herontwikkeling van de locatie Middenweg 7 en hiervoor het college opdracht gegeven een bestemmingsplan voor te bereiden.	Door de ontwikkelaar is een plan opgesteld voor de realisatie van 52 koopappartementen. Om dit planologisch mogelijk te maken is

		<p>de bestemmingsplan procedure gestart.</p> <p>Tijdens de inspraak termijn is een drukbezochte inloopavond georganiseerd voor omwonenden en belangstellenden. De bestemmingsplanprocedure wordt in 2020 afgerond met de vaststelling door de gemeenteraad.</p>
<p>Het stedelijk gebied van Stede Broec zal met de realisering van plan Waterweide worden uitgebreid.</p>	<p>In Waterweide is de eerste paal geslagen voor de start bouw van het eerste eiland, Moestuin geheten. De contouren van de overige eilanden van de eerste fase worden langzaam zichtbaar.</p>	<p>Samen met de ontwikkelaar zijn de eerste woningen ontworpen en in verkoop gebracht. hiervoor is onder andere door de ontwikkelaar een verkoopavond georganiseerd in het Martinuscollege. De 56 koopwoningen van het eiland zijn snel verkocht en eind dit jaar in productie genomen. Het tweede eiland, Vlindertuin met 32 koopwoningen is in de verkoop genomen. Deze woningen zijn in middels voor het overgrote deel verkocht.</p> <p>De voorbereidingen voor de stedenbouwkundige opzet voor de eilanden 1, 2 en 4 en architectonische verkenning voor de woningen eiland 5 zijn door de ontwikkelaars gestart.</p>
<p>Waterweide zal onderscheidend zijn in haar woonmilieu, aanvullend op de huidige woningvoorraad en inspelend op de actuele vraag van de woonconsument.</p>	<p>Op basis van o.a. de enquêtes is het ontwerp opgesteld voor de eerste eilanden.</p>	<p>In 2019 is niet actief gestuurd op de programmering van dit reeds lopende plan, omdat daar reeds in is voorzien.</p> <p>Door de ontwikkelaar zijn enquêtes gehouden om de actuele vraag naar woningen te bepalen.</p>
<p>Opstarten voorbereiding plan Florapark.</p>	<p>Er is een stuurgroep en werkgroep opgericht om de uitgangspunten van de nieuwe wijk gezamenlijk met de gemeente Enkhuzen, betrokken ontwikkelaars en woningstichtingen voor te bereiden.</p>	<p>Gezamenlijk met de twee betrokken portefeuillehouders, de grondeigenaren resp. ontwikkelaars wordt periodiek in een Stuurgroep overlegd.</p> <p>Vooralsnog is besloten om door middel van een uitgangspuntennotitie de gezamenlijke raden te informeren. Twee belangrijke componenten hiervan zijn de wegen/infrastructuur/bebouwing en</p>

		de (al dan niet) gezamenlijke planning. Samen met de griffiers wordt gekeken naar een geschikte datum en plaats.
Implementatie Omgevingswet.	Er is een impactanalyse en uitvoeringsprogramma opgesteld. dit leidt tot vier projecten waarmee aan het eind van dit jaar is gestart onder leiding van een programma manager	De implementatie van de Omgevingswet is dit jaar vervolgd met het opstellen van een impactanalyse. Vervolgens is een uitvoeringsprogramma opgesteld, dat leidt tot vier projecten waarmee aan het eind van dit jaar is gestart.
Stede Broec beschikt over een actueel monumentenbeleid.	Zie opstellen Nota Erfgoed.	
Goede digitale bereikbaarheid voor de woningen, bedrijventerreinen en voorzieningen in de gemeente.	De digitale bereikbaarheid van ondernemers en inwoners voldoet inmiddels aan Europees afgesproken normen.	Waar marktpartijen willen investeren in de gemeente zijn we in gesprek gegaan met deze partijen over de praktische uitvoering.

Indicatoren

Ruimtelijke kwaliteit

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Actuele bestemmingsplannen	Aantal bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar	95%	100%	100%	hoog
Passend woningaanbod voor iedereen	Nieuw gebouwde woningen	74	80	17	hoog
	Gerealiseerde huurwoningen	29	70	12	laag
	Gerealiseerde koopwoningen	45	55	5	laag

Goed en duurzaam leefklimaat

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Bouwwerken voldoen aan de wet- en regelgeving.	Aantal reguliere bouwcontroles	101	95	80	middel/hoog
	Aantal overtredingen bouw	3	16	7	laag

Terugdringen van illegale bouw en sloop.	Aantal handhaving-acties bouw en sloop	3	10	7	middel/hoog
--	--	---	----	---	-------------

VTH Klimaat

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Percentage vergunningen binnen wettelijke termijn.	Percentage vergunningen binnen wettelijke termijn	100%	100%	100%	laag
Met eigen identiteit de regionale kracht benutten.	Percentage aan kwaliteitscriteria VTH-taken	76%-100%	76%-100%	76%-100%	middel/hoog

Bouwgrondexploitatie

Afgeleid beleidsdoel	Prestatie indicatoren	Rekening 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Invloed raad
Grondbedrijf (GB)	% reserve GB in relatie tot de boekwaarde GB	14,26%	n.v.t.	16,89%	hoog

Verplichte indicatoren

Verplichte beleidsindicatoren			
Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2019: 223
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2018: 9,2
Demografische druk	%	CBS	2019: 79,9
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2019: 745
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2019: 865

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Archeologie Westfriese Gemeenten (AWF)

Doelstelling en openbaar belang:

Het conform wettelijke vereisten borgen van de cultuurhistorische waarden.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het uitbrengen van pre-adviezen of quickscans om in geval van projectvoorbereiding een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	1.698	9.561	2.017
Totaal baten	-303	-7.397	-763
Saldo van baten en lasten	1.395	2.164	1.254
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0
Resultaat	1.395	2.164	1.254

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	89	V
Bijdrage SED	-29	N
Ruimtelijke Ordening	73	V
Omgevingswet	180	V
Overhevelingsbesluit: centrumplan	7285	V
Storting voorziening Grondbedrijf (rentetoerekening (zie baten)	86	N
Overige verschillen	33	V
Totaal lasten:	7.544	V
Baten:		
Bouw- en welstandleges	55	V
Overhevelingsbesluit: centrumplan	-6792	N
Rentetoerekening Grondbedrijf (zie lasten)	86	V
Overige verschillen	16	V
Totaal baten:	-6.634	N
Totaal verschil	910	V

Lasten

Kapitaallasten (€ 89.000 voordeel)

De werkelijke toegerekende rente aan het grondbedrijf is lager dan begroot. Doordat de toegerekende rente op het totaal van de programma's budgettair neutraal is, zal er op andere programma's een voordeel zichtbaar zijn.

Bijdrage SED (€ 29.000 nadeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Ruimtelijke ordening (€ 73.000 voordeel)

In 2019 zijn diverse ruimtelijke procedures opgestart. Voor enkele projecten waaronder Streekhof fase 5 is gekozen voor een andere financiering. Daarnaast zijn er - gelet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2019 - geen nieuwe actualiseringen voor bestemmingsplannen opgepakt.

Voor het opstellen van een visie voor camping Broekerhaven is een bedrag van € 20.000 beschikbaar. Momenteel lopen de voorbereidingen voor het opstellen van een omgevingsvisie. Hierdoor is het opstellen van deze gebiedsvisie achterhaald en valt het budget vrij.

Omgevingswet (€ 180.000 voordeel)

Niet bestede middelen vanwege trage opstart programma's.

Overhevelingsbesluit centrumplan (€ 7.285.000 voordeel)

De werkzaamheden rond het centrum zijn in volle gang. De budgetten voor de werkzaamheden zijn in 2016 vrijgemaakt. Deze lopen echter door naar 2020 en zijn meegenomen in het overhevelingsbesluit (het saldo van baten en lasten).

Storting voorziening Grondbedrijf (rentetoerekening (zie baten) (€ 86.000 Nadeel)

Op basis van de BBV moet er rente worden toegerekend aan de grondexploitaties. Deze moet ook worden voorzien en is hierdoor budgettair neutraal, maar geeft wel een verschil aan de batenkant en aan de lastenkant.

Baten

Bouw- en welstandsleges (€ 55.000 voordeel)

Er zijn meer vergunningen verleend voor seriematige woningbouw in de wijk Waterweide (in totaal 88 woningen in 2019). Dit heeft geleid tot een hogere legesopbrengst.

Overhevelingsbesluit centrumplan (€ 6.792.000 nadeel)

De werkzaamheden rond het centrum zijn in volle gang. De budgetten voor de werkzaamheden zijn in 2016 vrijgemaakt. Deze lopen echter door naar 2020 86.000 en zijn meegenomen in het overhevelingsbesluit (het saldo van baten en lasten).

Rentetoerekening Grondbedrijf (zie lasten) (€ 86.000 voordeel)

Op basis van de BBV moet er rente worden toegerekend aan de grondexploitaties. Deze moet ook worden voorzien en is hierdoor budgettair neutraal, maar geeft wel een verschil aan de batenkant en aan de lastenkant.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Deze inkomsten zijn vrij te besteden.

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Verschil
Onroerende zaakbelasting (gebruik niet-woningen)	248	249	276	27
Onroerende zaakbelasting (eigendom niet-woningen)	347	426	373	-53
Onroerende zaakbelasting (eigendom woningen)	2.382	2.527	2.535	8
Algemene uitkering	31.620	31.827	32.117	290
Dividend	155	155	214	59
Saldo financieringsfunctie	-1.419	-1.419	-1.430	-11
Verhuur gemeente eigendommen	726	678	585	-93
Opbrengst markt- en standplaatsen	23	23	13	-10
Saldo baten en lasten	16	-2.606	-422	2.184
Totaal	34.098	31.860	34.261	2.401

Algemene uitkering

In de primitieve begroting 2019 is uitgegaan van een algemene uitkering met een totale omvang van € 31.620.000. Bij de Najaarsnota 2018, de Kadernota 2019-2023 en de Najaarsnota 2019 is de raming op basis van onder andere de mei- en septembercirculaire bijgesteld tot een bedrag van € 31.827.000.

Het bedrag dat in 2019 als algemene uitkering is ontvangen bedraagt € 32.117.000. De afwijking wordt grotendeels verklaard door de decembercirculaire. Normaliter is de decembercirculaire slechts een kleine bijstelling van de algemene uitkering. Dit jaar is er echter een aantal decentralisatie-uitkeringen toegevoegd aan de algemene uitkering. Dit zijn de eenmalige uitkeringen met betrekking tot Kerkenvisies, Transitiewarmte, Wijkaanpak, en Energieloketten voor een totaal van € 262.000. Dit kan niet meer in de begroting worden bijgeraamd. Bij de kadernota 2020-2024 wordt er voor deze doelen een verzoek tot extra middelen gedaan.

Ook is er een suppletie-uitkering van € 169.000 voor het Sociaal domein ontvangen in de decembercirculaire.

Tegenover deze extra uitkeringen staat een daling van het accres in de decembercirculaire. Het accres is alleen voor 2019 naar beneden bijgesteld. De bijstelling voor 2020 en verder gebeurt bij de meicirculaire 2020. De verwachting is dat deze bijstelling voor Stede Broec negatief gaat uitpakken.

Met wie hebben we samengewerkt?

Deelneming - NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doelstelling en openbaar belang:

De BNG draagt met gespecialiseerde dienstverlening bij aan het beperken van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Activiteiten en ontwikkelingen:

BNG Bank wil haar positie als bankier van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang onverkort handhaven. Daarnaast wil de bank zich explicieter profileren op duurzaamheid.

BNG Bank heeft toegang tot financieringsmiddelen tegen scherpe prijzen die weer door worden gegeven aan decentrale overheden en aan instellingen met een maatschappelijk belang. Dit leidt uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Deelneming - Alliander N.V.

Doelstelling en openbaar belang:

Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Stede Broec heeft aandelen in Alliander, waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te garanderen. In 2019 heeft Stede Broec over 2018 € 127.000 aan dividend ontvangen van Alliander. Dit is € 50.000 meer dan in 2018.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Totaal lasten	1.038	965	1.126
Totaal baten	-35.651	-36.247	-36.660
Saldo van baten en lasten	-34.613	-35.282	-35.534
Toevoeging aan de reserves	0	1.207	1.207
Onttrekking aan de reserves	0	-2.610	-2.610
Resultaat	-34.613	-36.685	-36.937

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Renteresultaat	-33	N
Bijdrage SED	-57	N
Overheveling herstel/verbetering wandelpaden	25	V
Uitvoeringskosten WOZ	-96	N
Totaal lasten:	-161	N
Baten:		
Algemene uitkering	289	V
Rente	25	V
Overige verschillen	99	V
Totaal baten:	413	V
Totaal verschil	252	V

Lasten

Renteresultaat (€ 33.000 nadeel)

Bij de begroting wordt het renteomslagpercentage berekend. Indien het renteomslagpercentage niet al te veel afwijkt van de begroting, wordt het bij de begroting berekende renteomslagpercentage ook bij de jaarrekening gehanteerd. Het gevolg hiervan is dat er een renteresultaat op dit programma ontstaat. Het renteresultaat bedraagt € 8.000 negatief (baten minus lasten).

Bijdrage SED (€ 57.000 nadeel)

Zie toelichting Bestuur en ondersteuning.

Overheveling herstel/verbetering wandelpaden (€ 25.000 voordeel)

Begin december is opdracht gegeven om de enkele wandelpaden en paden van de formele hondenuitlaatroute op te knappen zodat deze ook tijdens natte omstandigheden begaanbaar blijven (aanbrengen en herstel van halfverharding op de paden). Hiervoor wordt € 25.000 overgeheveld naar 2020. Dit geldt voor de wandelpaden in programma 3 en de paden die onderdeel uitmaken van de hondenuitlaatroute in dit programma.

Uitvoeringskosten WOZ (€ 73.000 nadeel)

Door de grote stijging in het aantal bezwaren op de WOZ-aanslag zijn de kosten met betrekking tot de WOZ ook gestegen.

Baten

Algemene uitkering (€ 289.000 voordeel)

De algemene uitkering is hoger dan geraamd door de decembercirculaire. De uitkomsten van deze circulaire konden niet meer worden bijgeraamd in 2019. De circulaire bevatte onder meer € 262.000 aan extra decentralisatie-uitkeringen. De besteding van deze middelen zal in 2020 plaatsvinden. Een verzoek voor budgetten zal in de voorjaarsnota worden gedaan.

Rente (€ 25.000 voordeel)

Zie toelichting lasten.

Overhead

Inleiding

Gemeenten zijn verplicht een apart overzicht van de kosten van de overhead op te nemen in de programmaverantwoording. Dat is zo afgesproken om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Wettelijk is het voldoende om alleen het totaalbedrag aan overhead op te nemen. In de programma's moeten alleen de kosten worden opgenomen van het primaire proces. De kosten moeten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten. Activiteiten die onder de overhead vallen, zijn grofweg in te delen in ondersteunende afdelingen (zoals activiteiten van personeelszaken, facilitaire zaken, financiën) en ondersteunende personen op de taakvelden (zoals activiteiten van leidinggevenden, secretariaat).

Om te kunnen vaststellen welke kosten onder de overhead vallen, is de volgende definitie opgesteld: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Wat heeft het gekost?

De overhead is als volgt onder te verdelen:

Onderdeel

	Realisatie	Realisatie
Kapitaallasten	215	0
Kosten betalingsverkeer	8	0
Indirecte kosten SED bijdrage	4.279	0
Kosten werkplaats	105	9
Huisvestingskosten	102	0
Overige kosten	52	261
	<hr/> 4.761	<hr/> 353

Toelichting afwijkingen JR2019 t.o.v. B2019 (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	33	V
Bijdrage SED	-71	N
Elektra	-16	N
Onderhoud en licenties software	-34	N
Overige verschillen	-17	V
Totaal lasten:	-104	N
Baten:		
Vergoeding kosten werkplaats	87	V
Overige verschillen	8	V
Totaal baten:	95	V
Totaal verschil	-9	N

Lasten

Kapitaallasten (€ 33.000 voordeel)

De begrote lasten zijn te hoog vastgesteld. Dit is aangepast in de begroting 2020.

Bijdrage SED (€ 71.000 nadeel)

Zie toelichting programma Bestuur en ondersteuning.

Elektra (€ 16.000 nadeel)

Er zijn abusievelijk geen kosten in de begroting opgenomen. Dit zal in de VJN 2020 worden hersteld.

Onderhoud en licentie software (€34.000 nadeel)

Als gevolg van de eisen op het gebied van informatiebeveiliging en voorkoming van identiteitsfraude moest er software worden aangeschaft met bijbehorende licenties. Deze eenmalige lasten komen voor rekening van de gemeente, maar omdat de aanschaf voor alle drie SED-gemeenten noodzakelijk is, is de structurele component meegenomen in de SED-begroting. Daarnaast moest er eenmalig geïnvesteerd worden in de oude archiefsoftware voor onze gemeente.

Baten

Doorbelaste kosten werkplaats (€ 86.000 voordeel)

De werkplaats wordt gebruikt door de SED organisatie waardoor de kosten daar in rekening zijn gebracht.

Vennootschapsbelasting

De gemeente Stede Broec hoeft geen rekening te houden met een belastinglast. Met een deel van de activiteiten wordt geen onderneming gedreven, doordat niet wordt voldaan aan één of meerdere ondernemingscriteria. Met een deel van de activiteiten wordt wel winst behaald. Het resultaat behaald met deze activiteiten is echter waarschijnlijk vrijgesteld van belastingen. Indien de Belastingdienst de hier geschetste positie van de gemeente niet volgt, dan zal dit voor de gemeente niet leiden tot een materiële last.

Onvoorzien

De post onvoorzien (in 2019 ook het begrotingsresultaat) wordt gedurende het jaar gemuteerd aan de hand van raadsbesluiten die worden gedekt uit de post onvoorzien. In onderstaand overzicht zijn de mutaties van de post onvoorzien weergegeven:

Onderwerp	Raadsverga- dering van:	Bedrag	
		Incidenteel	Structureel
Saldo onvoorzien begroting 2019		-168.000	184.000
Najaarsnota 2018	29-11-2018	-11.000	-404.000
- Amendement: Budgetten vanaf 2019 corrigeren met de toegepaste inflatie van 1,7%.			131.000
Stijging opbrengst niet-woningen	31-1-2019		79.000
Stijging opbrengst woningen	31-1-2019		120.000
Buurtbemiddeling	31-1-2019		-12.500
Ter dekking lasten buurtbemiddeling 2019. (reserve omgevingsfonds)	31-1-2019	12.500	
Kadernota 2019-2023	27-6-2019	-32.500	-3.082.500
Ombuigingen 2019-2022	11-7-2019	155.000	405.000
Meicirculaire 2019	26-9-2019		433.000
Najaarsnota 2019	28-11-2019	-170.000	-245.000
Saldo onvoorzien 31 december 2019		-214.000	-2.392.000

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad bepaalt welke van die heffingen daadwerkelijk worden geheven.

De gemeente Stede Broec kent de volgende lokale heffingen:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB) en hondenbelasting.
- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffenheffing, secretarieleges, leges omgevingsvergunningen, begrafenisrechten, marktgelden en pachtsommen kermissen.

In deze begroting is het gematigde beleid met betrekking tot de tarieven van de gemeentelijke belastingen voortgezet. In algemene zin komt dit er op neer dat jaarlijks een stijgingspercentage wordt doorgevoerd ter grootte van het inflatiepercentage. Dit is in 2019 bepaald op een stijging van 1,7 %.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

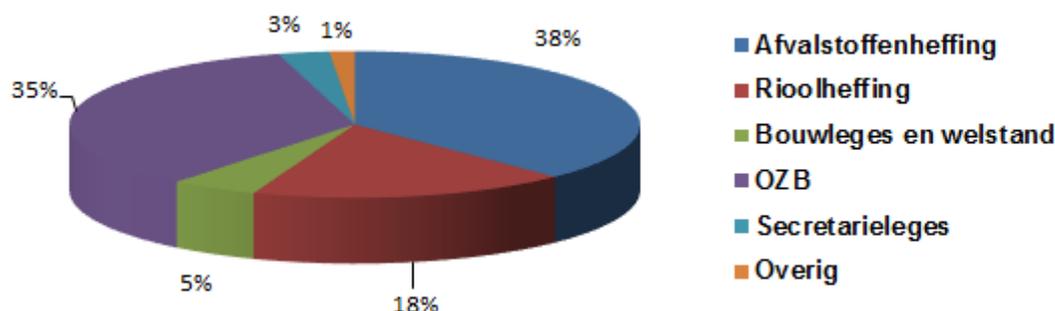
Gerealiseerde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2019 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen	Primitieve begroting	Begroting	Werkelijk 2019	Verschil
		na wijziging 2019		
Onroerende-zaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.382	2.527	2.535	8
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	347	426	373	-52
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	249	248	276	28
Hondenbelasting	105	105	99	-6
Totaal	3.083	3.306	3.284	-22

Overige heffingen	Primitieve begroting	Begroting	Werkelijk 2019	Verschil
		na wijziging 2019		
Secretarieleges	293	263	265	2
Leges omgevingsvergunningen	287	397	450	53
Begrafnisrechten	7	7	5	-2
Rioolheffing	1.550	1.631	1.651	20
Afvalstoffenheffing	3.074	3.354	3.430	76
Staangelden markten	23	23	13	-10
Pachtsommen kermissen	14	14	14	0
Totaal	5.248	5.689	5.828	139

Het totaal aan belastingen en heffingen bedraagt circa € 9,1 miljoen. Onderstaande grafiek laat de verdeling van de opbrengsten uit de belastingen en heffingen voor 2019 zien:

Toelichting op heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken die binnen de gemeente zijn gelegen. Het betreft een gebruikers- en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2019 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

- Voor eigenaren van een woning 0,1258% van de vastgestelde waarde
- Voor eigenaren van een niet-woning 0,1538% van de vastgestelde waarde
- Voor gebruikers van een niet-woning 0,1257% van de vastgestelde waarde

De berekening van de OZB-tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Voor de onroerende-zaakbelastingen geldt als uitgangspunt dat de tarieven voor de woningen zijn gestegen met het inflatiepercentage van 1,7%.

Bij het bepalen voor het tarief voor de niet-woningen geldt dat naast het inflatiepercentage de opbrengsten zijn gestegen met 15 %.

Hondenbelasting

Uitgangspunt bij hondenbelasting is dat de baten worden aangewend ter bestrijding van de overlast van honden. Iedere houder van een hond ontvangt een aanslag hondenbelasting. De hoogte van de aanslag hondenbelasting is afhankelijk van het aantal honden dat de belastingplichtige heeft.

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Uitgangspunten voor de heffing zijn het GRP (Gemeentelijk RioleringsPlan) en volledige kostendekking. Voor 2019 is de rioolheffing woningen vastgesteld op € 165,00.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend worden opgelegd. Het percentage kostendekking is in 2019 100%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekking van de riolering:

	2019
Direct toe te rekenen:	
Kosten	1.184
Inkomsten (exclusief heffingen)	0
Netto kosten	1.184
Indirect toe te rekenen kosten:	
Overhead inclusief omslagrente	296
BTW	169
Totale kosten	<u>1.651</u>
Opbrengst heffingen	1.651
Dekking	100%

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) in Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekking worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Ook wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

De tarieven voor 2019 zijn als volgt vastgesteld:

- één persoonshuishouden € 297,75
- meer persoonshuishouden € 417,56

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend worden opgelegd. Het percentage kostendekkendheid is in 2019 99%.

		2019
Direct toe te rekenen:		
Kosten		2.795
Inkomsten (exclusief heffingen)		0
Netto kosten		<u>2.795</u>
Indirect toe te rekenen kosten:		
Overhead		29
Zwerfvuil		22
BTW		613
Totale kosten		<u>3.459</u>
Opbrengst heffingen		3.430
Dekking		<u>99%</u>

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van hun diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 16.199	€ 13.978	86,29%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 121.484	€ 92.953	76,51%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 135.357	€ 103.744	76,64%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de Basisregistratie Personen	€ 12.503	€ 6.196	49,56%
hoofdstuk	5	Verstrekingen uit het Kiezersregister	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekingen op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming	€ 0	€ 0	0,00%

hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 13.283	€ 10.903	82,08%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingswet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandwet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	13	Gemeentegarantie	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	14	Marktstandplaatsen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	16	Kansspelen	€ 711	€ 329	46,27%
hoofdstuk	17	Kinderopvang	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	18	Kabels en leidingen (AVOI)	€ 21.774	€ 7.703	35,38%
hoofdstuk	19	Verkeer en vervoer	€ 28.051	€ 5.586	19,91%
hoofdstuk	20	Diversen	€ 2.078	€ 1.037	49,90%
hoofdstuk	21	Urgentiebewijs	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 351.440	€ 242.429	68,98%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 532.491	€ 469.215	88,12%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ -378	0,00%
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 459	€ 402	87,58%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	In deze titel niet benoemde beschikkingen	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 532.950	€ 469.239	88,05%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 3.313	€ 1.312	39,60%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen	€ 7.710	€ 1.867	24,22%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	Splitsingsvergunning woonruimte	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Leefmilieuvordering	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 5.888	€ 5.088	86,41%
Kostendekking Titel 3			€ 16.911	€ 8.267	48,89%

Begraafplaatsrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de baten niet hoger zijn dan de kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam marktgelden rechten geheven. Het tarief voor marktgeld wordt berekend per strekkende meter standplaats. Op dit tarief wordt een korting van tien procent verleend als per kwartaal vooruit wordt betaald.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Woonlasten per huishouden

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2019 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten in 2019 voor een meerpersoonshuishouden in Nederland bedragen € 740.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde

Woonlasten per huishouden

Rangorde	Gemeente	Bruto woonlasten eenpersoonshuishouden		Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden	
		2019	2018	2019	2018
1	Koggenland	€ 618	€ 609	€ 713	€ 691
2	Hoorn	€ 657	€ 625	€ 750	€ 709
3	Enkhuizen	€ 659	€ 630	€ 779	€ 744
4	Drechterland	€ 679	€ 661	€ 784	€ 762
5	Medemblik	€ 712	€ 702	€ 808	€ 799
6	Opmeer	€ 738	€ 740	€ 837	€ 839
7	Stede Broec	€ 745	€ 700	€ 865	€ 798

Conclusie

Op basis van de aangegeven cijfers stijgen de woonlasten voor gezinnen in Stede Broec in 2019 met 7,7%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Stede Broec voor deze regio een hoge lastendruk kent en boven het Nederlandse gemiddelde zit met gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden van € 865.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, dan kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerkingsverband

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, dan kan worden volstaan met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, kunnen ook worden kwijtgescholden.

Raming hoogte kwijtschelding

In 2019 is voor € 116.000 aan kwijtschelding verleend.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op grond van artikel 11 BBV ten minste:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een kengetal voor de:
 - netto schuldquote
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 - solvabiliteitsratio
 - grondexploitatie
 - structurele exploitatieruimte en
 - belastingcapaciteit.
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit
- onvoorzien
- vrij aanwendbare reserves
- stille reserves

Berekening weerstandscapaciteit**31-12-2019**

<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	1.398	
<i>Onvoorzien</i>	<u>-422</u>	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)		976
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Vrij aanwendbare reserves	5.439	
Stille reserves	<u>0</u>	
Subtotaal		5.439
Totale weerstandscapaciteit		<u>6.415</u>

Onbenutte belastingcapaciteit 2019

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentages te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde van de woningen + de WOZ-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentages van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,19%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	<u>0,13%</u>
Verskil	0,06%
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.398

Onvoorzien

De post onvoorzien (het begrotingssaldo) is per 31 december 2019 -/- € 422.000.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers.

De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2019 € 4.231.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. De gemeente Stede Broec heeft vele activa op de balans staan. De gemeente stelt echter niet de vrije verkoopwaarde vast van deze activa waardoor de omvang van de stille reserves niet duidelijk is.

Risicomanagement

Risicomanagement en -beheersing

Aanleiding en achtergrond

De gemeente voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die we gezamenlijk lopen. Door een scherp inzicht in actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het uitgangspunt voor de deelnemende gemeentes in de SED organisatie is dat de gemeenschappelijke regeling de rekeningresultaten volledig afwikkelt op de deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling kent, als beschikbare weerstandscapaciteit, geen reserves. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan alleen de post onvoorzien worden meegenomen. Indien zich dus tegenvallers voordoen die niet kunnen worden opgevangen in de reguliere begroting of uit de post onvoorzien, dan komen deze tegenvallers ten laste van de gemeenten. In evenredigheid van de verdeelsleutel dient deze benodigde

weerstandscapaciteit meegenomen te worden in de jaarrekening van onze gemeente als risico's bij de verbonden partij.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd. De risico's worden tweemaal per jaar uitgevraagd. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

De risico's zijn eind 2019 wederom geïnventariseerd en in onderstaande tabel uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt in de beschrijving van het risico en de getroffen/gewenste beheersmaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in duizenden euro's. Vervolgens worden kans en impact weergegeven. De laatste kolom geeft inzicht in het beslag dat het risico legt op de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's zonder hoge kans x effect zijn opgenomen onder 'overige risico's'.

Orderwerp	Volledige beschrijving risico	Geweeste beheersmaatregel	Maximaal risico-omvang in €1.000	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans in €1.000
Mentale/fysieke schade	Een stijging van het aantal Wmo-meldingen door de mogelijke invoering van een abonnementsstarief Wmo in 2019: maximaal € 17,50 per maand, ongeacht inkomen en/of indicatie.		€ 175	4	4	€ 123
Uitblijven verkoop objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Actieve verkoop- en herontwikkelingsstrategie en akkoord extra budget voor onderhoud.	€ 200	4	4	€ 140
Garantie	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor gemeenschappelijke regelingen waarin we deelnemen. Tegelijkertijd zijn de organisaties autonoom in hun beleid.	Meer invloed uitoefenen op de begroting en het beleid van de gemeenschappelijke regelingen waarin we deelnemen.	€ 150	4	4	€ 105
Personeel	Door de beperkte personele bezetting leidt afwezigheid (bijvoorbeeld door ziekte en vertrekken van gekwalificeerd personeel) tot een bezettingsprobleem. Dat maakt dat het opvangen van de werkzaamheden leidt tot het niet uitvoeren van taken of extra kosten door inhuur. Door krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds moeilijker gekwalificeerd personeel aan te trekken.	Strategisch personeelplan en nieuwe topstructuur	€ 157	4	4	€ 110
Datalek en cybercrime	Financieel risico en imagoschade door datalekken en dat gegevens niet beschikbaar zijn door hackeractiviteiten (vb. Ransomware) en systemen moeten uitzetten om hackersactiviteiten te voorkomen	Periodieke restore-testen, backup faciliteiten en organisatorische/technische uitwijk	€ 470	4	4	€ 329
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico.	Beheerplannen onderhoud wegen en groen.	€ 50	5	3	€ 45
Algemene uitkering	Begrotingstekort omdat de algemene uitkering lager uitvalt dan verwacht. De ontwikkeling van de algemene uitkering is moeilijk te voorspellen en afhankelijk van de economische situatie.	Het binnen de organisatie houden van expertise op dit gebied.	€ 500	3	5	€ 250
			Overige			€ 536
Totaal						€ 1.637

In 2019 hebben zich geen significante problemen voorgedaan. De opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2019 zijn geen werkelijkheid geworden. Bij de risico-inventarisatie eind 2019 is vastgesteld dat de stijging van het risicobedrag in de jaarrekening 2019 ten opzichte van de begroting 2019 voornamelijk wordt veroorzaakt door:

- stijging Wmo-meldingen door invoering vast abonnementsstarief van € 17,50 per maand;
- hoger risico datalek en cybercrime door het uitzetten van systemen om hackeractiviteiten te voorkomen.

Voor het risico van de coronacrisis verwijzen we naar de niet uit de balans blijken verplichtingen.

Hoewel in de begroting zo goed mogelijk wordt ingeschat wat de benodigde bedragen zijn voor de verschillende onderdelen van het Sociaal Domein, is de laatste jaren gebleken dat de open einde regeling een groot risico met zich meebrengt. De kans en de impact vallen moeilijk separaat in te schatten, omdat ook in de financiële begroting rekening wordt gehouden met een inschatting en het deels een regulier gemeentelijk te lopen risico betreft. De bestaande reserves zijn echter nog van voldoende niveau (zie het weerstandsvermogen).

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen moet een keuze worden gemaakt over het zekerheidspercentage. Met welke mate van zekerheid worden de geïdentificeerde risico's afgedekt? In de beleidsnota weerstandsvermogen is bepaald dat dit percentage minimaal 75% en maximaal 90% van het risicobedrag betreft. De kans dat alle genoemde risico's tegelijkertijd en met een maximale omvang optreden is immers nihil.

Het totaalbedrag van alle risico's bedraagt € 1.637.000. De benodigde weerstandscapaciteit bij de minimale en maximale zekerheidspercentage bedraagt:

Percentage	Bedrag
75%	€ 1.228.000
90%	€ 1.473.000

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 4.231.000. De benodigde maximale weerstandscapaciteit is € 1.473.000. Daarmee beschikken wij over een ratio weerstandsvermogen van 2,9 (beschikbaar in relatie tot benodigd).

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding worden beoordeeld.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Stede Broec weer.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
netto schuldquote	108%	102%	104%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	43%	55%

solvabiliteitsratio	23%	26%	19%
structurele exploitatieruimte	1%	0%	-3%
grondexploitatie	6%	1%	6%
belastingcapaciteit	103%	110%	120%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A het minst risicovol, B gemiddeld en C het meest risicovol.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0 %
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90%. Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Voor Stede Broec impliceert dit dat de gemeente een relatief hoge schuldenlast heeft. Dit komt doordat de gemeente ook geld heeft uitgezet (ambtenarenleningen en leningen aan De Woonschakel). Bij de gecorrigeerde netto schuldquote (zie hieronder) wordt een percentage gepresenteerd waarbij hiermee rekening wordt gehouden. Dan daalt het percentage sterk. De verwachting is dat de opgenomen leningen de komende jaren zullen afnemen. Voor 2019 is het een percentage van 105%, dit geeft aan dat de gemeente in categorie B zit.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk

wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt 55%. Stede Broec zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A. Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om rentelasten en aflossingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Volgens het Model Kengetallen van de provincie wordt een solvabiliteitsratio tussen 30% en 80% als normaal beschouwd. Stede Broec heeft echter relatief gezien veel schulden doordat er veel gelden zijn uitgezet. Hierdoor is dit percentage bij Stede Broec met 19% lager dan gemiddeld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. (bron: VNG). Dit percentage is in Stede Broec in 2019 -3%. De structurele lasten zijn dus hoger dan de structurele baten.

Kengetal grondexploitatie

In de crisisjaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage, des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Stede Broec zit met haar kengetal grondexploitatie op 6% in 2019. Stede Broec zit hiermee ruim onder de signaleringswaarde van categorie A.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren. Stede Broec heeft een belastingcapaciteit van 120%.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn hoger dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter zijn dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De gemeente Stede Broec heeft ten opzichte van de VNG-norm een redelijk hoge schuldpositie die van invloed is op de omvang van de netto schuldquote en op de solvabiliteitsratio. Overigens ontwikkelen de schuldquotes zich de komende jaren in positieve zin. De structurele exploitatieruimte is negatief. Hierdoor biedt de begroting onvoldoende ruimte om alle lasten te blijven dragen. Structurele bezuinigingen zorgen voor een omslag naar een positief percentage. De woonlasten zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde hoog. Er zijn nog mogelijkheden om de belastingen te verhogen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Stede Broec is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Op basis van deze kengetallen kan de conclusie worden getrokken dat geen maatregelen getroffen hoeven te worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

Op 24 november 2016 heeft de raad de beheerambities vastgelegd door het 'Kwaliteitsplan kapitaalgoederen openbare ruimte' vast te stellen. Met de Kadernota 2017-2021 zijn hiervoor ook de bijbehorende financiële middelen beschikbaar gekomen.

Als ambitie voor het beheer van de kapitaalgoederen (exclusief riolering en gebouwen) is in algemene zin gekozen voor beeldkwaliteitsniveau B: Veilig en functioneel beheer. De openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden; over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Voor een aantal specifieke domeinen en op een aantal locaties binnen de gemeente (centra en haven) is dit niveau verhoogd tot A: goed, mooi en comfortabel beheer. Eind 2017 zijn de verschillende beheerplannen - die het beleid verankeren en nader vormgeven - vastgesteld door het college.

Ook het onderhoud van rioleringen en gebouwen gebeurt aan de hand van beheerplannen (respectievelijk het GRP en het MJO-gebouwen). Hierdoor zijn ook hiervan de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk.

Het onderhoud van gebouwen wordt afgestemd op conditieniveau 3 (NEN 2767). Dit betekent een redelijke conditie, plaatselijk met zichtbare veroudering, waarbij functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Het is de intentie om daar waar mogelijk vastgoed af te stoten.

Financiële consequenties

Het financiële kader voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen is de jaarlijkse exploitatie vanuit de programmabegroting. Het klein en groot onderhoud worden daarbij uit de jaarlijkse onderhoudsbudgetten bekostigd.

Voor het (groot) onderhoud van riolering, gebouwen, baggeren en civiele kunstwerken zijn voorzieningen gevormd. De baggerwerkzaamheden tot aan de overdracht van het stedelijk water worden gedekt uit een reserve, die na de overdracht van het stedelijk water komt te vervallen.

Onderdeel (voorziening)	Klein onderhoud	Storting voorziening	Aanwending voorziening
Wegen	174	n.v.t.	n.v.t.
Openbaar groen	845	n.v.t.	n.v.t.
Waterwegen	78	20	33
Bruggen	102	190	97
Speelgelegenheden	40	n.v.t.	n.v.t.
Openbare verlichting	102	n.v.t.	n.v.t.
Gebouwen	399	433	175
Riolering	295	272	-
<hr/>			
Onderdeel (reserve)	Klein onderhoud	Storting reserve	Onttrekking reserve
Baggeren	-	-	-
<hr/>			
Totaal	2.035	815	305

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

De verhardingen voldoen voor 80% aan de gestelde beeldkwaliteit. Uit de weginspecties die zijn uitgevoerd in 2019 is gebleken dat er sprake is van achterstallig onderhoud. Het achterstallig onderhoud wordt de komende 5 jaar weggewerkt. Hiermee wordt voldaan aan de norm van 90%.

Riolering

Geen sprake van achterstallig onderhoud.

Water

Geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Op basis van vier metingen kan gesteld worden dat de huidige kwaliteit op hoofdlijnen op B-niveau ligt. Op onderdelen wordt op verschillende locaties incidenteel minder goed gescoord in het gras en in de beplanting in de gehele gemeente. Het gras is vooral hoog en in de beplanting staat veel onkruid en hangt vaak over. Ook heeft het snoeibeeld van hagen een lagere kwaliteit.

Een probleem voor de komende jaren is de aantasting van diverse essen door de essentaksterfte. Dit heeft tot nu toe nog niet tot een grote uitval van de essen geleid. Er worden geen preventieve maatregelen genomen om verdere aantasting te voorkomen, behalve dat bij vervangingen van verloren gegane bomen meer resistente boomsoorten worden terug geplant.

De beheersing van de berenklaauw en de Japanse duizendknoop werpt zijn vruchten af. Het areaal is afgenomen.

Afgelopen jaar heeft de eikenprocessierups haar intrede gedaan. Voor de beheersing van de overlast is een plan van aanpak opgesteld.

Spelen

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk).

Voor het meerjaren onderhoud van het gemeentelijk vastgoed wordt gewerkt met een MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP). Het onderhoud van de gebouwen is vanaf 2016 gebaseerd op het vastgestelde MJOP 2016-2019. In 2019 is deze herzien en per 2020 dient deze opnieuw vastgesteld te worden.

In december 2013 heeft de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord een gedeelte van het pand aan De Tocht 10 gekocht (brandweerkazerne). De Veiligheidsregio wenste het pand in zijn huidige functionaliteit (op basis van bruikleen) voort te zetten, echter het eigendom ervan terug te leveren. De gemeente had het eerste recht tot terugkoop van dit appartementsrecht en dat is in 2019 geconcretiseerd.

Op de gemeentewerf is een deel van Team Uitvoering (de buitendienst) van de SED gevestigd.

Om aan alle eisen te kunnen (blijven) voldoen en een efficiëntere dienstverlening van het team mogelijk te maken, was het wenselijk om alle medewerkers onder te brengen op deze locatie en daarnaast het gebouw hierop te verbouwen en in te richten. Om de besluitvorming in de toekomst te vereenvoudigen en gebruik te kunnen maken van BTW-compensatie voor verbouwkosten, is het economisch eigendom van het gedeelte dat de SED in gebruik heeft, overgedragen aan de SED organisatie.

Hondenschool De Streek huurt sinds dit jaar het voormalig terrein van de voormalige honkbalvereniging aan de Veilingweg. Op dit moment zijn er geen andere concrete ontwikkelingen voor deze locatie.

Turnvereniging GTS werd in de loop van 2019 geconfronteerd met een beëindiging van de huurovereenkomst door de eigenaar van hun turnhal aan de Bedrijfsweg. Om deze sportactiviteiten te continueren heeft de gemeente eind 2019 de hal aangekocht. De daarbij behorende woning en grond zijn ook gekocht. Er vinden gesprekken plaats over mogelijke verkoop.

Bruggen

De bruggen en steigers zijn veilig en functioneel en voldoen aan de daaraan gestelde beeldkwaliteit. Er is geen achterstallig onderhoud.

De wettelijke verplichte constructieve herberekening van bruggen is in 2019 afgerond; hierbij is geconstateerd dat verkeersbrug S111 in de Bakkerstraat te Bovenkarspel niet voldoet aan de eisen.

Beschoeiingen

Bij de beschoeiingen is sprake van achterstallig onderhoud. Conform het Beheerplan Water wordt er gewerkt aan het binnen 16 jaar wegwerken van deze achterstand en daar waar het kan het creëren van meer natuurvriendelijke oevers.

Openbare verlichting

Er is sprake van achterstallige vervanging van armaturen. In 2019 is vervanging planmatig opgestart. Achterstand wordt binnen vier jaar weggewerkt.

Verkeer

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf betreffende de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut;
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening;
- het voldoen aan de kasgeldlimiet;
- het voldoen aan de renterisiconorm.

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen op en beheersen van, het verantwoordelijk over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het Treasurystatuut is in 2017 vastgesteld.

Financieringsbeleid

Door middel van een liquiditeitsplanning wordt de financieringsbehoefte van de gemeente gedurende een bepaalde periode bepaald. Op basis van te verwachten uitgaven en inkomsten wordt een schatting gemaakt van het verwachte verloop van het liquiditeitssaldo.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen;
- eigen vermogen dat als financieringsmiddel is ingezet (reserves);
- in beheer gekregen waarborgsommen.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende opgenomen leningen.

	2019
Stand langlopende leningen per 1 januari	51.426
Stand Waarborgsommen per 1 januari	20
Nieuwe leningen	3.000
Reguliere aflossingen	3.956
Stand totaal per 31 december	50.490

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor verstrekking is het treasury statuut. Daarnaast heeft de gemeente leningen uitstaan bij woningcorporatie De Woonschakel Westfriesland. Verder heeft de gemeente hypothecaire geldleningen bij het ambtelijk personeel uitgezet. Sinds 1 januari 2009 worden, als gevolg van een wijziging in de Wet Fido, geen nieuwe leningen meer aan ambtelijk personeel verstrekt.

Onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende uitgezette leningen.

	2019
Stand uitgezette leningen per 1 januari	27.935
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	1.151
Extra of vervroegde aflossingen	0
Stand totaal per 31 december	26.784

Indicatoren

Om de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet Fido twee instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Middels het schema onder Rentetoerekening wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekent dit het volgende:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Renterisico				
1. Renteherzieningen	-	-	-	-
2. Te betalen aflossingen	3.956	3.951	3.951	3.282
3. Renterisico (1+2)	3.956	3.951	3.951	3.282
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	48.781	52.113	48.890	49.149
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	9.756	10.423	9.778	9.830
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	3.956	3.951	3.951	3.282
Renterisiconorm (4)	9.756	10.423	9.778	9.830
Ruimte (3-4)	-5.800	-6.472	-5.827	-6.548
(3 < 4): Ruimte onder renterisiconorm				
(3 > 4): Overschrijding renterisiconorm				

De tabel laat zien dat binnen de norm wordt gebleven.

Schatkistbankieren

Met ingang van 31 december 2013 worden tijdelijk overtollige middelen verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën. Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is de Europese Monetaire Unie-schuld van de collectieve sector te verlagen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief

grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor de gemeente Stede Broec voor 2019 € 4.146.000.

Bij het financieringsbeleid in 2019 wordt rekening gehouden met deze limiet.

Omschrijving		
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begroting (lasten)	48.781
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	4.146
2.	Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2019)	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	1.667
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
		1667
3.	Vlottende middelen (gemiddeld 2019)	
	Contante gelden in kas	2
	Tegoeden in rekening courant	277
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
		279
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Toegestane kasgeldlimiet	4.146
5.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	1.388
	Ruimte (4-5)	2.758

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.036	
De externe rentebaten (idem)	596 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		1.440
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	90 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-90
Rente over eigen vermogen		0 +/-
Rente over voorzieningen		0 +/-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.350
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		1.339 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		11

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

We hebben in 2019 geïnvesteerd in kennis om onze organisatie verder te professionaliseren. Zo hebben we uitgebreid aandacht besteed aan strategische personeelsplanning. De uitkomsten hiervan vormen een basis voor verdere ontwikkeling van de SED medewerkers en de organisatie in het licht van onze ontwikkelingsplannen. Ook hebben we in 2019 een medewerkers tevredenheidsonderzoek gehouden. De resultaten van dit onderzoek en de signalen die afgegeven zijn, nemen we mee in de ontwikkeling van onze organisatie. Daarnaast hebben we in 2019 een slag gemaakt met de herstructurering van de SED organisatie door in te zetten op de topstructuur. Een nieuwe indeling van de organisatie met nieuwe leidinggevenden en een organisatieplan voor de jaren 2020-2024 moet zorgen voor meer grip op kwaliteit en kwantiteit. Ook de resultaten van de benchmark die we eind 2019 gehouden hebben nemen we mee in de verdere groei van de SED organisatie.

Juridisch

Een hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie wordt nagestreefd en er worden instrumenten aangeleverd voor voorbereiding van een juiste besluitvorming. Juridische risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt.

We zien in 2019 een stijging van het aantal bezwaarschriften, met name in het domein Samenleving. Ondanks de stijging van het aantal aanvragen zijn alle bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Bij klachten zetten we in op een vroegtijdige persoonlijke afhandeling. Hierdoor zijn alle klachten in 2019 informeel afgehandeld.

Om de kwaliteit van onze besluiten te verbeteren, zijn we in 2019 gestart met meer inzet op juridische kwaliteitszorg. Dit zetten we in 2020 voort.

Informatie

Informatiebeheer

Toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie is essentieel voor goed bestuur. Het op orde zijn van de digitale en papieren informatiehuishouding en archivering bij de overheid is een voorwaarde om alle andere taken blijvend goed te kunnen uitoefenen.

Er zijn stappen gezet voor het op termijn duurzaam bewaren van digitale informatie in de digitale archiefbewaarplaats (e-depot). Blijvend te bewaren digitale informatie dient binnen de gestelde wettelijke termijnen daarnaar overgebracht te worden, waaronder ook de zogenoemde 'hotspots', opvallende gebeurtenissen waar het handelen van de overheid en de samenleving elkaar intens raken.

In 2019 is verder uitvoering gegeven aan het project Centrale Digitalisering Documenten (CDD). Alle Westfriese gemeenten, het Westfries Archief, SSC DeSom en WerkSaam nemen hieraan deel. Het project zorgt ervoor dat alle ingekomen documenten centraal en digitaal worden verwerkt. Daarna komen de gescande documenten in het eigen registratiesysteem terug. Met de inzet van 'slim scannen' software borgen we een juiste verwerking en goede registratie van gegevens.

Conclusie en vooruitblik

In 2019 zijn belangrijke aanvullende stappen gezet richting duurzaam en effectief informatiebeheer. De gemeente heeft dit jaar een aanzienlijke inhaalslag gemaakt op de openstaande aanbevelingen vanuit de archiefrapportage van de gemeentearchivaris. De nog openstaande aanbevelingen hebben vooral betrekking op versterken informatiebeheer en het implementeren van een kwaliteitssysteem.

Daarom wordt in 2019 verder gewerkt aan het versterken van het digitale informatiebeheer en digitaal archiveren. Ook de sturing en monitoring op informatiebeheer krijgt de nodige aandacht. Tevens wordt gewerkt aan de versterking van onderlinge samenhang van de informatiebelevingsvelden beheren, beschermen, beveiligen en beschikbaar stellen van informatie. Zo kunnen we continu onze informatiehuishouding blijven verbeteren en zijn we in staat om goed in te spelen op de invoering van de Omgevingswet, de aangekondigde aanpassing van de Archiefwet 1995, en de komende Wet Open Overheid (WOO).

De gemeente stelt daarom voldoende middelen beschikbaar om de kosten te dekken die zijn verbonden aan de uitoefening van de zorg voor het beheer van de archiefbescheiden. Door de gemeente dienen er voldoende middelen beschikbaar te komen om de digitale omslag verder vorm te geven.

Dienstverlening

In 2019 hebben we de conceptvisie dienstverlening afgerond. Deze wordt begin 2020 aangeboden aan het DB. Ook hebben we ons ingezet om het Klantcontactcentrum verder te professionaliseren, zodat we meer vragen telefonisch kunnen beantwoorden en zo de organisatie ontlasten. Inmiddels wordt 85% van de vragen over belastingen bij het eerste contact aan de telefoon beantwoord.

We hebben in 2019 een avond georganiseerd voor inwoners van Stede Broec om met elkaar in gesprek te gaan over werken op afspraak voor producten van Burgerzaken. De informatie die we hebben opgehaald helpt ons het werken op afspraak verder vorm te geven.

We hebben ook de afhandeling van onze meldingen openbare ruimte gedigitaliseerd, waardoor het voor inwoners en medewerkers eenvoudiger en overzichtelijker is meldingen in te dienen en af te handelen.

Onze online dienstverlening is verder verbeterd door meer aanvraagformulieren digitaal aan te bieden. Ook de websites zijn doorontwikkeld op basis van vragen van bezoekers.

Planning en Control

Inkoop

Inkoop is als een adviserend team, faciliterend aan de gemeentelijke organisatie. Het team inkoop bestaat uit de onderdelen aanbestedingen, subsidies, verzekeringen, nutskosten en contractbeheer. Vanuit deze rollen speelt inkoop in op ontwikkelingen in de omgeving.

Gevraagd en ongevraagd is advies gegeven aan diverse vakafdelingen.

In 2019 is onder meer het volgende gerealiseerd:

- Voor cv-onderhoud is een Europese aanbesteding doorlopen;
- De aanbesteding voor buurtbemiddeling is succesvol verlopen;
- Er is begonnen met het gefaseerd inpassen van slimme meters;
- De rapportage energieverbruik is verbeterd;
- Er is subsidie aangevraagd voor onderzoek naar de haalbaarheid transformatie bedrijvenlocatie kern Grootebroek;
- De verzekeringspolis dekt nu ook de exposities in de hal van het Gemeentehuis;
- Aan het project Contractenbank is actief deelgenomen. Dit project nadert de eindfase. Vanaf eind 2019 is gestart met testen van deze nieuwe applicatie.

Verbonden partijen

Inleiding

Gemeenten brengen steeds meer taken onder bij verbonden partijen. Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat een gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Voor het adequaat invullen van de toezichthoudende rol door de gemeenteraad is het belangrijk dat de begroting en de jaarrekening inzicht geven in de verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente hierin heeft, en de financiële positie van de verbonden partijen.

In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, en regionale samenwerking.

De beleidsinformatie van de verbonden partijen is conform de BBV opgenomen in het desbetreffende programma onder het kopje 'Met wie werken wij samen?'. De paragraaf Verbonden partijen beperkt zich tot het geven van een totaalbeeld van de participaties in de verbonden partijen. Vervolgens wordt per verbonden partij enkele specifieke informatie gegeven.

Ontwikkelingen

Ten opzichte van 2018 hebben zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. Er zijn geen verbonden partijen opgeheven en er zijn geen nieuwe verbonden partijen bijgekomen.

De naam van de Regionale Uitvoeringsdienst N-H Noord is gewijzigd in Omgevingsdienst N-H Noord.

Verbonden Partijen

	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Westfries Archief	147	174	174
WerkSaam Westfriesland	672	748	496
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	42	58	41
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.032	1.049	1.109
Recreatieschap West-Friesland	114	118	118
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	772	902	1.103
Archeologie Westfriese gemeenten	10	14	13
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	97	104	151
SED organisatie	10.054	10.246	11.100
SSC DeSom (ICT)	778	1.056	1.177
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	50	47	58
	13.768	14.516	15.540

Gemeenschappelijke regelingen

Programma 1	Westfries Archief
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 174.000
Bedrag per inwoner	€ 8,02
Doel / openbaar belang	De zorg, bewaring en het beheer van archiefbescheiden van de aangesloten overheidsorganisaties, alsmede het bevorderen van de lokale regionale geschiedbeoefening
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Omvang algemene reserve. • Achterstanden in werkzaamheden zoals restauratie, zuurvrije verpakking en andere beheersmaatregelen. • Verlaging fysieke dienstverlening.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	227	2.614	155	2.342	9 V
2015	155	2.342	51	2.643	26 V
2016	51	2.643	51	2.643	29 V
2017	54	3.092	849	2.409	36 N
2018	849	2.409	853	3.456	4 V

Programma 1 en 5	Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland (OBS)
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 41.000
Bedrag per inwoner	€ 1,42 OBSW – regiozaken algemeen € 0,47 OBSW – taken rondom organisatie en afstemming

Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (Verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2 V
2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	17 V
2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	31 V
2017	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7 V
2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Programma 2 en 5 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 1.036.000 Crisisbeheersing en brandweer € 8.700 Veiligheidshuis € 5.400 Ambulancezorg
Bedrag per inwoner	€ 0,25 voor de Ambulancezorg. Voor de overige bijdragen wordt uitgegaan van een verdeelsleutel
Doel / openbaar belang	Het behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De Veiligheidsregio zorgt voor verkleining van de risico's op crises, betere voorbereiding op het bestrijden van incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners voor de ambulancezorg. De overige bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

- Risico's
- Verwachte project- / frictiekosten 2017-2020 regionale meldkamer o.b.v. concept samenvoegingsplan.
 - Langdurige uitval.
 - Onvoldoende dekkingmaatregelen financieel tekort 2018.
 - IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.).
 - Niet geheel halen van de prestatieafspraken (volgens. staffel) zorgverzekeraars.
 - Tekort ambulanceverpleegkundigen.
 - Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten.
 - Aanbestedingsclaim.

aar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	1.563	61.690	1.370	63.370	146 N
2015	1.370	63.370	4.078	60.747	2.638 V
2016	4.078	60.747	6.568	52.672	2.725 V
2017	6.568	52.672	5.269	55.995	106 V
2018	5.269	55.995	5.010	53.311	521 V

Programma 4 | Recreatieschap Westfriesland

Vestigingsplaats	Stede Broec
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 118.000
Bedrag per inwoner	€ 5,46
Doel / openbaar belang	Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Het ontbreken van vastgestelde beheerplannen. • Het uitreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	1.186	2.894	1.054	3.023	109 V
2015	1.054	3.023	1.254	2.959	248 V
2016	1.254	2.959	2.835	3.000	1.288 V
2017	2.835	3.000	2.687	2.373	42 V
2018	2.687	2.373	2.534	2.088	33 V

Programma 5	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
-------------	--

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 1.103.000
Bedrag per inwoner	€ 19,41 Algemeen € 14,42 0-4 jarigen & adolescenten € 53.000 bijdrage huisvesting JGZ (totaal) € 263.000 bijdrage Veilig Thuis (totaal)
Doel / openbaar belang	Het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid en veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Taakstelling begroting 2019. • Bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis. • GGD Rampen Opvang Plan • Kosten invoering GGD-dossier. • Afname aanvullende taken door gemeenten (o.a. door concurrentie).

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	497	3.299	744	3.616	285 V
2015	744	3.616	536	7.766	176 N
2016	536	7.766	57	10.099	451 N
2017	57	10.099	-133	10.490	213 N
2018	-133	10.490	241	12.542	328 V

Programma 5	Archeologie Westfriese Gemeenten
-------------	----------------------------------

Vestigingsplaats	Hoorn (centrumgemeente)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Texel en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 13.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is om op beleidsmatig en uitvoerend niveau gezamenlijke belangen te behartigen op het gebied van archeologie.
Financieel belang	Geen
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2017	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0

Programma 5	WerkSaam
-------------	----------

Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 495.572
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	WerkSaam wil inwoners van Westfriesland naar vermogen laten deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt en het beroep van inwoners op een uitkering zoveel mogelijk beperken. Hiertoe ondersteunt WerkSaam werkzoekenden, uitkeringsgerechtigden en werkgevers in de regio.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan apparaatskosten op basis van een verdeelsleutel en het gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal Domein. dat de raden beschikbaar stellen voor participatie (inclusief volwasseneneducatie), inkomensdeel/buig en de wet sociale werkvoorziening voor zover het gaat om het budget dat samenhangt met de taken die overgaan naar WerkSaam. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Bepaling hoogte over te dragen participatiebudget.

- Uitnuttig re-integratiebudget.
- Minder omzet en minder winst uit commerciële activiteiten.
- Schommeling in de kosten voor bedrijfsvoering.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	11.484	2.791	11.103	3.665	566 V
2015	11.103	3.665	10.172	10.927	1.137 V
2016	10.172	10.927	8.314	9.168	468 V
2017	8.314	9.168	7.651	16.245	34 V
2018	7.651	16.245	7.469	12.069	0

Programma 6	Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)
-------------	---

Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	Niet van toepassing
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het CAW heeft als taak het beheren van de voormalige stortplaats te Westwoud en de uitoefening van de rechten en plichten die verbonden zijn aan het aandeelhouderschap in de HVC.
Financieel belang	Het Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW) is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Het CAW is houder van 338 van de 2.914 uitstaande aandelen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en heeft zich op grond van artikel 9 en 10 van de ballotageovereenkomst garant gesteld voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland. Bij uitwinning of aansprakelijkheidsstelling van de aandeelhouders zijn de aandeelhouders onderling aansprakelijk naar rato van het aantal uitgegeven aandelen van de aan uitwinning of aansprakelijkheid verbonden kosten. Deze garantstelling vertaalt zich indirect naar de deelnemende gemeenten. De geprognostiseerde stand van de leningen eind 2017 bedraagt ruim € 606 miljoen.

Er zijn 2.914 aandelen uitgegeven. Het aandeel van het CAW hierin is 338. Dit is een percentage van 11,6%, waardoor het CAW een bedrag garant staat voor ca. € 70,5 miljoen. Op basis van het inwoneraantal betekent dat voor de gemeente Stede Broec een bedrag van € 7,2 miljoen.

Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke en administratie ondersteuning door HVC. • Stortplaats Westwoud. • Garantstelling HVC.
----------	---

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	227	2.614	155	2.342	9 V
2015	155	2.342	51	2.643	26 V
2016	51	2.643	51	2.643	29 V
2017	54	3.092	849	2.409	36 N
2018	849	2.409	853	3.456	4 V

Programma 6		Omgevingsdienst Noord-Holland Noord			
Vestigingsplaats	Hoorn				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur				
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland				
Deelname verplicht	Ja				
Bijdrage (afgrond)	€ 150.520				
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing				
Doel / openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving betrekking hebbende op milieu.				
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens het bedrijfsplan op basis van lupsumfinanciering (vastgestelde prijs voor een totaalproject). Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.				
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke ontwikkelingen. • Ongedekte lasten voormalig directeur. • Outputfinanciering. • Meer-minder taken. 				

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 1-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	223	3.706	1.030	3.763	991 V
2015	1.030	3.763	626	2.921	298 V
2016	626	2.921	902	3.451	653 V
2017	902	3.451	2.114	5.393	1.233 V
2018	2.114	5.393	2.595	4.118	1365 V

Diverse programma's		SED organisatie			
Vestigingsplaats	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Vertegenwoordiging	Lid van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur				

Deelnemers	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	€ 11.100.324
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het bewerkstellingen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Datalek, cybercrime en uitval ICT systemen • Beperkte personele bezetting • Kiezen voor een verkeerde aanbestedingsprocedures • Onvoldoende juridische kennis bij de medewerkers.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nvt
2015	0	0	0	12	0
2016	0	12	0	14	0
2017	0	14	0	15	0
2018	0	15	0	10	0

Diverse programma's	Shared Service Center ICT DeSom
Vestigingsplaats	Wognum
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik, Koggenland en WerkSaam
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	€ 1.177.379
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Cyberaanvallen. • Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers. • Gezamenlijke infrastructuur en beheer met Hoorn zonder goede en juridische organisatorische basis.

- Ontvlechting van WerkSaam.
- Geen goede centrale regie en beveiliging op externe cloudoplossingen.
- Bestuurlijk en organisatorisch keurslijf.
- Beëindigen van contracten met onze leveranciers.
- Calamiteiten waardoor gebouwen en hardware buiten gebruik raken.
- Continuïteit in dienstverlening calamiteit.
- Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	222	4.927	160 V
2015	222	4.927	607	8.065	606 V
2016	607	8.065	631	5.168	316 V
2017	631	5.168	941	3.302	140 V
2018	941	3.302	616	2.290	54 V

Deelnemingen

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 58.431
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord.
Financieel belang	Jaarlijks wordt een subsidie toegekend. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	594	3.302	613	1.934	19 V
2015	613	1.934	835	2.487	222 V
2016	835	2.487	890	2.087	55 V
2017	890	2.087	806	1.962	84 N
2018	806	1.962	843	2.545	37 V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	NV Bank Nederlandsche gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	Niet van toepassing
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 17.823 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	3.582	127.753	3.582	149.923	126 V
2015	3.739	149.923	4.163	145.348	226 V
2016	3.753	145.348	4.486	149.514	369 V
2017	4.220	149.514	4.953	135.072	393 V
2018	4.953	135.072	4.991	132.518	337 V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Alliander N.V.
Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Niet van toepassing (kapitaalverstrekking)
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	De Gaskop beheert niet langer de aandelen die de gemeenten in Noord-Holland en de provincie in het netwerkbedrijf Alliander heeft. Gemeente Stede Broec heeft vanaf 18 december 2017 rechtstreeks aandelen in Alliander, zonder tussenkomst van de Gaskop. De wet Onafhankelijk Netbeheer bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 136.108 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

Risico's

• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	3.375.000	4.173.000	3.579.000	4.093.000	323.000 V
2015	3.579.000	4.093.000	3.687.000	4.039.000	235.000 V
2016	3.687.000	4.039.000	3.864.000	3.871.000	282.000 V
2017	3.864.000	3.871.000	3.942.000	4.127.000	203.000 V
2018	3.942.000	4.127.000	4.129.000	4.216.000	334.000 V

Grondbeleid

Inleiding

Binnen gebiedsontwikkeling wordt onderscheid gemaakt tussen actief en passief grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwgrond aan projectontwikkelaars of particulieren die op de bouwgrond vastgoed realiseren.

Bij passief grondbeleid heeft de gemeente een faciliterende en kaderstellende rol bij 'gebiedsontwikkeling door derden'. De gemeente stelt het bestemmingsplan vast, waarbij kosten van gemeenschapsvoorzieningen worden verhaald door middel van (anterieure) overeenkomst of vaststelling van een exploitatieplan.

Een variant tussen deze beide vormen is de publiek-private samenwerking (PPS), waarbij de gemeente samen met een private partij de grondexploitatie doet. Winst en risico worden dan gedeeld.

Visie

De Nota Grondbeleid is vastgesteld in 2016. Een nota grondbeleid is niet verplicht, en ook de financiële verordening van Stede Broec schrijft geen verplichte nota en actualisatie meer voor. Dit jaar wordt gekeken of en wanneer een actualisatie van de nota gewenst is. Het ligt voor de hand om hierbij aansluiting te zoeken bij de (nog op te stellen) omgevingsvisie vanuit de omgevingswet.

Beleidsverantwoording

De gemeente Stede Broec kent op dit moment geen eigen (actieve) grondexploitaties, maar voert op dit moment slechts passief grondbeleid waarbij de gemeente een faciliterende en kader stellende rol in neemt.

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

In juli 2019 is de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken gepubliceerd door de Commissie BBV. Deze notitie vervangt de eerdere notitie inzake grondexploitaties. Nieuw in deze notitie is de term 'warme gronden'. Warme gronden zijn gronden die zijn verworven met het oog op gebiedsontwikkeling. Deze term is geïntroduceerd om een naam te geven aan de nieuwe regels voor afwaarderen die gelden voor dit type gronden. De wijziging van het BBV in 2016 betekende dat dit soort gronden tijdelijk afgewaardeerd werden tot bestemmingswijziging. Voor warme gronden geldt nu dat deze tijdelijke afwaardering niet verplicht is indien een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan (b.v. structuurvisie) de garantie geeft dat de bestemming in de toekomst ook daadwerkelijk gewijzigd gaat worden. Indien dit het geval is dan dient de waarde onder de toekomstige bestemming te worden vastgesteld door een taxateur. Daarnaast geldt deze regel alleen voor gronden die bestemd worden voor woningbouw en dus niet voor bedrijventerreinen.

De strategische gronden bestemd voor de ontwikkeling van Streekhof Fase 5 zijn te kwalificeren en te waarden als 'warme gronden' (zie ook hieronder).

Ontwikkelingen

Binnen de gemeente zijn de volgende drie projecten in ontwikkeling (initiatief of haalbaarheidsfase):

Streekhof Fase 5

Het laatste gedeelte van de opgave moet nog worden ingevuld. Dit betreft het zuidelijk gebiedje omsloten door de stuifbergenlaan/ De Middend. Omdat er duidelijke raakvlakken zijn met het verdere centrumgebied (P & R terrein, station) is een meer integrale aanpak te prefereren. Momenteel wordt er een integrale centrumvisie voorbereid.

Kweeklust

Het volkstuinencomplex Kweeklust is onderwerp van onderzoek naar een mogelijk andere invulling, bijvoorbeeld met woningbouw. De eerste gesprekken met de omwonenden en met gebruikers van het complex zijn gehouden en de raad heeft kaders aangegeven in welke vorm dat zou moeten. De verwachting is dat medio 2020 bekend is welke functie het complex zal krijgen.

Florapark

Middels een stuur/werkgroep, met daarin de beide gemeenten (Enkhuizen en Stede Broec) en de contractpartners (woningbedrijven/ontwikkelaars) worden de eerste verkennende besprekingen gevoerd over woningbouwontwikkeling. Dit gaat leiden naar een visie document, wat binnen afzienbare tijd met de colleges en op een gezamenlijke raadsbijeenkomst wordt besproken. Alhoewel er duidelijk verschillende gemeentelijke standpunten bestaan; bijv. tijdplanning of financiële insteek, lijkt een integrale aanpak de meest gewenste richting.

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn gemeentelijke strategische gronden welke te kwalificeren en te waarderen zijn als de eerder genoemde nieuw categorie 'warme gronden'. Zie ook hieronder. Daarnaast bezit de gemeente nog een stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn. Tot slot is de gemeente juridisch, maar geen economisch, eigenaar van een aantal gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark en Molensloot (volgend op Florapark).

Prognose resultaten

Binnen de gemeente lopen de volgende vijf (faciliterende) projecten:

Streekhof Fase 4

Het eerste deel van de werkzaamheden is onlangs met de opening van de ALDI afgerond. De planning is er op gericht om het laatste gedeelte per eind 2020 gereed te hebben. Hierna is het winkelbestand op peil en zal een verdere uitbreiding Streekhof voorlopig niet aan de orde zijn.

Waterweide

Deze gronden zijn in januari 2015 juridisch overgedragen aan de projectontwikkelaar die reeds het economisch eigendom van deze gronden had. Inzet is realisatie van maximaal 325 woningen, waarbij de gemeente alleen nog een faciliterende rol heeft: Vaststelling van het uitwerkingsplan en verhaal van ambtelijke kosten door middel van een anterieure overeenkomst. Het structureel overleg is nog steeds gaande.

In 2019 is de feitelijke realisatie van start gegaan en is het Inrichtingsplan Openbare Ruimte, eerste fase, opgesteld. Daarnaast zijn de woningen op de eilanden 3 en 6 voor het overgrote

deel verkocht en is op eiland 3 met de bouw gestart. De samenwerking met de betrokken partners verloopt nog steeds tot volle tevredenheid van een ieder.

Ook de gesprekken over de vaarverbinding zijn voorgezet en mede door uw besluit om daarvoor een bijdrage van 4 ton beschikbaar te stellen, is de planning er op gericht om de oplevering van die verbinding op te laten lopen met de oplevering van de eerste woningen van Waterweide.

Locatie/op Maat

Het realiseren van de nieuwe parkeervoorziening aan de winkelzijde is gereed. Samen met het gewijzigde wegtrace functioneert dit naar behoren. De procedure t.b.v. het bestemmingsplan loopt. Een aantal zienswijzen zijn ingediend en worden momenteel behandeld. Bij vorige overzichten is uitgegaan van een beroepsvrije procedure, zodat de huidige plannings een wat ander beeld laten zien. Als er niet met verdere procedure tijd hoeft te worden gerekend, is de verwachting dat er begin 2021 met de bouw kan worden aangevangen.

Plan Zwaan/omgeving de Ark

Met de sloop van het voormalige café 'de gekroonde Zwaan', het aangrenzende winkeltje en het oude verenigingsgebouw 'de Ark' is destijds langs de Zesstedenweg -ter hoogte van de Raadhuislaan- een lege plek in het lint ontstaan. Deze locatie heeft -gelet op de unieke ligging midden in het dorp- de potentie voor een kwalitatieve invulling. Inmiddels is de grond geleverd aan de ontwikkelaar die gestart is met de werkzaamheden. De gemeente heeft daarbij nog slechts een facilitaire rol. Hiermee is de exploitatie afgesloten.

Thea Beckmanweg

Kuin Vastgoedontwikkeling BV heeft het vrijgekomen uitvaartcentrum aan de Thea Beckmanweg aangekocht, waarop door de gemeenteraad is ingestemd met de herontwikkeling naar 8 duurzame patiowoningen. Met de ontwikkelaar wordt een overeenkomst afgesloten voor de verkoop van de benodigde gemeentegrond en gemeentelijke plankosten. De gemeente heeft een faciliterende rol, en is gestart met het in procedure brengen van het bestemmingsplan.

Winst- en verliesneming

Vanuit de BBV zijn er regels voor het nemen van winst en verlies bij positieve of negatieve (eigen) grondexploitaties. Dit is voor 2019 niet van toepassing in Stede Broec.

In onderstaande tabel staan de boekwaarden, het verloop hiervan in 2019 en het geraamde eindresultaat van de lopende projecten weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2019
Bouwgrond in exploitatie:					
Oosterweed	-150	150	0	0	0
Streekhof fase 4	3.921	86	0	0	4.007
Grondbanken zonder transformatie:					
Aankopen omgeving Ark	789	0	789	0	0
Totaal	4.560	236	789	0	4.007
Geraamde nog te maken kosten					0
Geraamde nog te realiseren opbrengsten					3.200
Geraamd eindresultaat					-807

In totaal is er in 2019 € 150.000 toegevoegd aan de boekwaarde. Tezamen met de nog te genereren kosten en opbrengsten komt het geraamde gezamenlijke eindresultaat voor de gemeente hiermee uit op circa € 807.000 negatief. Hier is in de begroting rekening mee gehouden.

Risicobeheersing

De lopende projecten betreffen allen ontwikkelingen waarbij de gemeente een faciliterende en kader stellende rol speelt. In deze projecten heeft de gemeente ook geen grondeigendommen (meer) en zijn de door de gemeente te maken kosten verhaalbaar op de ontwikkelaars.

Strategische gronden

De gronden behorende bij het Centrumplan Fase 5 zijn te classificeren als 'warme gronden'. Van hieruit mogen deze gronden gewaardeerd worden tegen de toekomstige bestemming. In den regel is dit een hogere waarde dan de waarde onder de huidige bestemming en de aankoop-/ boekwaarde. Voor de jaarrekening 2019 zijn deze gronden opnieuw gewaardeerd door een taxateur.

Het stuk akkerland (HES zone), waar geen concrete ontwikkel of toekomstplannen voor zijn is te classificeren als een reguliere strategisch grond en moet vandaaruit gewaardeerd worden

tegen de huidige bestemming. Voor de jaarrekening 2019 zijn deze gronden eveneens gewaardeerd door een taxateur.

De gronden behorende bij de toekomstige ontwikkeling van Florapark en Molensloot hoeven niet gewaardeerd te worden en vormen geen risico voor de gemeentebegroting. Dit omdat de gemeente geen economisch eigenaar is en omdat via een koop- en leningconstructie de boekwaarde van deze gronden gedekt en gegarandeerd zijn.

Reserves en voorzieningen

Het reserve grondbedrijf bedraagt per 31-12-2019 € 728.000. Hierin zijn geen mutaties gedaan in 2019.

De voorziening bedraagt per 31-12-2019 € 982.000. Dit voor de projecten Streekhof fase 4 (Centrum ontwikkeling) en Plan Zwaan.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Lasten

Programma	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Bestuur en ondersteuning	3.014	3.928	4.666
Veiligheid	1.439	1.537	1.491
Beheer openbare ruimte	4.677	4.863	4.066
Economie	409	400	462
Samenleving	28.153	32.192	31.539
Milieu	4.063	4.210	4.364
Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling	1.698	9.561	2.017
Algemene dekkingsmiddelen	1.038	965	1.126
Overhead	4.291	4.495	4.599
Vennootschapsbelasting			0
Totaal lasten	48.781	62.153	54.330

Baten

Programma	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Bestuur en ondersteuning	299	1.007	1.393
Veiligheid	5	5	6
Beheer openbare ruimte	65	143	169
Economie	69	58	186
Samenleving	6.063	6.426	6.398
Milieu	4.785	5.004	5.091
Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling	303	7.397	763
Algemene dekkingsmiddelen	35.651	36.247	36.660
Overhead	93	93	188
Totaal baten	47.333	56.380	50.855

Programma	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Stortingen reserves:			
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	0	0	0
Reserves Economie	0	0	0
Reserves Samenleving	0	0	0
Reserves Milieu	10	10	10
Res. Volkshuisvest., Ruimtel.ord. en Stedel. vern.	0	0	0
Reserves algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	1.207	1.207
Mutaties in reserves: overhead	0	0	0
Totaal stortingen	10	1.217	1.217

Programma	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Onttrekkingen reserves:			
Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	-13	-11
Reserves Beheer openbare ruimte	-173	-273	-166
Reserves Economie	0	0	0
Reserves Samenleving	-658	-806	-802
Reserves Milieu	0	-40	-40
Res. Volkshuisvest., Ruimtel.ord. en Stedel. vern.	0	0	0
Reserves algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	-2.610	-2.610
Mutaties in reserves: overhead	-642	-642	-640
Totaal onttrekkingen	-1.473	-4.383	-4.269
Totaal mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	16	-2.606	-422

Programma	Jaarstukken Begroting			
	2019	2020	2021	2022
Saldo van baten en lasten	-3.475	-1.024	4	365
Saldo mutaties reserves	3.053	913	729	554
Begrotingssaldo na bestemming	-422	-112	734	919
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-319	414	-10	0
Structureel begrotingssaldo	-743	302	724	919

Overzicht van incidentele baten en lasten

Gemeenten zijn verplicht om een overzicht van incidentele lasten en baten in hun jaarstukken op te nemen. Het onderscheid tussen de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' is in het BBV niet vastomlijnd gedefinieerd. In het BBV staat wel als hulpmiddel opgenomen dat bij de nadere invulling van het begrip 'incidenteel' gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

De commissie-BBV heeft een vernieuwde notitie 'incidentele baten en lasten' vastgesteld. Volgens deze notitie betreffen Incidentele baten en lasten die posten die het begrotingsaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid dan wel een eindig doel hebben. Stellige uitspraak in deze notitie is dat voor de in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen posten een nadere toelichting is vereist.

Lasten:

Programma	omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk	Vershil
1	Bijdrage DeSom	184	184	0
1	Verkiezingen	35	35	0
3	Implementeren alternatieven TF signaal	25	25	0
7	Invoering omgevingswet	198	19	179
overhead	Vorbereiding vervanging software	50	50	0
overhead	Vervanging intranet	5	5	0
overhead	Programma Harmonisatie informatielandschap Westfriesland	143	107	36
overhead	SED perspectief	560	560	0
diversen	Onderhoud gebouwen	96	96	0
diversen	Actualisatie MJOP gebouwen	13	0	13
2	regionale analist			
	oftermijning	10	0	10
1	Zaaksysteem	20	20	0
1	Scanstraat	19	19	0
3	Bestek groot onderhoud asfaltverhardingen*	110	104	6
3	Vorbereiding werf	10	8	2
3	Constructieve herberekening bruggen	60	60	0
4	Bewegwijzering toerisme	3	4	-1
5	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	29	26	3
5	Onderhoud- en restauratiesubsidie gemeentelijke monumenten	6	6	0
5	Brandveiligheid bibliotheek	54	27	27
5	Aanpassing warmte-installatie Streekbospaviljoen	26	0	26
5	Up-to-date archief	47	72	-25
6	Klimaat/duurzaamheid	20	20	0
6	Circulaire economie	10	0	10
7	Lokale woonvisie	20	14	6
7	Visie ontwikkeling Broekerhaven	20	3	17
7	Revitalisering Centrale zone	40	25	15
7	Centrumplan	700	211	489
1	buurtbemiddeling 2019	13	11	1

2	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (wvvgz)	11	19	-8
5	Vorbereiding nieuwe wet inburgering	25	25	0
1	Aanpassing Rechtspositiebesluit raad	6	6	0
3	Onderhoud wegen	69	69	0
3	Bestrijding eikenprocessierups	30	30	0
5	Onderhoud vastgoed sportaccommodaties	14	14	0
5	Veilig Thuis	12	0	12
5	Apparaatskosten WerkSaam	34	34	0
5	Inhuur wachtlijsten WMO	115	91	24
5	Inhuur resultaat gerichte inkoop	35	0	35
5	Traject leerlijnen	10	0	10
5	Inburgering en vreemdelingen	19	0	19
7	Wmo seniorenbeleid	6	6	0
7	Storting voorziening Oosterweed	85	85	0
6	CUP: evenredig woningaanbod	15	0	15
8	Dekking SED perspectief (storting algemene reserve	133	133	0
8	Storting reserve Precariobelasting in algemene reserve	1.074	1.074	0
6	CUP: welvaart voor toekomstige generaties	20	0	20
	totaal	4.239	3.297	942

Baten:

Programma	omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
7	Bouwleges	89	142	53
8	Compensatie AU voorbereiding nieuwe wet inburgering	25	25	0
3	Bijdragen van derden onderhoud wegen	69	90	21
3	Leges wegen	14	17	3
7	Activering kosten Oosterweed	85	85	0
2	Onttrekking reserve omgevingsfonds	13	11	-1
3	Baggeren spoorloot (diepte 80cm)	100	100	0
5	Dekking CUP reserve Kunst- en cultuurfonds	50	50	0
5	Dekking CUP reserve sport en spelmateriaal	87	87	0
5	Dekking Sociaal Domein	360	360	0
6	Dekking CUP reserve Duurzaamheidsfonds	40	40	0
8	Dekking overhevelingsbesluit	1.335	1.335	0
8	Dekking SED perspectief	133	133	0
8	Onttrekking reserve precariobelasting	1.074	1.074	0
8	Dekking CUP Algemene reserve	68	68	0
	totaal	3.541	3.616	75

Toelichting op de incidentele baten en lasten:

Bijdrage DeSom	DeSom heeft de bijdrage in rekening gebracht.
Verkiezingen	De verkiezingen zijn gehouden.
Invoering omgevingswet	Er zijn niet bestede middelen voor de omgevingswet, vanwege trage opstart programma's.
Vorbereiding vervanging software	De kosten hiervoor lopen via de SED begroting.
Programma Harmonisatie informatielandschap Westfriesland	Het Programma Harmonisatie informatielandschap loopt via de SED organisatie. Niet alle middelen zijn hiervoor besteed.
SED perspectief	De kosten voor SED perspectief zijn voor 2020 binnen SED lager uitgevallen dan begroot. Het incidentele bedrag is wel besteed.
Onderhoud gebouwen	De storting in de voorziening Meerjaren Onderhoud Gebouwen is gedaan conform de begroting.
Bestek groot onderhoud asfaltverhardingen	In het kader van groot onderhoud wegen is in 2018 de voorbereiding en aanbesteding afgerond van het bestek voor groot onderhoud asfaltverhardingen. Het bestek is gegund aan aannemer Van Gelder. De werkzaamheden zijn gestart in 2018 en afgerond in 2019.
Constructieve herberekening bruggen	In 2018 zijn de wettelijk vereiste constructieve herberekeningen bruggen uitgevoerd, ten laste van het daarvoor beschikbaar gestelde budget van € 120.000. Dit budget is voor 50% aangewend in 2018. In 2019 zijn de laatste herberekeningen gedaan.
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	In 2018 is van de gemeente Hoorn een bedrag ontvangen van € 61.600. Hierover heeft de raad in het voorjaar van 2018 een informerende raadsbrief ontvangen. Met deze middelen heeft het College acties uitgevoerd die voortvloeien uit de toekomstvisie MO BW .
Brandveiligheid bibliotheek	De gemeente participeert met de bibliotheek in de Vereniging Van Eigenaren (VVE) van fase 3a van het WC Streekhof. De VVE is door de veiligheidsregio geconfronteerd met tekortkomingen op brandpreventief gebied. Het gaat om technische tekortkomingen op de grenzen van passages / corridors/ deuren / beglazing en winkels, en daarnaast om de kwaliteit van zgn. doorvoeringen van kabels en leidingen. De verplichte maatregelen gelden voor het hele winkelcentrum. De werkzaamheden zijn afgerond.
Aanpassing warmte-installatie Streekbospaviljoen	De kosten voor de aanpassing van de warmte-installatie zijn eind 2018 gemaakt. In 2019 heeft de VVE geen kosten meer doorbelast.
Up-to-date archief	De dossiers zijn aan het Westfries Archief overgedragen.
Onderhoud wegen	De onderhoudskosten klein en groot onderhoud elementenverhardingen zijn omhoog gegaan door herstellen van schades door derden (degeneratiekosten). Hier staan hogere opbrengsten tegenover.
Inhuur wachtlijsten WMO	Om er voor te zorgen dat er geen wachtlijsten zullen ontstaan binnen het Sociaal Domein en dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering wordt

	verbeterd, heeft de afdeling samenleving specifieke formatie ingehuurd om de vaste medewerkers te ontlasten en te bouwen aan een structuur die op termijn er voor zal zorgen dat er adequaat ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen, met name in het Sociaal Domein.
Inhuur resultaat gerichte inkoop	De kosten voor de inhuur zijn in 2019 hiervoor besteed.
Storting voorziening Oosterweed	De kosten voor Oosterweed zijn geactiveerd.
Dekking SED Perspectief (storting algemene reserve)	De vrijval van de reserve SED perspectief is gestort in de algemene reserve.
Storting reserve Precariobelasting in algemene reserve	De reserve precariobelasting is vrijgevallen. Hierna is het bedrag gestort in de algemene reserve.

Bouwleges	Er zijn meer vergunningen verleend voor seriematige woningbouw in de wijk Waterweide (in totaal 88 woningen in 2019). Dit heeft geleid tot een hogere legesopbrengst.
Compensatie AU voorbereiding nieuwe wet inburgering	de compensatie is via de algemene uitkering ontvangen.
Bijdragen van derden onderhoud wegen	Er zijn meer bijdragen van derden ontvangen dan werd verwacht.
Activering kosten Oosterweed	De kosten voor Oosterweed zijn geactiveerd.
Baggeren spoorloot (diepte 80cm)	Een deel van de reserve baggeren is vrijgevallen doordat is besloten om de spoorloot te baggeren tot een diepte van 80 in plaats van 100 cm.
Dekking CUPS reserve Kunsten cultuurfonds	Onttrekking aan de reserve ter dekking van het CUP.
Dekking CUPS reserve sport en spelmateriaal	Onttrekking aan de reserve ter dekking van het CUP.
Dekking Sociaal Domein	Ter dekking van het tekort in het Sociaal Domein is deze onttrekking aan de reserve Sociaal Domein begroot.
Dekking CUPS reserve Duurzaamheidsfonds	Onttrekking aan de reserve ter dekking van het CUP.
Dekking overhevelingsbesluit	Het overhevelingsbesluit wordt gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve.
Dekking SED perspectief	Onttrekking aan de reserve ter dekking van het CUP.
Onttrekking reserve precariobelasting	De reserve precariobelasting is vrijgevallen. Hierna is het bedrag gestort in de algemene reserve.
Dekking CUPS Algemene reserve	Onttrekking aan de reserve ter dekking van het CUP.

Overzicht van toevoegingen en onttrekkingen reserves

Toevoeging aan reserves	Begroting incl. wijzigingen	Begroting incl. wijzigingen waarvan structureel	Rekening 2019	Rekening 2019 waarvan structureel
Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Veiligheid	0	0	0	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0
Samenleving	0	0	0	0
Milieu	10	10	10	10
VHROSV	0	0	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal	10	10	10	10
Onttrekkingen aan reserves	Begroting incl wijzigingen	Begroting incl wijzigingen waarvan structureel	Rekening 2019	Rekening 2019 waarvan structureel
Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Veiligheid	11	0	11	0
Verkeer en vervoer en openbaar groen	166	173	166	66
Economie	0	0	0	0
Samenleving	802	309	802	305
Milieu	40	0	40	0
VHROSV	0	0	0	0
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	3.583	82	3.583	80
Totaal	4.602	564	4.602	451

Begrotingsafwijkingen in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Lasten				
Progr	Product	Toelichting	Bedrag x € 1.000	Aard van de afwijking
1	Bestuur	Door de dalende rekenrente en een wijziging in de sterftetabel (mensen worden gemiddeld ouder), is er een gat ontstaan tussen de hoogte van onze voorzieningen en het beoogde doelkapitaal van € 312.000. Daarnaast moeten we in 2019 het wachtgeldkapitaal voor één van onze oud-wethouders aanvullen. Dit bedrag van € 313.000 storten we eenmalig en geldt voor de hele verwachte looptijd van het wachtgeld.	-625	Betreft een wettelijke verplichting op basis van BBV, deze weegt niet mee in het oordeel.
1	Bestuur	De bijdrage van DeSom wordt door de DeSom in rekening gebracht bij de gemeente. Ook de losse aankopen die bij DeSom gedaan worden. Deze aankopen worden niet begroot bij de gemeente, wel bij de SED. De totale kosten van DeSom worden doorbelast aan de SED. Vandaar dat er zowel bij de baten als bij de lasten een verschil ontstaat.	-192	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
4		Het is verplicht om rente toe te rekenen aan de boekwaarde van de grondexploitaties. Verwacht werd dat deze boekwaarde van de gronden in 2019 nihil zou zijn. De gronden zijn echter nog niet verkocht, waardoor er rente aan dit programma moet worden toegerekend. Aan andere investeringen op andere programma's wordt nu minder rente toegerekend. Zie ook de toelichting op programma 3. De rente welke is toegerekend aan de GREX is gestort in de voorziening sanering Grondbedrijf.	-62	Betreft een wettelijke verplichting op basis van BBV, deze weegt niet mee in het oordeel.
6	Riolering	De overschrijding wordt met name veroorzaakt door een hogere storting in de voorziening riolering. Er was een onttrekking van € 11.000 begroot. De werkelijke storting is € 272.000.	-154	Betreft een wettelijke verplichting op basis van het BBV en deze weegt niet mee in het oordeel.
	Overhead	De kostenoverschrijding op overhead heeft voor een groot deel te maken met de SED bijdrage. Tevens is er een BTW-nadeel door de afschaffing van de koepelvrijstelling bij de SED.	-138	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde

				opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeekkende omzet.
	Algemene dekkingsmiddelen	Door de grote stijging in het aantal bezwaren op de WOZ aanslag zijn de kosten met betrekking tot de WOZ ook gestegen.	-71	Betreft een budgetoverschrijding van 71.000 met betrekking tot de lasten die samenhangen met waarderingsactiviteiten (WOZ) die past binnen het bestaande beleid, maar waarbij een verhoging van het budget niet tijdig heeft plaatsgevonden. Deze begrotingsafwijking is niet rechtmatig en telt om deze reden mee in het accountantsoordeel.
	Algemene dekkingsmiddelen	Het renteresultaat zorgt voor een nadeel van € 33.000 op dit programma. Hierdoor is de toegerekende rente aan de overige taakvelden lager.	-33	Betreft een wettelijke verplichting op basis van BBV, deze weegt niet mee in het oordeel.

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>	313	323
Bijdrage in activa van derden	313	323
<u>Materiële vaste activa</u>	48.349	45.674
- Investerings met een economisch nut	38.014	37.591
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.747	4.651
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	5.588	3.432
<u>Financiële vaste activa</u>	25.226	28.073
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	116	116
- Leningen aan woningbouwcorporaties	10.453	11.452
- Overige langlopende leningen u/g	14.657	16.506
Totaal vaste activa	73.889	74.072
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>	2.942	3.064
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.938	3.059
- Gereed product en handelsgoederen	3	5
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	8.170	7.942
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.751	2.948
- Vorderingen op openbare lichamen	5.183	3.669
- Overige vorderingen	1.236	1.325
<u>Liquide middelen</u>	365	245
- Kassaldi	2	2
- Banksaldi	362	243
<u>Overlopende activa</u>	651	825
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op een uitkering met een specifiek bestedingsdoel	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	651	825
Totaal vlottende activa	12.128	12.078
TOTAAL ACTIVA	86.017	86.150

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>	16.534	20.008
- Algemene reserve	4.311	4.174
- Bestemmingsreserves	12.645	15.501
- Resultaat na bestemming (nog te bestemmen resultaat)	-422	333
<u>Voorzieningen</u>	7.188	5.994
- Voorz. verpl. verliezen en risico's	0	1.180
- Egalisatievoorzieningen	0	1.223
- Van derden verkregen middelen met een specifieke aanwendingsrichting	7.188	3.591
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</u>	53.499	54.455
- Onderhandse leningen:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.342	51.298
* Overige binnenlandse sectoren	3.157	3.157
- Waarborgsommen	0	0
<i>Totaal vaste passiva</i>	77.221	80.457
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	5.823	2.535
- Overige schulden	1.824	2.535
<u>Overlopende passiva</u>	2.975	3.160
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;	2.628	2.830
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	0	2
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	347	328
<i>Totaal vlottende passiva</i>	8.798	5.694
TOTAAL PASSIVA	86.017	86.150
Het totaal van de verstrekte waarborgen	22.378	19.899
Het totaal van de garantstellingen	8.878	8.878

Waarderingsgrondslagen

Bij de beoordeling van de balansposten en het jaarresultaat is het van belang te weten op welke grondslagen de waardering hiervan berust. Daarom wordt de toelichting op de balans voorafgegaan door een korte uiteenzetting van deze grondslagen.

In het algemeen worden bij waardering van balansposten en bepaling van het resultaat de volgende beginselen in acht genomen:

- matching-beginsel:
kosten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de periode waaraan de met die kosten behaalde opbrengsten worden toegerekend
- realisatie-beginsel:
de opbrengst wordt toegerekend aan de periode waarin de prestatie wordt geleverd en de opbrengst met zekerheid kan worden vastgesteld
- bestendigheidsbeginsel:
alleen indien gegronde redenen daartoe aanleiding geven, kunnen de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden gewijzigd. Dergelijke wijzigingen moeten worden vermeld in de jaarrekening

Waardevermindering van activa (bijvoorbeeld als gevolg van gebruik of veroudering) kan tot uitdrukking worden gebracht door afschrijving: een verlaging van de boekwaarde op de balans, welke ten laste komt van de rekening van baten en lasten. Op deze wijze kunnen ook de lasten van immateriële vaste activa worden 'verdeeld' over meerdere jaren.

Veel gehanteerde methoden daarbij zijn:

- lineair: het bedrag aan afschrijving is elk jaar hetzelfde;
- annuïtair: het totaalbedrag aan rente en afschrijving is elk jaar hetzelfde (jaarlijks stijgt het afschrijvingsbestanddeel en daalt het rentebestanddeel);

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders wordt vermeld.

Waarderingsgrondslagen voor activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde. Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikneming van het gerelateerde materiële vast actief en wordt in vijf jaar afgeschreven.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening. Boeterente mag worden afgeschreven in een periode die maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

De bijdragen in de activa in eigendom van derden worden afgeschreven over de te verwachten gebruiksduur.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

De materiële vaste activa worden over het algemeen lineair afgeschreven. Een aantal schoolgebouwen (inclusief inventaris) en het merendeel van de rioleringswerken worden bij wijze van uitzondering annuïtair afgeschreven, waarbij aansluiting is gezocht bij rijksvergoedingen (in het verleden).

De levensduur van de materiële vaste activa (op basis waarvan de afschrijvingen worden bepaald) staat niet per definitie vast. In het algemeen echter worden de volgende termijnen gehanteerd:

- gebouwen: afschrijving in 40 jaar
- rioleringswerken: afschrijving in 25 jaar
- technische installaties: afschrijving in 15 jaar
- inventaris: afschrijving in 10 jaar

Voor bepaalde activa welke zijn geactiveerd voor de huidige verordening 212 is een afwijkende afschrijvingstermijn gehanteerd. Bijvoorbeeld voor schoolgebouwen is een afschrijvingstermijn 30 jaar of 50 jaar gehanteerd. Dit is conform besluitvorming in het verleden (voor verordening 212).

Ten aanzien van de afschrijving wordt het volgende regime wordt gehanteerd:

- Op gronden wordt niet afgeschreven
- De te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn van wegen, wegconstructies, rotondes, verkeerslichtinstallaties en openbare verlichting vaststellen op 15 jaar
- De te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn van bruggen, viaducten en overige grotere kunstwerken vaststellen op 20 jaar
- Te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn van overige activa (veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, inventaris, etc.) vaststellen op 10 jaar
- Te verwachten gebruiksduur van automatiseringsproducten vaststellen op 3 tot 5 jaar, afhankelijk van de op dat moment gangbare ervaringsnormen
- De te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn van voertuigen, gereedschappen en overige materiaal vaststellen naar op dat moment gangbare ervaringsnormen
- Een andere te verwachten gebruiksduur en afschrijvingstermijn dan hierboven genoemd moet worden gemotiveerd

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, worden afgeschreven conform de hierboven genoemde afschrijvingstermijnen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investerings met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investerings te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investerings die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Gronden die tot en met 2015 onder de voorraden werden opgenomen als niet in exploitatie genomen gronden(NIEGG) worden met ingang van 2016 tegen dezelfde boekwaarde geclassificeerd onder de materiële vaste activa. Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van vier jaar. Uiterlijk 31 december 2019 zal een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan zal dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Voorraden

De voorraad onderhanden werk (bouwgrondexploitatie) wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De nog niet in exploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd op basis van marktwaarde. De voorraad handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde.

Overige activa

De vorderingen en liquide middelen en het saldo met betrekking tot het schatkistbankieren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren is voor de Gemeente Stede Broec € 366.000.

Waarderingsgrondslagen voor passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves en de bestemmingsreserves, evenals het jaarresultaat (= saldo van baten en lasten). De reserves worden op de balans opgenomen tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de per 31 december 2017 voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover hiervan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

Tevens zijn er egalisatievoorzieningen opgenomen.

Ook zijn onder de voorzieningen van derden verkregen middelen opgenomen die specifiek besteed moeten worden opgenomen.

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Evenals de verstrekte leningen worden de vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar (langlopende opgenomen leningen) gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met het totaal van de aflossingen. De looptijd van de leningen varieert, maar is minimaal 10 jaar. De leningen worden lineair of annuïtair over de looptijd afgelost.

Op de balans per 31 december 2018 zijn de door diverse projectontwikkelaars voorgefinancierde gronden als afzonderlijke posten opgenomen. Deze passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De verschuldigde rente wordt jaarlijks bijgeschreven.

Overige (= vlottende) passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording gemeenten daarvoor geeft.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het dienstjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden overlopende en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De baten en lasten worden bruto verantwoord: baten en lasten worden ongesaldeerd opgenomen.

De resultaten van de afgesloten complexen bouwgrondexploitatie worden in beginsel verrekend met de reserve grondbedrijf. Deze methodiek heeft tot gevolg dat de resultaten van de afgesloten complexen niet in het jaarresultaat na bestemming tot uitdrukking worden gebracht.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd kunnen worden aangemerkt (realisatieprincipe). Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Bij de bepaling van de baten inzake de algemene uitkering is uitgegaan van de septembercirculaire 2019.

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerde- ringen	Afschrijvingen/ aflossinge	Overige vermind- eringen	Boekwaarde 31-12-2019
Bijdragen in activa van derden	323	0	10	0	313
Totaal	323	0	10	0	313

Materiële vaste activa zijn stoffelijke activa dan wel bezittingen die gedurende een langere periode in het productie- of dienstenproces worden ingeschakeld, zoals gronden, gebouwen, machines en terreinen. Over grond wordt niet afgeschreven: grond slijt niet en daalt dus ook niet in waarde. Eventuele kosten van sloop van gebouwen dienen te worden verdisconteerd in de boekwaarde van die gebouwen.

In het onderstaande overzicht wordt het verloop van de materiële vaste activa met *economisch nut* weergegeven

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2018	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijving	Bijdrage van derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	8.560	755	0	1	0	0	9.314
Woon- ruimten	85	0	0	2	0	0	83
Gebouwen	26.846	1.251	0	1.333	0	0	26.764
Vervoer- middelen	61	0	0	17	0	0	44
Machines, apparaten en installaties	569	0	0	72	0	0	497
Overige	1.470	0	0	159	0	0	1.311
Totaal	37.591	2.006	0	1.584	0	0	38.013

De investeringskredieten van overige investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investeringsbudget t 2019	Werkelijk Besteed 2019	Restant budget 2019	Restant budget 1-1-2020
Openbare verlichting (cf beheerplan)	0.000	0.000	0.000	0.000
Investering clubgebouw Nassaupark	219.000	0.000	219.000	219.000
OVL vervanging TF schakeling	25.000	25.000	0.000	0.000
Vervanging lichtmasten OVL	68.000	66.000	2.000	2.000
Vervanging armaturen OVL	133.000	11.000	122.000	122.000
Turnhal Bedrijfsweg 6, 6a, 6b Grootebroek	583.000	583.000	0.000	0.000
Turnhal Bedrijfsw. 6, 6a, 6b G'broek (grond)	592.000	592.000	0.000	0.000
Terugkoop brandweerkazerne De Tocht (gebouw)	0.000	668.000	-668.000	-668.000
Terugkoop brandweerkazerne De Tocht (grond)	0.000	163.000	-163.000	-163.000
Totaal	1.620.000	2.108.000	-488.000	-488.000

Het verloop van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeer- deringen	Afschrijvingen	Extra afschrijving	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2019
Grond-, weg- en waterbouw werken	4.651	303	207	0	0	4.747
Totaal	4.651	303	207	0	0	4.747

De investeringskredieten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investeringsbudget t 2019	Werkelijk Besteed 2019	Restant budget 2019	Restant budget 1-1-2020
Investeringen GRP	2.114.000	303.000	1.812.000	1.812.000
Totaal	2.114.000	303.000	1.812.000	1.812.000

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2019
<i>Maatschappelijk nut vóór 2017</i>						
Grond-, weg- en waterbouw werken	482	0	0	44	0	438
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>						
Grond-, weg- en waterbouw werken	2.890	2.277	0	72	0	5.095
Overige	61	0		6	0	55
Totaal	3.433	2.277	0	122	0	5.588

De investeringskredieten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Investeringsbudget 2019	Werkelijk Besteed 2019	Restant budget 2019	Restant budget 1-1-2020
Vervanging bruggen	180.000	50.000	130.000	130.000
Investering kade de Kolk	142.000	55.000	87.000	87.000
Aanpassen infrastructuur burgemeester Boonlaan	29.000	9.000	20.000	20.000
Krediet centrum	1.850.000	1.073.000	777.000	777.000
Vervangen Raadhuislaan	544.000	439.000	104.000	104.000
			0.000	0.000
Kunstwerken conservering constructieonderdelen	11.000	3.000	8.000	8.000
Kunstwerken vervangen onderdelen	238.000	99.000	139.000	139.000
Kunstwerken vervangen complete objecten	113.000	67.000	46.000	46.000
Vervangen elektrische onderdelen (De Overhaal)	122.000	2.000	120.000	120.000
Vervangen beschoeiingen	189.000	170.000	19.000	19.000
Speelreinen	0.000	23.000	-23.000	-23.000
Vervangen wegen	44.000	0.000	44.000	44.000
Fietspad noordelijke groenstrook	0.000	184.000	-184.000	-184.000
Totaal	3.461.000	2.175.000	1.286.000	1.286.000

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa vallen de verstrekte langlopende leningen en de deelnemingen in (overheids)bedrijven door middel van aandelen. Daarnaast zijn hier de bijdragen in activa van derden onder opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Afschrijvingen/ aflossingen	Overige verminderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	116	0	0	0	116
Leningen aan woningbouwcorporaties	11.451	0	998	0	10.453
Overige leningen	16.506	14	1.863	0	14.657
Totaal	28.073	14	2.861	0	25.226

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën.

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	winstneming	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.560	236	789	0	4.007
Saldo voorziening sanering grondbedrijf	-1.501	86	519	0	-1.068
Gereed product en handelsgoederen	5	11	13	0	3
Totaal	3.064	161	1.321	0	2.942

In de balans is de voorziening grondbedrijf reeds in mindering gebracht op de posten "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

Van de voorraad *onderhanden werk* kan het volgende verloopoverzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2019
Bouwgrond in exploitatie:					
Oosterweed	-150	150	0	0	0
Streekhof fase 4	3.921	86	0	0	4.007
Grondbanken zonder transformatie:					
Aankopen omgeving Ark	789	0	789	0	0
Totaal	4.560	236	789	0	4.007
Geraamde nog te maken kosten					0
Geraamde nog te realiseren opbrengsten					3.200
Geraamd eindresultaat					-807

Er kan worden gesteld dat als gevolg van actuele economische ontwikkelingen er onzekerheid bestaat of gemaakte kosten nog zullen worden goedge maakt door nog te realiseren opbrengsten. In belangrijke mate is in deze onzekerheid voorzien middels de Voorziening grondbedrijf. De geraamde nog te maken kosten betreffen de kosten voor het bouwrijpmaken van Streekhof fase 4. De geraamde nog te realiseren opbrengsten betreffen die van het Streekhof. Het geraamde eindresultaat is negatief, dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door Streekhof fase 4 en wordt opgevangen door de voorziening grondbedrijf. Oosterweed is financieel afgewikkeld.

De vermindering betreffende Aankopen omgeving Ark bestaat voor € 519.000 uit een onttrekking uit de voorziening sanering Grondbedrijf en voor € 270.000 aan verkoop gronden.

De post "gereed product en handelsgoederen" betreft:

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaarde 31-12-2019
Eigen verklaringen	5	11	13	3
Totaal	5	11	13	3

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De balanspost vorderingen wordt als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	3.669	5.183
Overige vorderingen	1.772	1.686
Betaalde waarborgsommen	4	4
Saldo voorziening dubieuze debiteuren	-52	-55
Saldo voorziening bijstand besluit zelfstandigen	-399	-399
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.948	1.751
Totaal	7.942	8.170

De belangrijkste vorderingen op openbare lichamen betreffen:

- Belastingdienst € 3.975.000
- SED organisatie € 899.000
- RSW € 202.000

De vordering op de Belastingdienst betreft de BTW- en BCF-aangifte 2019 en de vordering op SED betreft een verrekening van de afrekening met de bijdrage 2019 aan SED.

In het kader van de Wet financiering decentrale overheden zijn gemeenten verplicht een overzicht op te nemen van de gelden die gemiddeld per kwartaal buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	365,8575			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	231	227	226	264
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	135	139	140	102
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	48.781			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	48.781			

(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	365,8575			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.790	20.667	20.799	24.261
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	231	227	226	264

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
Kassaldi	2	2
Debetsaldi bank en giro	243	362
Totaal	245	364

Overlopende activa

Onder deze balanspost vallen de in het volgend dienstjaar nog te ontvangen bedragen die betrekking hebben op 2019.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	825	651
Totaal	825	651

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	4.174	1.207	-1.403	333	4.311
Bestemming resultaat vorig boekjaar	333	-	-	-333	0
Totaal	4.507	1.207	-1.403	-	4.311

Nadelige jaarresultaten, stortingen in voorzieningen en dekking van incidentele uitgaven kunnen worden onttrokken aan deze reserve.

De *toevoeging* in de algemene reserve:

- Storting vrijval reserve precariobelasting € 1.074.000
- Storting vrijval reserve SED perspectief 2018 € 333.000

De *onttrekkingen* van de algemene reserve:

- Overhevelingsbesluit 2018-2019 € 1.335.000
- Dekking CUPS € 67.500

De mutaties in de algemene reserve betreffende het *jaarresultaat 2018*:

- Toevoeging jaarresultaat 2018 € 333.000

Bestemmingsreserves

	boekwaarde 1-1-2019	Vermeerderingen	Verminderen	boekwaarde 31-12-2019
<u>Reserves ter dekking van kapitaallasten:</u>				
Praktijkschool	744	0	44	701
Martinuscollege	228	0	13	214
Scoutinggebouw	134	0	11	123
Legionella bestrijding gymzalen	20	0	6	13
Noodlokaal Molenwiek	37	0	12	24
Luie trap	7	0	0	7
Boogschuttersvereniging	85	0	3	82
Glijbaan de Kloet	28	0	12	16
Energiezuinige toepassingen atletiekbaan	17	0	1	17
Buitendienst	1.646	0	57	1.589
Uitbreiding 't Palet	971	0	42	928
Nieuwbouw De Streek/ Poseidon	237	0	7	231
Asbest Martinuscollege	1.267	0	51	1.216
Centrumgebied	2.802	0	66	2.736
Vrachtauto Buitendienst	4	0	1	3
Verlichting gemeentehuis	4	0	1	3
Verbouwing gemeentehuis	407	0	18	388
Brandmeldinstallatie	28	0	3	26
Huisvesting verenigingen	2.470	0	84	2.385
Verbouwing Postkantoor	132	0	7	125
Ringinstallatie gymzaal De Helt	8	0	1	7
Ringinstallatie gymzaal De Woud	9	0	1	8
Sportmateriaal sporthal De Flint	8	0	1	7
Speeltoestellen Watermolenweg	21	0	2	19
Speeltoestellen Waterhoen/Habijt	51	0	6	45
Totaal	11.364	0	452	10.912

Praktijkschool, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake de Praktijkschool.

- Bijdrage in kapitaallasten € 44.000 onttrekking

Martinuscollege, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake het Martinuscollege.

- Bijdrage in kapitaallasten € 13.000 onttrekking

Scoutinggebouw, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake het scoutinggebouw.

- Bijdrage in kapitaallasten € 11.000 onttrekking

Legionellabestrijding gymzalen, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake legionellabestrijding in de gymzalen De Horn, Oostersluis, De Helt en De Woud.

- Bijdrage in kapitaallasten € 6.000 onttrekking

Noodlokaal Molenwiek, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake het noodlokaal van de Molenwiek.

- Bijdrage in kapitaallasten € 12.000 onttrekking

Luie trap Zwembad de Kloet, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake de luie trap van Zwembad de Kloet

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking
(door afronding in het overzicht weergegeven als € 0)

Boogschuttersvereniging, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake het nieuwe gebouw voor de boogschuttersvereniging

- Bijdrage in kapitaallasten € 3.000 onttrekking

Glijbaan zwembad de Kloet, in de aanbiedingsbrief bij de begroting 2009 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld ten laste van de incidentele ruimte 2008, dit budget is gestort in deze reserve. Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de realisatie van een glijbaan in/om zwembad de Kloet.

- Bijdrage in kapitaallasten € 12.000 onttrekking

Energiezuinige toepassingen atletiekbaan, vanuit de reserve duurzaamheidsfonds is een bedrag gestort in deze reserve. Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de energiezuinige toepassingen bij de nieuwbouw van het gebouw bij de atletiekbaan.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Buitendienst, vanuit plan Industrieweg is een reserve gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de gemeentewerf van de buitendienst.

- Bijdrage in kapitaallasten € 57.000 onttrekking

Uitbreiding 't Palet, in de aanbiedingsbrief bij de begroting 2010 is een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van 't Palet. Dit budget is gestort in deze reserve. Jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de uitbreiding van 't Palet.

- Bijdrage in kapitaallasten € 42.000 onttrekking

Nieuwbouw reddingsbrigade De Streek/ kanovereniging Poseidon, reserve ter dekking van de kapitaallasten inzake de nieuwbouw reddingsbrigade De Streek/ kanovereniging Poseidon.

- Bijdrage in kapitaallasten € 7.000 onttrekking

Asbest Martinuscollege, jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de asbestsanering bij het Martinuscollege.

- Bijdrage in kapitaallasten en lasten t.b.v. de afwikkeling € 51.000 onttrekking

Investerings centrumgebied, jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de investeringen van het centrumgebied.

- Bijdrage in kapitaallasten € 66.000 onttrekking

Vrachtauto buitendienst, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake de aangeschafte vrachtauto t.b.v. de buitendienst.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Verlichting gemeentehuis, jaarlijkse dekking van een deel van de kapitaallasten inzake de verlichting in het gemeentehuis.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Verbouwing gemeentehuis, Reserve ter dekking van de kapitaallasten welke door SED worden doorbelast, in verband de verbouwing van het gemeentehuis.

- Bijdrage in kapitaallasten € 18.000 onttrekking

Brandinstallatie gemeentehuis, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de brandinstallatie van het gemeentehuis.

- Bijdrage in kapitaallasten € 3.000 onttrekking

Huisvesting verenigingen, ter voorbereiding op de ontwikkeling van accommodaties en ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten.

- Bijdrage in kapitaallasten € 84.000 onttrekking

Verbouwing Postkantoor, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de verbouwing van 't Postkantoor.

- Bijdrage in kapitaallasten € 7.000 onttrekking

Ringinstallatie gymzaal De Helt, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de ringinstallatie van gymzaal De Helt.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Ringinstallatie gymzaal De Woud, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de ringinstallatie van gymzaal De Woud.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Sportmateriaal sporthal De Flint, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de aanschaf van sportmateriaal van sporthal De Flint.

- Bijdrage in kapitaallasten € 1.000 onttrekking

Speeltoestellen Watermolenweg, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de plaatsing van speeltoestellen bij de Watermolenweg.

- Bijdrage in kapitaallasten € 2.000 onttrekking

Speeltoestellen Waterhoen/Habijt, vorming reserve voor de jaarlijkse dekking van de kapitaallasten inzake de plaatsing van speeltoestellen bij de Waterhoen en de Habijt.

- Bijdrage in kapitaallasten € 6.000 onttrekking

	boekwaarde 1-1-2019	Vermeerderingen	Verminderingen	boekwaarde 31-12-2019
Bestemmingsreserves:				
Grondbedrijf	728	0	0	728
Planschade	25	0	0	25
Omgevingsfonds	54	0	11	43
Baggeren	158	0	100	58
Kunst- en cultuurfonds	97	0	50	47
Faciliteiten kunst gemeentehuis	3	0	0	3
Stormschade	25	0	0	25
Duurzaamheidsfonds	30	10	40	0
Wachtgelden wethouders	199	0	0	199
Sociaal Domein	360	0	360	0
Precariobelasting	1.074	0	1.074	0
Sport- en spelmateriaal	129	0	87	43
SED perspectief	1.255	0	693	562
Totaal	4.137	10	2.415	1.733

Overige bestemmingsreserves

Grondbedrijf, reserve ter dekking van stortingen in voorzieningen voor grondexploitatie en dekking van incidentele aanschaffingen binnen de grondexploitatie. Batige resultaten van grondexploitaties en overige grondverkoop worden in deze reserve gestort.

Planschade, ter dekking van planschades.

Omgevingsfonds, bij de begroting 2008 is vastgesteld dat structureel een bedrag in dit fonds wordt gestort. Ook de Woonschakel stort een bedrag in dit fonds. Onttrekkingen worden gedaan ter dekking van investeringen in de openbare ruimte rondom huurwoningen.

- Dekking buurtbemiddeling € 11.000 onttrekking

Baggeren, egalisatiereserve t.b.v. exploitatieresultaten inzake Baggeren.

- Vrijval bezuinigingen. De spoorloot wordt nu op 80cm gebaggerd
€ 100.000 onttrekking

Kunst- en Cultuurfonds, bij omvangrijke werken wordt een nader te bepalen bijdrage aan deze reserve geraamd. Aanschaf en plaatsing van kunstwerken en kunstobjecten en kosten van culturele projecten en manifestaties worden uit deze reserve gedekt.

- Dekking CUPS € 50.000 onttrekking

Kunstexploitaties hal gemeentehuis. In de begrotingsraad van 2018 is er een reserve kunstexposities hal gemeentehuis ingesteld ten behoeve van facilitaire kosten met betrekking tot het houden van exposities in de hal van het gemeentehuis.

Stormschade, ten laste van de exploitatie een jaarlijkse 'fictieve premie' voor stormschade en winstuitkeringen inzake verzekeringen worden in deze reserve gestort. Stormschades aan niet-verzekerde eigendommen worden aan deze reserve onttrokken.

Duurzaamheidsfonds, bij de begroting 2008 is besloten incidenteel een bedrag van € 20.000 in dit fonds te storten. Onttrekkingen worden gedaan bij het vervullen van een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid en milieu. Hierbij kan gedacht worden aan roetfilters voor het wagenpark.

- Reguliere storting € 10.000 storting
- Dekking CUPS € 40.000 onttrekking

Wachtgelden wethouders, bij de jaarrekening 2008 is de voorziening wachtgelden wethouders op basis van regelgeving vrijgevallen en bij de bestemming van het resultaat is deze reserve gevormd. Onttrekkingen worden gedaan wanneer er wachtgeld moet worden uitbetaald.

Sociaal Domein met deze reserve worden de risico's in het sociaal domein opgevangen. Ook eventuele plussen en minnen bij de Huishoudelijke hulp Toelage en overige taakvelden binnen het sociaal domein, zoals mantelzorg en de WTCG/CER-gelden, worden verrekenend met deze egaliseringsreserve.

- Onttrekking conform besluit Najaarsnota 2018 € 360.000 onttrekking

Precariobelasting, reserve ter dekking van eventuele terugbetaling precariobelasting.

- Vrijval ten behoeve van algemene reserve € 1.074.000 onttrekking

Reserve sport en spelmateriaal, om te kunnen voldoen aan het vervangingsplan is de reserve gevormd, ter dekking van nieuw sport- en spelmateriaal culturele projecten en manifestaties worden uit deze reserve gedekt.

- Dekking CUPS € 87.000 onttrekking

SED perspectief, reserve ter dekking van de lasten van SED perspectief.

- Onttrekking ter dekking van de incidentele lasten van SED perspectief voor het jaar 2019. € 560.000 onttrekking
- Onttrekking doordat de lasten van SED perspectief in 2018 lager waren dan gepland. € 133.000 onttrekking

Voorzieningen

	boekwaarde 1-1-2019	Vermeerderingen	Verminderingen	boekwaarde 31-12-2019
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:</u>				
Pensioenen wethouders	901	312	56	1.157
Wachtgelden	279	314	59	534
Oosterweed	0	75		75
<u>Egalisatievoorzieningen</u>				
Groot onderhoud gebouwen	1.145	433	175	1.403
Voorziening groot onderhoud bruggen	55	190	97	148
Voorziening groot onderhoud waterwegen	23	21	33	11
<u>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden:</u>				
Voorziening Riolering	3.591	272	0	3.863
Totaal	5.994	1.617	420	7.191

Langlopende schulden

	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhandse leningen:				
- binnenlandse banken	51.298	3.000	3.956	50.342
- overige binnenlandse sectoren	3.157	0	0	3.157
Waarborgsommen	0	0	0	0
Totaal	54.455	3.000	3.956	53.499

De totale rentelast voor het jaar 2019 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2.036.000

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
Overige kortlopende schulden	2.535	5.823
Totaal	2.535	5.823

Overlopende passiva

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;	2.830	2.543
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2	0
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	328	347
	3.160	2.890

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren voor de volgende uitkeringen:

Uitkering met specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2019
<i>Ontvangen van het Rijk</i>				
OAB-gelden	2	-	2	0
Totaal	2	0	2	0

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume zijn als volgt onder te verdelen:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
Transitorische rentelasten geldleningen	233	212
Overige nog te betalen bedragen	2.597	2.416
	2.830	2.628

De transitorische rente over de opgenomen langlopende leningen (= langlopende schulden) is de rente die betrekking heeft op het dienstjaar 2019, maar die in 2020 wordt betaald.

Gewaarborgde geldleningen

Geldgevers	Geldnemers	%borgstelling	Hoofdsom	Schuld- restant 31-12-2018	Werk. garant- stelling	Schuld- restant 31-12-2019	Werk. garant- stelling
Nederlandse Waterschapsbank NV	De Woonschakel	50%	9.291	8.797	4.399	8.756	4.378
BNG	De Woonschakel	50%	36.000	31.000	15.500	36.000	18.000
Totaal			45.291	39.797	19.899	44.756	22.378

Garantstellingen

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019
CAW	7.506	7.506
Kredietbank	1	1
Veiligheidsregio	1.371	1.371
Totaal	8.878	8.878

* Voor het garantiebedrag 31-12-2019 van het CAW en Veiligheidsregio NHN zijn de garantiebedragen van 31-12-2018 opgenomen, omdat de werkelijke cijfers van CAW en Veiligheidsregio NHN niet bekend zijn ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente heeft geen belangrijke niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen.

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum: uitbraak Coronavirus

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de gemeente. Echter in de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 28 april 2020. Vergaande maatregelen zijn op dit moment niet uitgesloten. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in binnen- en buitenland. De uiteindelijke gevolgen zijn op dit moment niet te overzien.

Ook voor onze gemeente heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen en onzekerheden. Deze bestaan uit:

- Alle medewerkers werken zoveel als mogelijk vanuit huis en zijn voor onderlinge afstemming aangewezen op telefoon of digitale oplossingen;
- De gemeente onderzoekt welke ondersteuning mogelijk is om inwoners en bedrijven binnen de gemeente die in (financiële) moeilijkheden zijn gekomen te ondersteunen. Dit heeft impact op onze werkzaamheden die we op dit moment nog niet volledig kunnen overzien.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen en onzekerheden voor onze gemeente. Het Coronavirus heeft conform

de uitspraak van de commissie BBV geen directe financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Echter vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor onze gemeente.

- Kasstromen, zo heeft de gemeente uitstel van betaling voor de gemeentelijke belastingen verleend aan alle ondernemers tot 31 augustus 2020. Zo nodig kunnen ondernemers verder uitstel van betaling krijgen. De uitgestelde betaaltermijn geldt voor alle ondernemers met een inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Het risico op oninbaarheid van vorderingen zal toenemen;
- Doorschuiven van diverse beleidsactiviteiten, waardoor zaken later gerealiseerd worden dan gedacht;
- Inkomstenderving van gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen. Is het weerstandsvermogen van die partijen voldoende dit te kunnen opvangen?;
- Landelijk ingestelde regelingen zoals de "Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers" of een toename aan zelfstandigen die een beroep doen op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen.
- Er wordt een nieuwe economische recessie verwacht. Dit zal leiden tot een grotere werkloosheid die zich door kan vertalen naar een groter beroep op bijstand. Normaliter worden gemeenten hiervoor zo nodig gecompenseerd door het Rijk (t-2) al dan niet met maatwerk (voorfinanciering, bijvoorbeeld). Een economische recessie kan ook impact hebben op bijvoorbeeld onze grondexploitaties als gevolg van vertraging in de uitgifte;
- Het kabinet gaat in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over de mogelijkheid om (voorlopige) lokale aanslagen aan ondernemers stop te zetten en al opgelegde aanslagen aan bedrijven in te trekken. Het gaat hierbij vooral om toeristenbelasting.

De uiteindelijke financiële impact van bovenstaande zaken is op dit moment redelijkerwijs niet in te schatten.

Wij verwachten qua liquiditeit geen problemen omdat wij zonder problemen bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten geld kunnen lenen. Gezien de huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt zijn daar geen of nauwelijks rentelasten aan verbonden.

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het gemeentebestuur heeft passende maatregelen genomen of zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.

Emu-saldo

De Jaarrekening 2019 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2019. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2019 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2019 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2019 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Eurozone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2019 bedraagt 0,3% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

Omschrijving	2019
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.475
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	2.665
3. Mutatie voorzieningen	1.194
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-123
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	
Berekend EMU-saldo (+1-2+3-4-5)	-4.823

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Stede Broec

De WNT is van toepassing op Gemeente Stede Broec. Het voor Gemeente Stede Broec toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,00 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	A. Huisman-Vlaar	W.P.A. Hermans
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.416	73.324
Beloningen betaalbaar op termijn	16.901	12.055
<i>Bezoldiging¹</i>	114.317	85.379
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1 Let op! In vorige versies van dit Verantwoordingsmodel stond hier "Subtotaal". Ter vereenvoudiging van het model is dit gewijzigd in "Bezoldiging". Vul hier net als voorheen de som in van de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn. Inhoudelijk verandert er niets.

Gegevens 2018		
bedragen x € 1	A. Huisman-Vlaar	W.P.A. Hermans
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96.666	65.544
Beloningen betaalbaar op termijn	15.799	10.945
<i>Bezoldiging</i>	112.465	76.489
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d.

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verantwoording Specifieke Uitkering

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020						
OCW	D8	Onderwijsachterstandenb eleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 165, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindercentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	
			Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03
			€ 266.344	€ 0	€ 0	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordinginformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07
OCW	D9	Onderwijsachterstandenb eleid 2011-2018 (OAB)	Correctie besteding 2018 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 165, eerste lid WPO).	Correctie besteding 2018 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO).	Correctie besteding 2018 aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindercentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO).	Opgeboekte reserve ultimo (jaar T-1)
			Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03
		Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	€ 0	€ 0	€ 0	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordinginformatie
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordinginformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen. Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)	
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie e.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie e.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie e.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)		
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 12		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
			Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitgevoerd aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordingsinformatie hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 06	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		060532 Gemeente Stede Broec	€ 3.178.774	€ 32.061	€ 226.494	€ 1.325	€ 44.513		
		Hieronder verschijnt de gemeente (code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie e.g.v. art. 10d Participatiewet	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie e.g.v. art. 10d Participatiewet	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 12		
		€ 0	€ 0	€ 28.545	€ 0	€ 0	€ 140.086		
		060532 Gemeente Stede Broec	€ 1.954						
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gewestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gewestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee					
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09					
		€ 0	€ 0	Nee					
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gewestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gewestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06	
		€ 0	€ 5.305	€ 23.981	€ 118.842	€ 6.248	€ 20.112		
		060532 Gemeente Stede Broec	€ 5.305	€ 23.981	€ 118.842	€ 6.248	€ 20.112		
		Hieronder verschijnt de gemeente (code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Baten (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 11	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 12		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verspreiding (jaar T) Ontvengende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verspreiding (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verspreiding (jaar T) Overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	
			Gemeenten						
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06	
		€ 245.159	Totale sportuitgaven gemeente Stede Broec	€ 330.416	€ 55.221	€ 190.847	€ 83.348		
		Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Oveng (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld			
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11			
		€ 0	330416	134,16%		€ 85.257			

Overzicht van baten en lasten per taakveld

	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning			
Bestuur	3.792	-1.137	2.656
Burgerzaken	505	-256	249
Beheer overige gebouwen en gronden	368	0	368
Totalen per programma	4.666	-1.393	3.273
Veiligheid			
Crisisbeheersing en brandweer	1.075	0	1.075
Openbare orde en veiligheid	416	-6	410
Totalen per programma	1.491	-6	1.484
Beheer openbare ruimte			
Verkeer en vervoer	2.564	-160	2.404
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (ec)	1.433	0	1.433
Recreatieve havens	14	-9	5
Economische havens en waterwegen	55	0	55
Totalen per programma	4.066	-169	3.897
Economie			
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	196	-156	40
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	17	-16	1
Economische ontwikkeling	185	0	185
Economische promotie	63	0	63
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (vv)	1	-14	-13
Totalen per programma	462	-186	276
Samenleving			
Sportaccommodaties	2.482	-559	1.922
Samenkracht en burgerparticipatie	1.803	-163	1.640
Onderwijshuisvesting	1.494	-21	1.472
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	820	-634	187
Begeleide participatie	5.013	28	5.041
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.212	-565	648
Inkomensregelingen	5.349	-4.072	1.278
Arbeidsparticipatie	532	0	532
Geëscaleerde zorg 18-	922	0	922

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	822	-2	821
Sportbeleid en activering	170	-11	160
Volksgezondheid	1.008	-124	884
Media	610	-129	481
Openbaar basisonderwijs	127	0	127
Maatwerkdienstverlening 18-	6.721	0	6.721
Maatwerkvoorziening (WMO)	1.034	-1	1.032
Maatwerkdienstverlening 18+	552	-147	405
Wijkteams	728	0	728
Geëscaleerde zorg 18+	75	0	75
Musea	10	0	10
Cultureel erfgoed	54	0	54
Totalen per programma	31.539	-6.398	25.141

Milieu

Afval	2.796	-3.430	-634
Riolering	1.305	-1.655	-349
Milieubeheer	214	-1	213
Begraafplaatsen en crematoria	49	-5	44
Totalen per programma	4.364	-5.091	-727

Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling

Wonen en bouwen	757	-474	283
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	549	-197	352
Ruimtelijke ordening	625	-6	619
Totalen per programma	1.931	-677	1.254

Algemene dekkingsmiddelen

Belastingen overig	109	-126	-17
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-32.117	-32.117
Treasury	665	-954	-290
Overhead	34	-34	0
Ozb woningen	183	-2.535	-2.352
Ozb niet-woningen	51	-649	-598
Overige baten en lasten	85	-245	-160
Totalen per programma	1.126	-36.660	-35.534

Mutatie reserves

Mutaties reserves	1.217	-4.269	-3.052
-------------------	-------	--------	--------

Totalen per programma	1.217	-4.269	-3.052
Overhead			
Overhead	4.599	-188	4.411
Totalen per programma	4.599	-188	4.411
Resultaat			
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
Totalen per programma			
Totaal saldo van baten en lasten	55.460	-55.038	422

Bijlagen

Voortgang op de aanbeveling van de rekenkamercommissie

Met ingang van 2019 wordt door deze bijlage in de Jaarstukken 2019 ingegaan op de aanbevelingen die door de gezamenlijke Rekenkamercommissie (Rkc) van Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland zijn gedaan. De taak van de Rkc is het onderzoeken van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. In haar rapporten formuleert de Rkc conclusies en aanbevelingen die, wanneer deze met een raadsbesluit worden bekrachtigd, moeten worden uitgevoerd door het college.

Op 6 november 2019 heeft de Rkc het rapport: "Opvolging RKC-onderzoeken in de gemeenten Stede Broec – Enkhuizen- Drechterland periode 2016-2017" uitgebracht. In dit rapport is in beeld gebracht hoe uitvoering is gegeven aan de aanbevelingen uit twee eerdere onderzoeken van de Rkc. De belangrijkste aanbevelingen in dit onderzoek betreffen:

1. zorg voor een afgesproken borging in de organisatie voor de opvolging van Rkc-aanbevelingen;
2. zorg voor een heldere met de raden afgesproken wijze van terugkoppeling naar de raden over de implementatie van de aanbevelingen van de Rkc.

Met ingang van begrotingsjaar 2019 is in de P&C-cyclus geborgd dat de aanbevelingen van in 2019 door Rkc uitgebrachte rapporten, worden gemonitord. Door middel van voorliggende bijlage wordt voor de eerste maal verantwoording afgelegd over de mate van implementatie van de aanbevelingen.

In begrotingsjaar 2019 zijn door de Rkc twee rapporten uitgebracht:

1. Opvolging RKC-onderzoeken in de gemeenten Stede Broec – Enkhuizen- Drechterland periode 2016-2017 d.d. 6 november 2019;
2. Uitkomsten doe mee-onderzoek toegankelijkheid sociaal domein d.d. 27 november 2019.

In onderstaand overzicht wordt ingegaan op de mate van implementatie van de aanbevelingen.

Nr	Onderzoeksrapport- aanbeveling	Stand van zaken 2019
2019-1	<p>Opvolging RKC-onderzoeken in de gemeenten Stede Broec – Enkhuizen-Drechterland periode 2016-2017</p> <p>- Zorg voor een afgesproken borging in de organisatie voor de opvolging van Rkc-aanbevelingen</p>	<p>In de P&C-cyclus is geborgd dat Rkc-aanbevelingen worden gemonitord en middels een bijlage in de jaarstukken verantwoording wordt afgelegd over de mate van implementatie.</p> <p><u>Status: gereed</u></p>
2019-2	<p>Opvolging RKC-onderzoeken in de gemeenten Stede Broec – Enkhuizen-Drechterland periode 2016-2017</p> <p>- Zorg voor een heldere met de raden afgesproken wijze van terugkoppeling naar de raden over de implementatie van de aanbevelingen van de Rkc.</p>	<p>In de P&Ccyclus is geborgd dat Rkc-aanbevelingen worden gemonitord en middels een bijlage in de jaarstukken verantwoording wordt afgelegd over de mate van implementatie. Na het publiceren van de jaarstukken kan worden geïnventariseerd of de wijze van terugkoppeling voldoet aan de verwachtingen van de raad.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>
2019-3	<p>Uitkomsten doe mee-onderzoek toegankelijkheid sociaal domein</p> <p>In het nieuwe beleid sociaal domein nadrukkelijker aandacht te besteden aan inclusie en toegankelijkheid overeenkomstig het VN-verdrag Handicap.</p> <p>Het doel van het verdrag is om de rechten van personen met een beperking te beschermen en gelijkheid te bevorderen.</p>	<p>In 2019 is er geen integraal inclusiebeleid of een inclusieagenda. In de afgelopen jaren is een aantal initiatieven genomen in het sociaal domein op het gebied van inclusie, zowel lokaal als regionaal. Ook wordt aandacht besteed aan inclusie in de conceptvisie sociaal domein die naar verwachting in 2020 wordt vastgesteld. Er is een fysieke richtlijn toegankelijkheid gebouwen en de werkgroep toegankelijkheid die is aangesteld gevraagd en ongevraagd advies geeft op gebied van fysieke toegankelijkheid.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de Gemeente Stede Broec

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeente Stede Broec te Bovenkarspel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeente Stede Broec op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2019;
2. de balans per 31 december 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 18 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Stede Broec zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 554.600. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Benadrukking van de gevolgen van het COVID-19 virus

Het COVID-19 virus heeft ook invloed op de gemeente Stede Broec. Wij vestigen derhalve de aandacht op de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening waarin door het college is toegelicht wat de impact van het virus op de gemeente reeds is geweest en met wat voor impact zij verder nog rekening houdt.

Ook is toegelicht welke maatregelen het college al genomen heeft en welke maatregelen zij voornemens is nog te nemen. Uit de toelichting blijkt ook dat er nog steeds onzekerheden blijven bestaan. Het college geeft daarbij aan dat er geen sprake is van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de gemeente.

Wij hebben de uiteenzetting van de situatie en de hierbij behorende onzekerheden beoordeeld en zijn van mening dat dit gegeven de situatie een adequate toelichting is. Doordat er onzekerheid is over wat de uiteindelijke economische impact van het COVID-19 virus zal zijn, spreekt er ook veel onzekerheid uit deze toelichting.

Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen controle-informatie zijn wij van mening dat, rekening houdend met de onzekerheden die er op het moment van afgifte van deze controleverklaring zijn, de gemeente de situatie in haar jaarrekening goed toelicht en haar jaarrekening terecht opmaakt op basis van continuïteit in lijn met het verslaggevingsstelsel. Rekening houdend met deze situatie hebben wij - in lijn met de controlestandaarden - een goedkeurend oordeel over de jaarrekening verstrekt.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 18 december 2018, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

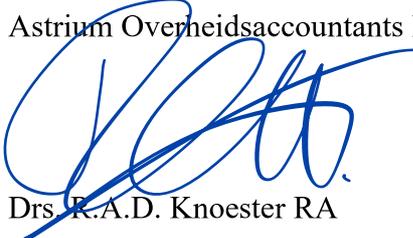
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 27 mei 2020

Astrium Overheidsaccountants B.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R.A.D. Knoester', written over a blue circular stamp or watermark.

Drs. R.A.D. Knoester RA

